

UNIVERZITET ZA POSLOVNE STUDIJE
FAKULTET ZA POSLOVNE I FINANSIJSKE STUDIJE BANJA LUKA
Ulica Jovana Dučića 23a, Banja Luka

Studijski program:
POSLOVNE I FINANSIJSKE STUDIJE
Trogodišnje studije -180 ECTS bodova

Banja Luka, 2025. godine

STUDIJE PRVOG CIKLUSA VISOKOG OBRAZOVANJA

Studijski program: Poslovne i finansijske studije – TROGODIŠNJI

1.	Naziv i ciljevi studijskog programa	Ciljevi: Saradnja Fakulteta u okviru Univerziteta Internacionalizam i otvorenost za nove metode i sadržaje rada Savremeni oblici nastave. Obrazovanje naučnog i stručnog kadra u svrhu razvoja malih i srednjih preduzeća,
2.	Vrsta studija i ishod procesa učenja	Prvi ciklus visokog obrazovanja Osnovni akademski studij III godine inkorporira sticanje znanja, sposobnosti i vještina za obavljanje u oblasti finansija bankarstva berzanskog poslovanja i osiguranja, globalne evropske ekonomije i međunarodnih finansijskih institucija i poslovnih finansija regiona i šire i ekonomije upošte. Ishod procesa učenja na osnovnom akademskom studiju jeste izrada završnog rada u atraktivnim naučnim oblastima koji promovišu znanja ekonomije u oblasti finansijskog, bankarskog i berzanskog menadžmenta, čime se kvalifikuju za II ciklus akademskih studija u oblastima finansije bankarstva berzanskog poslovanje, kao i oblasti marketinga poslovnih finansija i osiguranja uključujući međunarodnu ekonomiju i evropske finansije.
3.	Stručni, akademski, odnosno naučni naziv	Diplomirani ekonomista za odabrane studijske grupe sa ukupno 180 ECTS „Diplomirani ekonomista” – 180 ECTS

4.	Uslovi za upis na studijski program	1. Upis na prvu godinu: Kandidati koji su završili srednju školu u četvorogodišnjem trajanju i položili prijemni ispit 2. Upis na drugu godinu sa osvojenih/priznatih najmanje 36 ECTS bodova iz prethodne godine 3. Upis u treću godinu sa osvojenih/priznatih najmanje 88 ECTS bodova iz prethodnih godina studija Uslov za upis je izučavanje srodnog ili istog studijskog programa koji čini osnovu nastavnog plana i programa u oblasti poslovnih i finansijskih studija.
5.	Lista obaveznih i izbornih studijskih programa, odnosno predmeta sa okvirnim sadržajem	1. STUDIJSKI PROGRAM POSLOVNE I FINANSIJSKE STUDIJE - TROGODIŠNJI STUDIJSKI PROGRAM I
6.	Način izvođenja studija i potrebno vrijeme za izvođenje pojedinih oblika studija	Redovni studij, 1 godine (jedna godina); dva semestara Nastavni proces se izvodi putem standardne klasične nastave, seminarskih radova, participaciju studenata u nastavnom procesu, uključujući i naučne eskurzije, i dovođenje eksperata iz oblasti poslovnih i finansijskih studija. Naročito se obraća pažnja na tri modula strukture programa predmeta koji inkorporiraju izade seminarskog rada odnosno eseja, polaganje kolokvijuma i posebno pismeni test provjere znanja koji se odnosi na ukupno 60% ispunjenja predispitnih obaveza, dok se 40% predviđa za završni dio ispita koji se polaže pismeno ili usmeno po izboru predmentnog nastavnika. Predavanja i vježbe imaju sedmičan fond časova od 4+2, što je 60 časova predavanja i 30 časova vježbi, što ukupno iznosi 90 časova opterećenosti studenta semestralno po predmetu, odnosno 360 časova u semestru. Opterećenje studenta je 720 časova u jednoj godini akademskog studija I ciklusa. Svaki predmet ima svoj program i predstavlja integralni segment nastavnog plana i programa, a način njegovog izvođenja je prikazan u prilogu 1.

7.	Bodovna vrijednost svakog predmeta iskazana u skladu sa ECTS	Studijski program: Poslovne i i fmansijske studije / studijska grupa Bankarstvo i berzansko poslovanje /studijska grupa Porezi carine i budžet /studijska grupa Računovodstvo i revizija	
		Mikroekonomija	8
		Monetarne i javne finansije	8
		Poslovna informatika	7
		Poslovna matematika	7
		Ekonomija korporativnih preduzeća	8
		Računovodstvo	8
		Poslovna statistika	7
		Poslovni strani jezik I	7
		Poslovni strani jezik II	
		Poslovno pravo	7
		Međunarodna ekonomija i finansije	8
		Tržište novca i kapitala	8
		Menadžment promjena i upravljanje događajima	7
		Osnove menadžmenta i preduzetništva	7
		Menadžment informacionih sistema	7
		Upravljanje poslovnim finansijama	8
		Menadžment ljudskih resursa	7
		Pravo Evropske unije	8
		Upravljanje kvalitetom	8
		studijska grupa Bankarstvo i berzansko poslovanje – trogodišnje studije	
		Globalni finansijski menadžment	7
		Operativni i strateški menadžment	8
		Marketing	7
		Makroekonomija	8
		Monetarna ekonomija i bankarski menadžment	7
		Berze i berzansko poslovanje	8
		Međunarodno bankarstvo i institucionalni investitori	7
		Akcionarstvo i hartije od vrijednosti	8
		studijska grupa Porezi carine i budžet	

		Globalni finansijski menadžment	7
		Operativni i strateški menadžment	8
		Marketing	7
		Makroekonomija	8
		Monetarna ekonomija i bankarski menadžment	7
		Poreski i carinski sistem i politika	8
		Međunarodne javne finansije i budžetska politika EU	7
		Utvrdjivanje i naplata javnih prihoda	8
		studijska grupa Računovodstvo i revizija	
		Globalni finansijski menadžment	7
		Operativni i strateški menadžment	8
		Marketing	7
		Makroekonomija	8
		Monetarna ekonomija i bankarski menadžment	7
		Upravljačko računovodstvo	8
		Analiza bilansa i menadžment poslovanja	8
		Analiza finansijskih izvještaja	7
8.	Bodovna vrijednost završnog rada iskazana u skladu sa ECTS	Ovim studijskim programom prvog ciklusa akademskih studija nije predviđen završni rad. Student stiče zvanje diplomirani ekonomista – 180 ECTS bodova nakon položenog posljednjeg ispita predviđenog st. programom.	0
9.	Predviđen broj časova za pojedine predmete	Za svaki pojedinačni predmet u strukturi studijskog programa, predviđen je nedjeljni fond časova od 4+2 ili 2+2, odnosno četiri časa predavanja i dva časa vježbi ili dva časa predavanja i dva časa vježbi što po, semestru iznosi 15x4=60 časova nastave i 15x2=30 časova vježbi ili 15x2=30 časova nastave i 15x2=30 časova vježbi, pošto se nastava po nastavnim disciplinama izvodi timski sa spiska odgovornih nastavnika konzorcijuma profesora iz zemlje i inostranstva, (vidi prilog 1).	
10.	Kriteriji i uslov prenosa pojedini bodova	Bazični kriterij i uslov prenosa pojedini bodova inkorporira odslušanu nastavu iz nastavnih predmeta prvog semestra, položen ispit iz metodologije naučno istraživačkog rada sa 10 ECTS bodova i položene predispitne obaveze u vidu seminarskog rada, kolokvijuma I testa (sa 60% bodova).	

		Transfer bodova vrši se između različitih studijskih programa u jednom semestru, koji nosi 30 ECTS, uključujući i ukupno angažovanje studenta u nastavnom procesu i samostalni rad koji odgovara obimu 40-časovne radne sedmice.
11.	Dokaz o podudarnosti u većem dijelu sa studijskim programima najmanje tri licencirane i akreditovane visokoškolske ustanove iz zemalja potpisnica Bolonjske deklaracije- obezbjediti najkasnije do početka akademske godine	Vidi studijske programe i izvještaje u prilogu, i to: 1. EKONOMSKO-POSLOVNA FAKULTETA, UNIVERZA MARIBOR 2. Ekonomski fakultet Beograd 3. Ekonomski fakultet Zagreb
12.	Preduslovi za upis pojedinih predmeta i grupe predmeta	1. Ispunjavanje predispozitivnih obaveza predviđenih posebnim programom predmeta studija I ciklusa visokog obrazovanja: 1. Prisustvo predavanjima; 2. Praktična nastava; 3. Kolovijum; 4. Seminarski rad; 2. Preduslov za upis u više godine studija određen je Zakonom, Statutom i opštim aktima Univerziteta. Student je dužan u toku nastavnog procesa da položi izabrane obavezne i izborne predmete.
13.	Način izbora predmeta iz drugih studijskih programa	Položene sve predispozitivne obaveze zajedničkih predmeta izabranog smjera odgovarajućeg studijskog programa Fakulteta za poslovne i finansijske studije uz obavezu izrade seminarskog rada iz navedenih predmeta.
14.	Kriterij i način osiguranja kvaliteta	Univerzitet kao svoju misiju obezbjeđuje kontinuirani razvoj kulture kvaliteta kao jedan od osnovnih zadataka Univerziteta. Princip internog osiguravanja kvaliteta je u skladu sa principom institucionalne autonomije i pruža osnovu za stvarnu

	odgovornost institucije u okviru domaćeg i međunarodnog kvaliteta: 1. Univerzitet usvaja politiku i procedure vezane za osiguravanje kvaliteta i standarda programa i diploma. Univerzitet razvija i implementira strategiju za kontinuirano unapređivanje kvaliteta. 2. Strategija, politika i procedure imaju formalni status i javno su dostupni. 3. Senat Univerziteta će utvrditi postupke za odobravanje, redovni nadzor i periodične preglede programa i diploma i time osigurati njihovu vrijednost. 4. Univerzitet obezbjeđuje učešće studenata u procedurama osiguravanja kvaliteta, kao i konsultacije sa poslodavcima, predstavnicima radnika i drugim partnerima. 5. Učešće studenata je dio redovnog (godišnjeg) nadzora, a uključuje ocjenjivanje predavanja, programa i profesora i njihovih predavačkih sposobnosti od strane studenta, kao i konsultacije sa studentskim organizacijama i predstavnicima studenata u akademskim tijelima 6. Konsultacije sa partnerima su dio periodičnog pregleda studijskih programa i dodjeljivanja diploma, a uključuju sve partnere: svršene studente, poslodavce, sindikate, organe vlasti, lokalne predstavnike i dr. 7. Informacije prikupljene godišnjim nadzorom i periodičnim pregledima studijskih programa i dodjeljenih diploma su javne. 8. Na osnovu ovih informacija Univerzitet će preuzeti konkretne mjere za poboljšavanje kvaliteta i sprovesti strategiju za kontinuirano poboljšavanje kvalitet. 9. Univerzitet redovno publikuje najnovije nepristrasne i objektivne kvantitativne i kvalitativne informacije o studijskim programima koje se nude kao i dodjeljenim diplomama. Senat Univerziteta će utvrditi detaljnije smjernice, kriterije, standarde i procedure za interno osiguravanje kvaliteta
--	--

		posebnim aktom.
15.	Uslovi za prelazak sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija	Na studijski program se mogu prepisati studenti koji pohađaju isti smjer na drugoj akreditovanoj visokoškolskoj ustanovi, ako na studijskoj grupi postoje akademski i prostorni uslovi za prepis. Uslovi za prelazak sa drugih studijskih programa su određeni ECTS bodovi koje student dobije na drugoj visokoškolskoj ustanovi i priznaju se: - ako su bodovi: - stečeni na studijskom programu prvog ciklusa koji je sadržajno i akademski korespondentan sa ovim studijskim programom; - stečeni na predmetu sa predmetnim programom koji je korespondentan sa obaveznim predmetom ili predmetnim modulom utvrđenim nastavnim planom ovog studijskog programa; - ako je student dobio prolaznu ocjenu iz predmeta za koji je dobio bodove; - ako je ustanova na kojoj je student dobio bodove akreditovana, odnosno ima dozvolu za rad.
16.	Obaveze studenata i dinamika studija	Studenti su obavezni: Obaveze studenata na studijskom programu su redovno pohađanje nastave i ispunjavanje svih obaveza iz nastavnih programa obaveznih predmeta utvrđenih nastavnim planom studijskog programa, polaganjem svih obaveznih predmeta i ispunjavanjem administrativnih obaveza, u skladu sa statutom, pravilnikom o studiju, akademskim kalendarom i ugovorom o studiju. Dinamika studiranja na studijskom programu urvrđena je nastavnim planom i akademskim kalendarom. čuvati ugled i dostojanstvo Univerziteta u Banjoj Luci i svoga fakulteta - nastavnika, saradnika, zaposlenih i

		studenata; • prisustvovati predavanjima, vježbama, praktičnoj nastavi, seminarima i ostalim oblicima nastave definisanim nastavnim planom i programom, te pravilima studija; • prisustvovati sjednicama organa Univerziteta i fakulteta čiji su članovi; • ponašati se kulturno i korektno prema nastavnicima, saradnicima, zaposlenima i studentima; • poštovati pravila ponašanja u prostoru Univerziteta i fakulteta (učionice, računarske sale i drugi službeni prostor); • čuvati imovinu i okolinu Univerziteta, svih njegovih fakulteta i drugih članica. Svi studenti imaju: • jednaka prava u obrazovnom procesu na svakom fakultetu Univerziteta, bez obzira na rasu, nacionalnost, vjeru, pol, politička i druga uvjerenja i nadzore, socijalni ili neki drugi status, u skladu sa zakonskim propisima i etičkim načelima akademskog građanina; • pravo na sigurnost i poštovanje osobe i ličnog integriteta; • pravo na udruživanje • pravo na dostupnost akata Univerziteta i odgovarajućeg fakulteta koja regulišu pitanja studija i studenata; • pravo na kulturn i dostojanstven odnos nastavnika, saradnika i zaposlenih; • pravo na prigovore i žalbe u slučaju kršenja prava studenata; • pravo na potpunu realizaciju nastavnih programa i nastavnih planova i aktivno učestvovanje u nastavnom procesu; • pravo na učestvovanje u naučno-istraživačkom i stručnom radu; • pravo na učestvovanje u odlučivanju o svim studentskim
--	--	---

		pitanjima ili preko izabраних представника; • pravo na učestvovanje u vannastavnim aktivnostima u sferi kulture, umjetnosti, sporta u zemlji i inostranstvu (stručne konferencije, seminari, savjetovanja, susreti studenata, ekskurzije i slično). Studenti su obavezni da redovno pohađaju nastavu, polažu pismeno kolokvije (najmanje dva kolokvija, a predmetni nastavnik, u zavisnosti od složenosti materije koju obuhvata nastavni predmet, može predvidjeti i više pismenih kolokvija), pišu referate, seminarske i druge radove, te učestvuju u konsultacijama i interaktivnom radu, odnosno izvršavanju predispitnih obaveza i polažu ispite. Odgovorni nastavnici i saradnici su dužni sa kontinuirano prate rad studenata tokom odvijanja nastavnog procesa, te da im za svaki oblik predispitnih obaveza dodjeljuju odgovarajući broj poena. Podatke o uspjehnosti studenata u izvršavanju predispitnih obaveza, odgovorni nastavnici i saradnici unose u internu evidenciju, a nakon polaganja završnog ispita u prijavu i indeks studenta. Konačna ocjena koja se dodjeljuje studentu iz nastavnog predmeta, rezultat je uspjeha koji je student ostvario izvršavanjem predispitnih obaveza (prisustvo nastavi i vježbama od najmanje 60% od ukupnog fonda sati, položena najmanje dva pismena kolokvija, urađen seminarski rad) i uspjeha koji student ostvari polažući obavezan završni ispit. Ispunjavanjem predispitnih obaveza i usmenim polaganjem završnog ispita, student može ostvariti najviše 100 poena. U ispitne obaveze sa odgovarajućem brojem bodova spadaju predispitne obaveze i završni ispit. Predispitne obaveze su : Prisustvo predavanjima, vježbama, konsultacijama i seminarskim raspravama u iznosu najmanje 60% predviđenih časova. Prisustvo svim vidovima nastave je obavezno i onjemu se vodi evidencija na osnovu koje student, po odslušanom semestru, dobij a potpis od predmetnog nastavnika. U toku semestra student može neopravdano odsustovati najviše 40% od ukupnog fonda sati u
--	--	--

		toku semestra, neće dobiti potpis odgovornog nastavnika i saradnika, a time gubi mogućnost da pristupi završnoj provjeri znanja. U formalnom i stvarnom smislu student na taj način gubi i semestar koji je upisao i mora se pismeno obratiti Vijeću fakulteta sa molbom da obnovi taj semestar. Studenti koji prisustvuju nastavi najmanje 60% od ukupnog fonda sati, za prisustvo nastavi i aktivno učešće u nastavi dodjeliće se 0-4 poena; Najmanje dva pismena kolokvija ili pismene provjere znanja. Studenti su obavezni prisustovati svim provjerama znanja. U slučaju opravdane spriječenosti studenta (bolest, smrtni slučaj u porodici ili neki drugi opravdani razlog) da prisustvuje jednom ili više kolokvija, studentu će biti omogućeno, uz pismeno odobrenje prodekana za nastavu kojem se podnosi molba, polaganje kolokvija u terminu ispitnog roka. Svaki pismeni kolokvij donosi od 0-20 poena. U koliko predmetni nastavnik, zbog složenosti i obimnosti materije koja se izučava u okviru nastavnog predmeta, u toku semestra predvidi više pismenih kolokvija, ukupan broj poena koji je predviđen za pismene kolokvije je 20. Pismena ili usmena obrada referatske, seminarske ili druge provjerene teme, njeno izlaganje i učešće u tematskoj raspravi, te samostalna izrada domaćih zadataka od 0-20 poena;
17.	Ostala pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa	SAVREMENI KONCEPT STUDIJA PRVOG CIKLUSA VISOKOG OBRAZOVANJA 1. Curriculum (nastavni plan i program) usaglašen sa standardima EU i intencijama Bolonjske deklaracije 2. Primjena sistema transfera kredita - European Credit Trasfer System (ECTS) 3. Balans između obaveznih i izbornih predmeta • Vrhunski domaći i strani stručnjaci • Praktičan rad koji se vrednuje u formi seminarskog rada 4. Dodatak diplomi (degree supplement) kao precizan opis studija ispoljava kreativnost i inventivnost kroz individualni

		rad u grupi uključujući i njegovu kompetenciju 5. Interaktivna nastava sa aktivnom participacijom studenata u teorijskom i praktičnom nastavnom procesu. 6. Orijentisanost ka identifikaciji i rješavanju praktičnih problema u oblasti poslovne i finansijske studije, uključujući i stručne posjeta institucijama EU u zemlji i inostranstvu 7. Poštovanje individualnih sklonosti kroz veliki broj izbornih predmeta MISIJA Promocija i širenje ideja evropske integracije organizovanjem ekspertskog naučnog rada i interdisciplinarnog nastavnog procesa čime se podstiče brže uključivanje naše zemlje u Evropsku uniju, sa stanovišta novoprofiliranog kadrovskog menadžmenta Univerziteta. VIZIJA Vizija jeste profiliranje visokostručnih kadrova (magistri i doktori nauka) iz oblasti ekonomije, prava i finansija koji svojim znanjima i vještinama doprinose bržoj integraciji zemalja članica Evropske unije, kao i zemalja bivše Jugoslavije, sa stanovišta praktične implementacije novih znanja na principima Bolonjskog procesa. CILJNE GRUPE Diplomirani stručnjaci različitih profila na početku karijere i to stručnjaci: zaposleni u preduzećima, bankama, državnim organima, medijima, institucijama obrazovanja, kulture, političkim i nevladinim organizacijama, javnom sektoru, berzama i transnacionalnim korporacijama.
--	--	---

S A D R Ź A J

NASTAVNI PLAN	15
ZAJEDNIČKI PREDMETI ZA SVE STUDIJSKE GRUPE	23
MONETARNE I JAVNE FINANSIJE	26
POSLOVNA INFORMATIKA	28
POSLOVNA MATEMATIKA	30
EKONOMIJA KORPORATIVNIH PREDUZEĆA	Error! Bookmark not defined.
RAČUNOVODSTVO	34
POSLOVNA STATISTIKA.....	35
POSLOVNI STRANI JEZIK I.....	Error! Bookmark not defined.
POSLOVNI STRANI JEZIK II.....	39
POSLOVNO PRAVO	41
MEĐUNARODNA EKONOMIJA I FINANSIJE	42
TRŽIŠTE NOVCA I KAPITALA.....	44
MENADŽMENT PROMJENA I UPRAVLJANJE DOGAĐAJIMA	46
OSNOVE MENADŽMENTA I PREDUZETNIŠTVA	48
MENADŽMENT INFORMACIONIH SISTEMA	50
UPRAVLJANJE POSLOVNIM FINANSIJAMA.....	52
MENADŽMENT LJUDSKIH RESURSA.....	54
PRAVO EU	56
UPRAVLJANJE KVALITETOM.....	58
PREDMETI TREĆE GODINE.....	60
GLOBALNI FINANSIJSKI MENADŽMENT	61
OPERATIVNI I STRATEGIJSKI MENADŽMENT	63
MARKETING	65
MAKROEKONOMIJA	67
MONETARNA EKONOMIJA I BANKARSKI MENADŽMENT	69
BERZE I BERZANSKO POSLOVANJE	72
MEĐUNARODNO BANKARSTVO I INSTITUCIONALNI INVESTITORI.....	74
AKCIONARSTVO I HARTIJE OD VRIJEDNOSTI.....	76
PREDMETI TREĆE GODINE.....	78
GLOBALNI FINANSIJSKI MENADŽMENT	79
OPERATIVNI I STRATEGIJSKI MENADŽMENT	81
MARKETING	83

MAKROEKONOMIJA	85
MONETARNA EKONOMIJA I BANKARSKI MENADŽMENT Error! Bookmark not defined.	
PORESKI I CARINSKI SISTEM I POLITIKA	89
MEĐUNARODNE JAVNE FINANSIJE I BUDŽETSKA POLITIKA EU	91
UTVRĐIVANJE I NAPLATA JAVNIH PRIHODA	93
PREDMETI TREĆE GODINE.....	94
GLOBALNI FINANSIJSKI MENADŽMENT	95
OPERATIVNI I STRATEGIJSKI MENADŽMENT	97
MARKETING	99
MAKROEKONOMIJA	101
MONETARNA EKONOMIJA I BANKARSKI MENADŽMENT Error! Bookmark not defined.	
UPRAVLJAČKO RAČUNOVODSTVO	105
ANALIZA BILANSA I MENADŽMENT POSLOVNJA	107
ANALIZA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	109
MATRICA ISHODA UČENJA	111

UNIVERZITET ZA POSLOVNE STUDIJE
FAKULTET ZA POSLOVNE I FINANSIJSKE STUDIJE
Banja Luka

NASTAVNI PLAN

STUDIJSKI PROGRAM:

„Poslovne i finansijske studije“ – 180 ECTS

*Studijski program: **Poslovne i finansijske studije – TROGODIŠNJI***
*Studijska grupa: **Bankarstvo i berzansko poslovanje***

Red. Br.	Šif. Pred.	Naziv predmeta	Status predmeta: Obavezni (O)Izborni (I)	Semestar	Broj časova u semestru		ESPB
					P	V	
PRVA GODINA							
1.	EK113	Mikroekonomija	O	I	60	30	8
2.	AC604	Monetarne i javne finansije	O	I	60	30	8
3.	IT201	Poslovna informatika	O	I	30	30	7
4.	MA401	Poslovna matematika	O	I	30	30	7
5.	EK102	Ekonomija korporativnih preduzeća	O	II	60	30	8
6.	AC637	Računovodstvo	O	II	60	30	8
7.	MA402	Poslovna statistika	O	II	30	30	7
8.	OP502	Poslovni strani jezik I	O	II	30	30	7
9.	OP507	Poslovni strani jezik II	(F)	II	30	30	
Ukupno časova aktivne nastave					360	240	
Ukupno ESPB							60
DRUGA GODINA							
10.	PR803	Poslovno pravo	O	III	30	30	7
11.	AC612	Međunarodna ekonomija i finansije	O	III	60	30	8
12.	AC608	Tržište novca i kapitala	O	III	60	30	8
13.	MT313	Menadžment promjena i upravljanje događajima	I	III	30	30	7
14.	MT301	Osnove menadžmenata i preduzetništva	I	III	30	30	7

15.	IT202	Menadžment informatičkih sistema	O	IV	30	30	7
16.	AC607	Upravljanje poslovnim finansijama	O	IV	60	30	8
17.	MT314	Menadžment ljudskih resursa	O	IV	30	30	7
18.	PR802	Pravo Evropske unije	I	IV	60	30	8
19.	MT309	Upravljanje kvalitetom	I	IV	60	30	8
Ukupno časova aktivne nastave					360	240	
Ukupno ESPB							60
TREĆA GODINA							
Studijska grupa: Bankarstvo i berzansko poslovanje - TROGODIŠNJI							
20.	AC610	Globalni finansijski menadžment	O	V	30	30	7
21.	MT325	Operativni strategijski menadžment	O	V	60	30	8
22.	MK804	Marketing	O	V	30	30	7
23.	EK108	Makroekonomija	O	V	60	30	8
24.	AC642	Monetarna ekonomija i bankarski menadžment	O	VI	30	30	7
25.	AC625	Berze i berzansko poslovanje	O	VI	60	30	8
26.	AC626	Međunarodno bankarstvo i institucionalni investitori	O	VI	30	30	7
27.	AC627	Akcionarstvo i hartije od vrijednosti	O	VI	60	30	8
Ukupno časova aktivne nastave					360	240	
Ukupno ESPB							60

*Studijski program: **Poslovne i finansijske studije** – TROGODIŠNJI*
*Studijska grupa: **Porezi, carine i budžet***

Red. Br.	Šif. Pred.	Naziv predmeta	Status predmeta: Obavezni (O)Izborni (I)	Semestar	Broj časova u semestru		ESPB
					P	V	
PRVA GODINA							
1.	EK113	Mikroekonomija	O	I	60	30	8
2.	AC604	Monetarne i javne finansije	O	I	60	30	8
3.	IT201	Poslovna informatika	O	I	30	30	7
4.	MA401	Poslovna matematika	O	I	30	30	7
5.	EK102	Ekonomija korporativnih preduzeća	O	II	60	30	8
6.	AC637	Računovodstvo	O	II	60	30	8
7.	MA402	Poslovna statistika	O	II	30	30	7
8.	OP502	Poslovni strani jezik I	O	II	30	30	7
9.	OP507	Poslovni strani jezik II	(F)	II	30	30	
Ukupno časova aktivne nastave					360	240	
Ukupno ESPB							60
DRUGA GODINA							
10.	PR803	Poslovno pravo	O	III	30	30	7
11.	AC612	Međunarodna ekonomija i finansije	O	III	60	30	8
12.	AC608	Tržište novca i kapitala	O	III	60	30	8
13.	MT313	Menadžment promjena i upravljanje događajima	I	III	30	30	7
14.	MT301	Osnove menadžmenata i preduzetništva	I	III	30	30	7
15.	IT202	Menadžment informacionih sistema	O	IV	30	30	7

16.	AC607	Upravljanje poslovnim finansijama	O	IV	60	30	8
17.	MT314	Menadžment ljudskih resursa	O	IV	30	30	7
18.	PR802	Pravo Evropske unije	I	IV	60	30	8
19.	MT309	Upravljanje kvalitetom	I	IV	60	30	8
Ukupno časova aktivne nastave					360	240	
Ukupno ESPB							60
TREĆA GODINA							
Studijska grupa: Porezi, carine i budžet - TROGODIŠNJI							
20.	AC610	Globalni finansijski menadžment	O	V	30	30	7
21.	MT325	Operativni strateški menadžment	O	V	60	30	8
22.	MK804	Marketing	O	V	30	30	7
23.	EK108	Makroekonomija	O	V	60	30	8

24.	AC642	Monetarna ekonomija i bankarski menadžment	O	VI	30	30	7
25.	AC617	Poreski i carinski sistem i politika	O	VI	60	30	8
26.	AC618	Međunarodne javne finansije i budžetska politika EU	O	VI	30	30	7
27.	AC619	Utvrđivanje i naplata javnih prihoda	O	VI	60	30	8
Ukupno časova aktivne nastave					360	240	
Ukupno ESPB							60

Studijski program: Poslovne i finansijske studije – TROGODIŠNJI

Studijska grupa: Računovodstvo i revizija

Red. Br.	Šif. Pred.	Naziv predmeta	Status predmeta: Obavezni (O)Izborni (I)	Semestar	Broj časova u semestru		ESPB
					P	V	
PRVA GODINA							
1.	EK113	Mikroekonomija	O	I	60	30	8
2.	AC604	Monetarne i javne finansije	O	I	60	30	8
3.	IT201	Poslovna informatika	O	I	30	30	7
4.	MA401	Poslovna matematika	O	I	30	30	7
5.	EK102	Ekonomija korporativnih preduzeća	O	II	60	30	8
6.	AC637	Računovodstvo	O	II	60	30	8
7.	MA402	Poslovna statistika	O	II	30	30	7
8.	OP502	Poslovni strani jezik I	O	II	30	30	7
9.	OP507	Poslovni strani jezik II	(F)	II	30	30	
Ukupno časova aktivne nastave					360	240	
Ukupno ESPB							60
DRUGA GODINA							
10.	PR803	Poslovno pravo	O	III	30	30	7
11.	AC612	Međunarodna ekonomija i finansije	O	III	60	30	8

12.	AC608	Tržište novca i kapitala	O	III	60	30	8
13.	MT313	Menadžment promjena i upravljanje događajima	I	III	30	30	7
14.	MT301	Osnove menadžmenata i preduzetništva	I	III	30	30	7
15.	IT202	Menadžment informacionih sistema	O	IV	30	30	7
16.	AC607	Upravljanje poslovnim finansijama	O	IV	60	30	8
17.	MT314	Menadžment ljudskih resursa	O	IV	30	30	7
18.	PR802	Pravo Evropske unije	I	IV	60	30	8
19.	MT309	Upravljanje kvalitetom	I	IV	60	30	8
Ukupno časova aktivne nastave					360	240	
Ukupno ESPB							60
TREĆA GODINA							
Studijska grupa: Računovodstvo i revizija - TROGODIŠNJI							
20.	AC610	Globalni finansijski menadžment	O	V	30	30	7
21.	MT325	Operativni strateški menadžment	O	V	60	30	8
22.	MK804	Marketing	O	V	30	30	7
23.	EK108	Makroekonomija	O	V	60	30	8
24.	AC642	Monetarna ekonomija i bankarski menadžment	O	VI	30	30	7
25.	AC621	Upravljačko računovodstvo	O	VI	60	30	8
26.	AC622	Analiza bilansa i menadžment poslovanja	O	VI	60	30	8
27.	AC623	Analiza finansijskih izvještaja	O	VI	30	30	7
Ukupno časova aktivne nastave					360	240	
Ukupno ESPB							60

ZAJEDNIČKI PREDMETI ZA SVE STUDIJSKE GRUPE

Red. Br.	Šif. Pred.	Naziv predmeta	Status predmeta: Obavezni (O)Izborni (I)	Semestar	Broj časova u semestru		ESPB
					P	V	
PRVA GODINA							
1.	EK113	Mikroekonomija	O	I	60	30	8
2.	AC604	Monetarne i javne finansije	O	I	60	30	8
3.	IT201	Poslovna informatika	O	I	30	30	7
4.	MA401	Poslovna matematika	O	I	30	30	7
5.	EK102	Ekonomija korporativnih preduzeća	O	II	60	30	8
6.	AC637	Računovodstvo	O	II	60	30	8
7.	MA402	Poslovna statistika	O	II	30	30	7
8.	OP502	Poslovni strani jezik I	O	II	30	30	7
9.	OP507	Poslovni strani jezik II	(F)	II	30	30	
Ukupno časova aktivne nastave					360	240	
Ukupno ESPB							60
DRUGA GODINA							
10.	PR803	Poslovno pravo	O	III	30	30	7
11.	AC612	Međunarodna ekonomija i finansije	O	III	60	30	8
12.	AC608	Tržište novca i kapitala	O	III	60	30	8
13.	MT313	Menadžment promjena i upravljanje događajima	I	III	30	30	7
14.	MT301	Osnove menadžmenata i preduzetništva	I	III	30	30	7
15.	IT202	Menadžment informacionih sistema	O	IV	30	30	7
16.	AC607	Upravljanje poslovnim finansijama	O	IV	60	30	8
17.	MT314	Menadžment ljudskih resursa	O	IV	30	30	7
18.	PR802	Pravo Evropske unije	I	IV	60	30	8
19.	MT309	Upravljanje kvalitetom	I	IV	60	30	8
Ukupno časova aktivne nastave					360	240	
Ukupno ESPB							60

Pun naziv	MIKROEKONOMIJA					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+A+L)		
	obavezan	I	8,0	60	30	
Šifra predmeta	EK-113					
Školska godina od koje se program realizuje	2008/09 i 2011/2012					
Vrsta i nivo studija, studijski programi:	akademski, Prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije					
Uslovljenost drugim predmetima:	<i>Mikroekonomija je bazičan predmet koji nije uslovljen drugim predmetima.</i>					
Ciljevi izučavanja predmeta:	<i>Predviđeno je da se kroz izučavanje ovog predmeta studenti upoznaju sa osnovama ekonomije i mikroekonomije, sa tržištem, cenama, troškovima, prihodima, sa državnim intervencionizmom, principima reprodukcije: produktivnost, rentabilnost i ekonomičnost. Uspješno završavanje obaveza predviđenih ovim programom treba da osposobi studente za rad i vođenje brojnih poslova analitičkog karaktera u preduzećima kao i dalju specijalizaciju na sličnim univerzitetskim programima.</i>					
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa:	<i>Kvalifikacije koje označavaju završetak prvog ciklusa dodeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumevanje u polju studije problematike mikroekonomije. Studenti svoje stečeno znanje i razumevanje problematike mogu primenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i poseduju sposobnosti koja se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rešavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, ekonomskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici iz oblasti mikroekonomije. Studenti su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti u struci i naučno-istraživačkom radu sa stanovišta kompetencija i veština stečenih u okviru kvalifikacija prvog ciklusa poslovnih i finansijskih studija.</i>					
Ime i prezime nastavnika i saradnika:	Prof. dr Valentina Duvnjak					
Metod nastave i savladavanje gradiva:	<i>Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metoda i metoda važbanja, esejskih pitanja, kolokvijum, seminarski rad i testovi.</i>					
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Privredno društvo kao subjekt tržišnog privređivanja u društvenoj reprodukciji					
2	Tržište i cijene					
3	Teorijske osnove ekonomije i mikroekonomije					
4	Teorija proizvodnje					
5	Upravljanje troškovima					
6	Upravljanje rezultatima poslovanja					
7	Teorija ponude					
8	Teorija ponude i potražnje					
9	Rast i razvoj firme					
10	Optimizacija poslovanja preduzeća u uslovima konkurencije					
11	Optimizacija poslovanja preduzeća u uslovima monopolističkih ograničenja tržišta					
12	Oligopol i monopolistička konkurencija					
13	Upravljanje proizvodnim faktorima i njihova cijena					
14	Koordinacija mikroekonomije i makroekonomije					
15	Opšta provredna ravnoteža, eksternalije, javna dobra i državni intervencionizam					
	Seminarski rad					
	Kolokvijum					
	Test					
Opterećenje studenata po predmetu: 4+2 nedjeljni fond časova						
Nedjeljno:	U semestru:					
Kreditni koeficijent	Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati					

0,267 <i>Nedjeljno opterećenje:</i> 10,667 sata	<i>Aktivna nastava: 6 x15=90sati predavanja i vježbi</i> <i>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</i> <i>Završna provjera znanja: 5 sati</i> <i>Samostalni rad:133sati</i>
Obaveze studenata: <i>prisustvo na nastavi, praktična nastava, kolokvij, seminarski rad, esejska pitanja, projektni zadatak</i>	
Literatura: 1. Dragomir Đorđević i dr Radovan Klincov. 2008. <i>Mikroekonomija</i>. Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije. 2. Valentina Duvnjak. <i>Uvod u Mikroekonomiju</i>. 2023. Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije. 3. Robert Pindyck i Daniel Rubinfeld. 2022. <i>Mikroekonomija</i>. Zagreb:Mate Zagreb. 4. Paul Samuelson i W.D. Nordhaus. 2011. <i>Ekonomija</i>. 19 izdanje. Zagreb: Mate Zagreb.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: <i>Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova</i>	
Posebna napomena za predmet: nema	

Pun naziv		MONETARNE I JAVNE FINANSIJE				
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+A+L)		
	obavezan	I	8,0	60	30	
Šifra predmeta	AC-604					
Školska godina od koje se program realizuje			2007/08 i 2011/2012			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski, Prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije						
Uslovljenost drugim predmetima:						
Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta i ishodi učenja:						
<i>Osnovni cilj predmeta je da se studentima predoči, interpretira, obrazloži i ilustruje naučni korpus međusobno prožimajućih problema upravljanja monetarnim i javnim finansijama. U osnovi, problemi upravljanja finansijskim tokovima, finansijskim institucijama, finansijskim instrumentima i finansijskim merama portretiraju funkcionisanje monetarnog i fiskalnog sektora. Ciljna funkcija Monetarnih i javnih finansija inkorporira izučavanje problematike, noca, kredita, banaka, kamata, deviznih kurseva, finansiranje investicija, poreza, doprinosa, taksa, budžeta, javnih fondova. U izučavanju dotičnog predmeta akcenat se stavlja na strateške ciljeve monetarnih i javnih finansija, što je od esencijalnog značaja za predmeta 2.,3. i 4. godine kao što su: Tržište novca i kapitala, Globalni finansijski menadžment, Monetarna ekonomija i bankarski menadžment i Fiskalna ekonomija menadžment javnog sektora. U krajnjoj instanci, ciljevi monetarne i fisklane politike jesu makroekonomski i mikroekonomski monetarni i fiskalni efekti u reprodukciji, sa stanovišta alokativne redistributivn, stabilizacione i razvojne funkcije ekonomske poltike.</i>						
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa:						
<i>Kvalifikacije koje označavju završetak prvog ciklusa dodeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumevanje u polju studije problematike monetarnih i javnih finansija, koja se nadograđaju na opšte srednje obrazovanje iz predmeta finansije, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz dotičnog predmeta uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studija koje se nominuje kao oblast poslovnih i finansijskih studije. Studenti svoje stečeno znanje i razumevanje problematike mogu primenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i poseduju sposobnosti koja se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rešavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici iz oblasti monetarnih i javnih finansija. Studenti su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnoti u struci i naučno-istraživačkom radu sa stanovišta kompetencija i veština stečenih u okviru kvalifikacija prvog ciklusa poslovnih i finansijskih studija.</i>						
Ime i prezime nastavnika i saradnika:						
Prof. dr Dijana Grahovac						
Metod nastave i savladavanje gradiva:						
<i>Usmeno izlaganje nastavnih jedinica, aktivna participacija studenata u procesu predavanja i vežbanja, diskusiona tribina, analiza slučajeva, praktična obrada aktuelnih tema domaćih istanah eksperata, stručne posete i studentski okrugli stolovi.</i>						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Novac i novčana masa					
2	Emisija novca, primarni novac, monetarni agregati, ponuda i tražnja novca					
3	Poslovno i centralno bankarstvo					
4	Likvidnost i solventnost, kreditni aranžmani					

5	<i>Kamatna stopa, devizni kurs</i>
6	<i>Međunarodne finansijske institucije, MMF i Svetska banka</i>
	<i>Kolokvijum</i>
7	<i>Evropski monetarni sistem, euro i dolar, kreditno i zajmovno finansiranje, cena novca i kapitala.</i>
8	<i>Porezi, doprinosi, parafiskaliteti i takse</i>
9	<i>Javni prihodi, fiskalni prihodi, oporezivanje biznisa</i>
10	<i>Porez na dodatnu vrednost, akcize i takse, budžet i javni fondovi, javni rasodi</i>
11	<i>Poreska i carinska politika EU, budžetska politika EU</i>
12	<i>Komparativni poreski sistemi, uporedni budžetski sistemi, međunarodne javne finansije, fiskalni menadžment</i>
13	<i>Poreski konsalting, budžetski inženjering, makroekonomska i strukturna fiskalna politika, kvantitativni fiskalni modeli</i>
14	<i>Budžetski deficit i javni dug</i>
15	<i>Globalne i strukturne fiskalne strategije</i>
	<i>Seminarski rad</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Test</i>
Opterećenje studenata po predmetu: 4+2 nedeljni fond časova	
Nedeljno Kreditni koeficijent 0,267 Nedeljno opterećenje: 10,667	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati Aktivna nastava: 6 x 15 = 90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sati
Obaveze studenata: <i>prisustvo na nastavi, praktična nastava, kolokvijum, seminarski rad i test znanja</i>	
Literatura: 1. Živković A, Kožetinac G, Popović S, Monetarna ekonomija, Ekonomski fakultet Beograd, 2023. 2. Stakić B, Jezdimirović M, Javne finansije, Singidunum 2020. 3. Slobodan Komazec, Žarko Ristić, Kristijan Ristić. 2012. <i>Monetarne i javne finansije</i>. Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije. 4. F. Miškin. 2010. <i>Monetarna ekonomija, bankarstvo i finansijska tržišta</i>. Datastatus, Beograd.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: <i>Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova</i>	
Posebna napomena za predmet: <i>Studenti u nastavnom procesu ostvaruju dodatne bodove</i>	

Pun naziv		POSLOVNA INFORMATIKA				
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)		
	0	I	7	30	30	
Šifra predmeta	IT201					
Školska godina od koje se program realizuje			2007/2008, 2011/12			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademske studije, prvi ciklus, Poslovne i fiansijske studije						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: Upravljanje informacionim resursima, novim tehnologijama i komunikacionim mrežama postaje kritični faktor uspjeha u operacijama mnogih organizacija. U predmetu se pokazuje kako se informacione tehnologije racionalno koriste u području organizacija koje svoj opstanak i budućnost vide u kontekstu digitalne ekonomije.						
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Studenti koji odslušaju predmet i savladaju materiju iz Poslovne informatike osposobljeni su da ovladaju teoretski i praktično informacionim tehnologijama kako se racionalno koriste u području organizacija koje svoj opstanak i budućnost vide u kontekstu digitalne ekonomije. Studentim su ovladali razvojem informatike; primjenom informatike; matematičkim i logičkim osnovnim funkcijama; hardverom - arhitekturom računara; softverskim paketima; internetom; informacionim sistemima; elektronskim poslovanjem-fakultativno; zaštitama i sigurnostima podataka; zakonskom regulativom. Studenti mogu svoje znanje i razumijevanje iz Poslovne informatike primijeniti na način koji pokazuje profesionalan pristup njihovom radu ili struci, i posjeduju sposobnosti koje se obično demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja studija. Imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke , da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, naučnim i etičkim pitanjima. Mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rješenja i stručnoj i nestručnoj publici, a istovremeno su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti.						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof. dr Milica Tepšić						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Predavanja podržana računarom, seminari, vježbe, studije slučajeva						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Uvod u predmet					
2	Razvoj informatike					
3	Primjena informatike					
4	Matematičke i logičke osnove inforatike					
5	Hardver raračunara					
6	Sistemski softver					
7	Aplikativni softver					
8	Internet tehnologije					
9	Informacioni sistemi					
10	Poslovna inteligencija					
11	Elektronsko poslovanje					
12	Informaciono društvo					
13	Zdravlje i okolina					
14	Zaštita informacionih sistema					
15	ECDL					
	Seminarski rad					
	Kolokvijum					

Test	
Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedeljni fond časova	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 210 Kontinualna provjera znanja: 4x15= 60 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad:
Obaveze studenata:	
Literatura: 1. Šušić, Ilija., Radivojević, Mladen. 2008. <i>Poslovna informatika</i> . Univerzitet za poslovne studije, Banjaluka. 2. Peter Weber i Roland Gabriel i Thomas Lux i Katharina Menke. 2022. <i>Basics in Business Informatics</i> 2nd ed. Edition. SpringerVieweg.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv		POSLOVNA MATEMATIKA				
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)		
	Obavezni	I	7,0	30	30	
Šifra predmeta	MA401					
Školska godina od koje se program realizuje			2010/11 i 2011/2012			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski, prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: Osposobiti slušaocce dodiplomskih studija za teorijsko – praktičnu primjenu „matematičkih modela u ekonomskoj analizi“, odnosno da samostalno mogu koristiti matematičku proceduru u formulisanju i rješavanju realnih ekonomskih problema						
Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Studenti će steći osnovna znanja iz oblasti matematike i poslovne matematike i biće osposobljeni da ta znanja primene u poslovnom okruženju.						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof. dr Saša Mičić						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja, video. prezentacija.						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Kratak pregled savremene algebre					
2	Linearna funkcija $f(x)$ i ekonomske aplikacije					
3	Kvadratne funkcije $f(x)$ i ostale algebarske polimovne funkcije $f(x)$ sa primenama					
4	Transcendentne funkcije $f(x)$ i primene					
5	Elastičnost: funkcije $f(x)$; funkcije tražnje; funkcije ponude; i drugih ekonomskih funkcija $f(x)$					
6	Elementi finansijske matematike : nizovi, redovi, prost interesni račun, i složeni interesni račun					
7	Neto sadašnja vrednost, interna stopa rentabilnosti, optimizacija investicionih i zajmovnih ulaganja					
8	Kontinuirani rast i eksponencijalna funkcija $f(x)$, i logaritamska funkcija $f(x)$ sa primenama					
9	Optimizacija funkcije $f(x)$ diferenciranjem					
10	Optimizacija funkcije od dve ili više nezavisnih promenljivih parcijalnim diferenciranjem					
11	Neodređeni i određeni integrali funkcija $f(x)$ sa ekonomskim aplikacijama					
12	Matrice: operacije sa matricama i ekonomske primene					
13	Determinante: operacije sa determinantama i ekonomske aplikacije					
14	Input- output analiiza i mogućnosti primene u ekonomskoj praksi					
15	Linearno programiranje (grafički pristup) : Funkcija cilja (maksimuma i minimuma) ;nejednačine kao ograničenja ;dualni problem ; i ekonomske aplikacije.					
	Seminarski rad					
	Kolokvijum					
	Test					
Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedjeljni fond časova						
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata		U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati Aktivna nastava: 4 x15=60 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 163 sati				
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, izrada kolokvijujma						

Literatura:

1. Živorad Petrović. 2008. *Poslovna matematika. Business mathematics*. Univerzitet za poslovne studije Banjaluka.
2. Gary Clendenen, Stanley A. Salzman. 2014. *Business Mathematics*. Pearson Education.
3. Mike Rosser. 2003. *Basic Mathematics for economists*. Routledge.
4. Rebecca Taylor and Simon Hawkins, *Mathematics for Economics and Business*, McGraw-Hill, 2008.
- 5.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova

Posebna napomena za predmet:

Pun naziv		EKONOMIJA KORPORATIVNIH PREDUZEĆA				
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)		
	Obavezan	II	8,0	60	30	
Šifra predmeta	EK-102					
Školska godina od koje se program realizuje			2015/2016, 2025/26			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademske, prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: Upoznavanje sa ekonomskim zakonitostima i faktorima koji bitno utiču na efikasnost i razvoj poslovnih entiteta. Izučavanje privrednih društava kao subjekata tržišnog privređivanja, rasta i razvoja privrede društva. Aktuelnost problema u funkcionisanju savremenog privrednog društva i prilagođavanje domaćem i svetskom okruženju. Upoznavanje sa stanjem, problemima, standardima i principima korporativnog upravljanja.						
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Izučavanjem navedenog predmeta studentima je omogućeno sticanje osnovnih ekonomskih znanja, koja omogućavaju razumevanje poslovnog procesa u preduzeću; samostalnost u upravljanju poslovnim aktivnostima i sposobnost za timski rad u preduzeću koje posluje u dinamičnom poslovnom okruženju. Sticanjem znanja, studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici, te praktično primjeniti znanje u preduzeću kao pravno- privrednom subjektu. Studentima je omogućeno razumijevanje metoda, standarda i principa korporativnog upravljanja i njihova primjena u upravljanju preduzećem.						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof. dr Dijana Grahovac						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor, diskusija, demonstracija, vježbe, studija slučaja, kolokvijum, seminarski rad, konsultacije, ispit						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Uvod u ekonomiju preduzeća – osnovni ekonomski principi poslovanja					
2	Preduzeće kao subjekat tržišnog privređivanja					
3	Osnovne funkcije u procesu reprodukcije					
4	Sredstva i upravljanje sredstvima preduzeća					
5	Upravljanje troškovima, rezultatima poslovanja i raspodjelom u preduzeću					
6	Efikasnost i efektivnost poslovanja preduzeća					
7	Biznis inteligencija i konsalting					
8	Strategija razvoja preduzeća					
9	Tržište, vrste tržišta, oblici tržišnih struktura preduzetnički inkubatori i tehnološki parkovi					
10	Nastanak, uloga i značaj transnacionalnih korporacija					
11	Uvod u korporativno upravljanje i stanje korporativnog upravljanja					
12	Uticaj veličine preduzeća na oblikovanje organizacione strukture					
13	Unapređenje korporativnog upravljanja i preduzetničke karakteristike					
14	Principi i kodeksi korporativnog upravljanja					
15	Razlike između preduzetnika, menadžera i stručnjaka					
	Seminarski rad					
	Kolokvijum					
	Test					
Opterećenje studenata po predmetu: 4+2 nedeljni fond časova						
Nedjeljno:		U semestru:				
Kreditni koeficijent		Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati				
0,267		Aktivna nastava: 6 x15=90 sati predavanja i vježbi				
Nedjeljno opterećenje:		Kontinualna provjera znanja: 12 sati				
10,667 sata		Završna provjera znanja: 5 sati				
		Samostalni rad: 133 sati				

Obaveze studenata: aktivnost u toku predavanja, praktična nastava, samostalan rad studenata, kolokvijumi, seminarski rad, ispit

Literatura:

1. Grahovac D, Babić Z, Biznis ekonomija i korporativno upravljanje, Centar za unaprijeđenje korporativnog upravljanja, 2020.
2. Kljajić M., *Poslovna ekonomija*, Beograd, 2007.
3. Dragana Grubišić. 2014. *Poslovna ekonomija*. Split: Ekonomski fakultet.
4. Nikolić M., i dr., *Ekonomika preduzeća*. 2005. Ekonomski fakultet u Beogradu, Beograd.
5. Ivica Voloder i Danko Sučević. 2020. *Korporativno upravljanje*. Zagreb. Ekonomski fakultet.
6. Božo Vukoja. 2016. *Korporativno izveštavanje, revizija i analiza*. Grude:Revident.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova

Posebna napomena za predmet:

Pun naziv		RAČUNOVODSTVO				
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)		
	obavezan	II	8,0	60	30	
Šifra predmeta	AC-637					
Školska godina od koje se program realizuje			2008/09, 2011/12			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademske, I ciklus, Poslovne i finansijske studije						
Uslovljenost drugim predmetima:						
Ciljevi izučavanja predmeta: Upoznavanje sa teorijski i praktičnim znanjima i vještinama iz oblasti menadžmenta računovodstva , posebno u privrednim finansijskim institucijama ali i na svim drugim nivoima organizacije. Izučavanje teorije , organizacije, metodologije računovodstva na način koji odgovara promenama sa kojima će se sve više suočiti teorije i praksa. Izložiće se samo načelne i trajne osnove o računovodstvu.						
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Student će biti osposobljen da: prepozna potrebe postojanja računovodstvenog sistema u poslovnom subjektu, tumači profesionalnu i zakonsku regulative iz oblasti računovodstva, organizuje računovodstvo preduzeća, vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izveštaje						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof. dr Zoran Babić						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metoda i metoda važbanja.						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Uvod u računovodstvo i njegove sastavne dijelove					
2	Osnovni instrumenti računovodstva					
3	Kontni okvir i kontni plan					
4	Zakonodavna i profesionalna regulativa					
5	Prosto i dvojno knjigovodstvo					
6	Računovodstveni tretman kapitala					
7	Računovodstveno obuhvatanje imovine					
8	Računovodstveno obuhvatanje hartija od vrijednosti					
9	Rashodi, pojam, vrste i knjigovodstveni tretman					
10	Prihodi, pojam, vrste i knjigovodstveni tretman					
11	Računovodstveni sistem poslovnog subjekta					
12	Utvrđivanje poslovnog rezultata					
13	Predzaključna knjiženja i zaključivanje poslovnih evidencija					
14	Finansijski izvještaji poslovnih subjekata					
15	Primjene međunarodnih standarda i revizije u računovodstvu					
	Kolokvijum					
	Seminarski rad					
	Test					
Opterećenje studenata po predmetu: 4+2 nedjeljni fond časova						
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267 Nedjeljno opterećenje: 10,667		U semestru: Ukupno opterećenje za predmet:240 sati Aktivna nastava: 6 x15=90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad:133 sati				
Obaveze studenata: prisustvo na nastavi, praktična nastava, kolokvij, seminarski						
Literatura: 1.Babić Zoran i Vuković Perduv Vedrana. 2022. <i>Finansijsko računovodstvo</i> . Univerzitet za poslovne studije: Banja Luka 2. Knežević, Snežana. 2019. <i>Finansijsko izvještavanje</i> . Beograd: FON. 3.Vukša Slavko i Milojević Ivan i, Babić Zoran..2011. <i>Računovodstvo</i> . Univerzitet za poslovne studije: Banja Luka.						

4. Robert F. Meigs, Walter F. Meigs. 1999. *Računovodstvo – Temelj poslovnog odlučivanja*. Zagreb: Mate.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova

Posebna napomena za predmet:

Pun naziv		POSLOVNA STATISTIKA				
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)		
	Obavezni	II	7,0	30	30	
Šifra predmeta		MA402				
Školska godina od koje se program realizuje			2010/11 i 2011/2012			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademске, prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije						
Uslovljenost drugim predmetima:						
Ciljevi izučavanja predmeta: Osposobiti slušaocе dodiplomskih studija za teorijsko – praktičnu primjenu „statističkih modela u ekonomskoj analizi“, odnosno da samostalno mogu koristiti statističku proceduru u formulisanju i rješavanju realnih ekonomskih problema.						
Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Studenti će steći osnovna znanja iz oblasti poslovne statistike i biće osposobljeni da ta znanja primene u poslovnom okruženju, pre svega kroz razumevanje statističke terminologije i metodologije. Takođe, studenti će biti osposobljeni da primene statistički instrumentarijum koji obuhvata metode deskriptivne statističke analize i metod uzorka.						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof. dr Saša Mičić						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja, video prezentacija						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Analiza biznis podataka: diskretna i kontinuirana slučajna promenljiva; uređivanje; grupisanje i klasiranje slučajne promenljive					
2	Numerička, tabelarna i grafička prezentacija statističkih podataka: distribucija frekvencija; klasni intervali; histogram; poligon; frekventne krive; kumulativne frekventne krive.; i drvo dijagrami.					
3	Matematičko očekivanje i srednje vrednosti; aritmetička, vagana, geometrijska, harmonijska, medijalna, i modalna srednja vrednost					
4	Opis biznis podataka- mere disperzije: interval varijacije; srednje apsolutno odstupanje; interval kvartilne devijacije; koeficijent kvartilne devijacije; varijansa; standarda devijacije; koeficijent varijacije; standardno odstupanje (z- statistika)					
5	Klasični, frekventni i aksiomatski pristup verovatnoći (aksiomi Kolgomorova)					
6	Distribucija verovatnoće za diskretnu slučajnu promenljivu: Binomna i Puasonova raspodela.					
7	Distribucija verovatnoće za kontinuiranu slučajnu promenljivu: normalna raspodela(Gausova) i standarizovana normalna raspodela.					
8	Uzoračke distribucije i intervali poverenja za sredinu					
9	Drugi intervali poverenja: za razliku od dveju sredina sa normalnom raspodelom; studentova raspodela i intrval poverenja; za proporciju i razliku proporcija; χ kvadrat distribucija i intervali poverenja za varijansu i standardnu devijaciju					
10	Testiranje hipoteza za utvrđivanje sredine populacij: procedura određivanje nulte i alterativne hipoteze; greške I i II reda.					
11	Testiranje drugih hipoteza: za razliku dve sredine sa normalnom raspodelom populacije; populacione proporcije.					
12	χ kvadrat test za analizu kvalitativnih podataka: test nezavisnosti dve slučajne promenljive; testiranje hipoteza u vezi sa proporcijama ...					

13	<i>Analiza varijanse: jednofaktorska i dvofaktorska analiza</i>
14	<i>Linearna regresija i korelaciona analiza</i>
15	<i>Osnovne postavke multiple regresije sa mogućnostima primene u praksi</i>
	<i>Seminarski rad</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Test</i>

Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedjeljni fond časova	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati Aktivna nastava: 4 x 15 = 60 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sati
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisustvo kolokvijuma	
Literatura: 1. Živorad Petrović, 2011. <i>Ekonomska statistika</i>. PEP, Beograd. 2. Živorad Petrović, <i>Poslovna statistika</i>. Fakultet za poslovne studije, Univerziteta za poslovne studije, Banjaluka, 2006. 3. Mc Clave T. James, Benson P. George and Sincich Terry. 2008. <i>Statistics for bussines and economics, eighth edition, Pretice Hall</i>, 2001 and 10-th edition Prentice hall. 4. Paul Newbold, William L. Carlson i Betty Thorne. 2010. <i>Statistika za poslovanje i ekonomiju</i>. Zagreb: Mate.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava - 10 bodova, Kolokvijum - 25 bodova, Seminarski rad - 20 bodova (Predispitne obaveze - 60 bodova); Ispit - 40 bodova	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv		POSLOVNI STRANI JEZIK I				
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+A+L)		
	Obavezni	II	7,0	30	30	
Šifra predmeta	OP502					
Školska godina od koje se program realizuje			2007/08, 2011/2012			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademske, prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije						
Uslovljenost drugim predmetima:						
Ciljevi izučavanja predmeta: Ovaj predmet ima za cilj da studenti steknu elementarna znanja iz engleskog jezika i engleske gramatike, kao i da uporednom analizom engleskog i srpskog fonetskog sistema osposobi studente za samostalno učenje izgovora nepoznatih riječi i korištenje rječnika. Osnovna strukture rečenice u engleskom jeziku na nivou elementarnog komuniciranja. Posebna pažnja će biti posvećena početnicima.						
Ishod učenja i kvalifikacija prvog ciklusa: Studenti su osposobljeni za osnovnu komunikaciju na engleskom jeziku, i pismenim i usmenim putem.						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Mr Vesna Đurović						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmena izlaganja, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, pismene vježbe, esejski zadaci						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Basic everyday English (greetings, introductions, simple application forms, etc), Demonstratives. Present Simple Tense (be).					
2	What do you do? Jobs& businesses Present Simple Tense.					
3	Recruitment and Selection. Countable and Uncountable Nouns. Plural of Nouns.					
4	CV- Expressing quantity (much, many, some, any)					
5	Job hunting, Present Continuous.					
6	At the Restaurant. Articles. Prepositions of Time and Place.					
7	At the Airport. Kolokvijum I.					
8	At the Hotel. Past Simple Tense. Comparison of Adjectives.					
9	Start Up! Present Perfect, Modals (Might/may).					
10	Workplace communication, Business vocabulary.					
11	Promotion, 4 Ps, Future					
12	Price war over taxi apps. Past Continuous. Adverbs.					
13	Almost no poor countries by 2035.Gerund and Infinitive. Should.					
14	Revision					
15	Kolokvijum II					
Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedjeljni fond časova						
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata		U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati Aktivna nastava: 4 h 15 = 60 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sata				
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada domaćih/esejskih zadataka, prisutvo kolokvijuma, Seminarski rad, ispit.						
Literatura:						

1. Dingen, B., Flinders, S., Sweeney, S.: English 365, Students' Book 1. Cambridge University Press, 2005, Cambridge.
2. Mičić, M. (2015): Vežbanka iz predmeta Engleski jezik I: Fakultet za poslovne i finansijske studije. Banja
3. Luka: Univerzitet za poslovne i finansijske studije
4. Mascull, B. (2002): Business Vocabulary in Use. Cambridge: Cambridge University Press
5. Popović Ljubica, Mirić Vera, Gramatika engleskog jezika sa vežbanjima
6. Standardni rječnik srpsko-engleskog/englesko-srpskog jezika

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova

Posebna napomena za predmet:

Pun naziv		POSLOVNI STRANI JEZIK II				
Skraćeni naziv		Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)	
		Fakultativan	II		30	30
Šifra predmeta		OP/507				
Školska godina od koje se program realizuje			2007/08, 2011/12			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademske,Prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije						
Uslovljenost drugim predmetima: Položen ispit iz predmeta Poslovni strani jezik I						
Ciljevi izučavanja predmeta: Usvajanje gramatičkih, leksičkih, ortografskih minimuma jezika i sticanje automatizovanih vještina, upotrebe engleskog jezika kao sredstva komunikacije uz produbljivanje razumevanja, govora, čitanja i pisanja						
Ishod učenja i kvalifikacija prvog ciklusa: Studenti su osposobljeni za osnovnu komunikaciju na engleskom jeziku, i pismenim i usmenim putem.						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Mr Vesna Đurović						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja,vid. prez.						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Half the world in cities, Question Words					
2	China-EU textile talks continue, Prepositions of Time					
3	Outsourcing on the increase, Can, Ability, Contractions, Permission					
4	Vodafone ends \$60m Man Utd shirt deal, Conjunctions: And/But/Or/So/Because					
5	Coca-Cola unveils new global ad strategy, Adverbs of Frequency, Adverb Position					
6	Surprise upswing in US economy, Prepositions and Conjunctions of Time - for / during / while / when					
7	New life given to Kyoto Protoco					
8	Translation of a given text					
9	Japan to resume US beef imports, Prepositions and Conjunctions of Time - before / after / as / as soon as / by / from / until					
10	The Asian Economic Community is coming, Indefinite Pronouns					
11	Time Warner picks new president, The -ing form,					
12	Divorce rate explosion expected in Japan, Gerunds and Infinitives: Verb+Gerund / Verb+ Infinitive					
13	Regional accents are 'bad for business', Discussion on a given topic					
14	Microsoft targets Apple iTunes, Adverbs of Degree					
15	Wall Street pays record bonuses, Present Perfect, Role play					
Opterećenje studenata po predmetu:						
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32		U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati Aktivna nastava 4 h 15 = 60 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sata				
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma,						

Literatura:

1. Višekruna Gordana, *SKRIPTA „ENGLISH COURSE I“*,
2. Popović Ljubica, Mirić Vera, *Gramatika engleskog jezika sa vežbanjima*
3. *Standardni rječnik srpsko-engleskog/englesko-srpskog jezika*

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova

Posebna napomena za predmet:

Pun naziv		POSLOVNO PRAVO					
Skraćeni naziv		Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)		
		obavezan	III	7,0	30	30	
Šifra predmeta		PR-803					
Školska godina od koje se program realizuje				2008/09, 2011/12			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, I ciklus, Poslovne i finansijske studije							
Uslovljenost drugim predmetima: Nema							
Ciljevi izučavanja predmeta: Osnovni cilj predmeta je da se studentima predoči, obrazloži i ilustruje zamašan korpus pitanja vezanih za osnivanje i poslovanje samostalnih preduzetnika i privrednih društava, njihovo povezivanje i reorganizaciju, te način prestanka privrednih društava putem stečaja i likvidacije. Pored toga, analizira se i veliki broj ugovora robnog prometa putem kojih se vrši realizacija prometa roba i usluga na tržištu, kao i opšta pravila o hartijama od vrijednosti.							
Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Drugi cilj je da studenti steknu praktična znanja kako bi se mogli uspješno uključiti u poslovanje domaćih i stranih privrednih društava.							
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof. dr Goran Maričić							
Metod nastave i savladavanje gradiva: Metoda usmenog izlaganja, razgovora i diskusija, test-metoda, pisanje seminarskog rada i praktični dio pisanje odgovarajućih akata iz ove oblasti.							
Sadržaj predmeta po sedmicama:							
1	Upoznavanje sa nastavnim planom i programom, dogovor oko izrade seminarskog rada, odabir tema za praktičnu vježbu i upoznavanje sa Pravilnikom o postupku i načinu ocjenjivanja						
2	Pojam i predmet poslovnog prava; izvori poslovnog prava, mjesto poslovnog prava u pravnom sistemu; Subjekti poslovnog prava – zajednička pravila o privrednim subjektima, individualizacija preduzeća u pravnom prometu (firma, djelatnost, sjedište, sudski registar)						
3	Samostalni preduzetnici						
4	Klasifikacija privrednih društava; društva lica (ortačko društvo; komanditno društvo)						
5	Klasifikacija privrednih društava; društva kapitala (akcionarsko društvo; društvo sa ograničenom odgovornošću)						
6	Javna preduzeća: pojam, djelatnosti i organi upravljanja						
7	Ostali subjekti u privredi: zadruge, poslovne banke, dobrovoljni penzijski fondovi, berze, brokersko-dilerska društva, društva osiguranja						
8	Statusne promjene i promjene pravne forme; povezivanje privrednih društava						
9	Stečaj i likvidacija						
10	Kolokvijum						
11	Ugovori u privredi; pojam i karakteristike; Ugovor o prodaji; Ugovor o posredovanju; Ugovor o trgovinskom zastupanju (agentura)						
12	Ugovor o kontroli, Ugovor o uskladištenju, Ugovor o otpremanju, Ugovor o osiguranju						
13	Ugovor o prevozu robe: morem, unutrašnjoj plovidbi, željeznicom, drumom; Ugovor o građenju, Ugovor o lizingu, Ugovor o prenosu tehnologije						
14	Ugovor o forfetingu; Ugovor o faktoringu; Ugovor o franšizingu,						
15	Hartije od vrijednosti, opšta pravila i pojedine vrste; Zaključenje predispozitivnih obaveza						

Opterećenje studenata po predmetu:	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati

Nedjeljno opterećenje: 9,32	Aktivna nastava: 4 x15=60 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sati
Obaveze studenata: prisustvo na nastavi, praktična nastava, kolokvij, seminarski	
Literatura: 1. Maričić, G., Pavlović, G., 2024, Poslovno pravo, Banja Luka. 2. Vasiljević, Z., Radović, V., 2023, Kompanijsko pravco – Pravo privrednih subjekata, Banja Luka. 3. Mirović, D., Popović, V., 2007, Trgovinsko pravo, Bijeljina.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv		MEĐUNARODNA EKONOMIJA I FINANSIJE				
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+A+L)		
	Obavezan	III	8,0	60	30	
Šifra predmeta	AC-612					
Školska godina od koje se program realizuje			2008/09 i 2011/2012			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademske, Prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije						
Uslovljenost drugim predmetima:						
Ciljevi izučavanja predmeta:						
Ovladavanje metodama spoznaje međunarodnih ekonomskih pojava i procesa i stručnom terminologijom; upoznavanje sa bazičnim sistemom odnosa u savremenoj međunarodnoj ekonomiji, regionalnim integracijama, subjektima i karakterom svetskog tržišta; upoznavanje sa institucijama i oblicima međunarodnih finansijskih institucija i kvalitetom pojedinih izvora finansiranja.						
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa:						
Kvalifikacije koje označavaju završetak prvog ciklusa dodeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumevanje u polju studije problematike međunarodne ekonomije i finansija, koja se nadograđaju na opšte srednje obrazovanje iz predmeta finansije, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz dotičnog predmeta uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studija koje se nominuje kao oblast poslovnih i finansijskih studije. Studenti svoje stečeno znanje i razumevanje problematike mogu primenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i poseduju sposobnosti koja se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rešavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici iz oblasti međunarodne ekonomije i finansija. Studenti su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti u struci i naučno-istraživačkom radu sa stanovišta kompetencija i veština stečenih u okviru kvalifikacija prvog ciklusa poslovnih i finansijskih studija.						
Ime i prezime nastavnika i saradnika:						
Prof. dr Dijana Grahovac						
Metod nastave i savladavanje gradiva:						

Metoda usmenog izlaganja, razgovora i diskusija, tekst-metoda, metoda pisanlh radova, demonstracija i vežbi, esejski radovi i projektni zadaci.

Sadržaj predmeta po sedmicama:

1	<i>Nastanak i razvoj svjetskog tržišta i međunarodne razmjene i teorije međunarodne trgovine</i>
2	<i>Savremeni integracioni i dezintegracioni procesi u Evropi i svijetu</i>
3	<i>Međunarodna trgovina</i>
4	<i>Globalizacija svjestkse privrede</i>
5	<i>Regionalne ekonomske integracije</i>
6	<i>Novi svjetski poredak, Novi ekonomski poredak i uticaj na svjetsko tržište</i>
7	<i>Visoko razvijene zemlje i promjene odnosa snaga u svjetskoj privredi</i>
8	<i>Zemlje u razvoju i svjetsko tržište u uslovima globalizacije</i>
9	<i>Zemlje u tranziciji i njihovo uključivanje u integracione procese savremene svjetske privrede</i>
10	<i>Međunarodne institucije koje upravljaju ekonomskom globalizacijom</i>
11	<i>Platni bilans i devizni kurs</i>
12	<i>Međunarodno kretanje kapitala</i>
13	<i>Eksterni izvori finansiranja razvoja</i>
14	<i>Uticaj regionalnih ekonomskih integracija na funkcionisanje svjetskog tržišta</i>
15	<i>Uloga transnacionalnih korporacija u konstituisanju svjetskog tržišta danas</i>
	<i>Seminarski rad</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Test</i>

Opterećenje studenata po predmetu: 4+2 nedeljni fond časova

Nedjeljno:	U semestru:
Kreditni koeficijent 0,267	Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati
Nedjeljno opterećenje: 10,667 sata	Aktivna nastava: 6 x15=90 sati predavanja i vježbi
	Kontinualna provjera znanja: 12 sati
	Završna provjera znanja: 5 sati
	Samostalni rad: 133 sati

Obaveze studenata:

prisustvo na nastavi, praktična nastava, kolokvij, seminarski rad i test

Literatura:

1. Radojević T, Međunarodna ekonomija, Singidunum, 2024.
- 2.
3. Radovan Klincov. 2010. Međunarodna ekonomija i finansije. Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije, Banja Luka.
4. Krugman, P, Obstfeld, M, Međunarodna ekonomija, Ekonomski fakultet Beograd, 2016..
5. Dijana Grahovac i Jelena Radovanović. 2013. *Međunarodne finansijske organizacije*. Banja Luka: Centar za unapređenje korporativnog upravljanja.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova

Posebna napomena za predmet:

Pun naziv	TRŽIŠTE NOVCA I KAPITALA					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)		
	Obavezni	III	8	60	30	
Šifra predmeta	AC 608					
Školska godina od koje se program realizuje	2008/2009, 2011/12					
Vrsta i nivo studija, studijski programi:	Akademske, Prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije					
Uslovljenost drugim predmetima:	Nema					
Ciljevi izučavanja predmeta:	Sticanje znanja i njegova primjena u praksi iz problematike koja se izučava u okviru predmeta					
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa:	<i>Kvalifikacije koje označavaju završetak prvog ciklusa dodeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumijevanje u polju studije problematike tržište novca i kapitala, koja se nadograđaju na opšte srednje obrazovanje iz predmeta finansije, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz dotičnog predmeta uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studijakoje se nominuje kao oblast poslovnih i finansijskih studija. Studenti svoje stečeno znanje i razumevanje problematike mogu primenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i poseduju sposobnosti koja se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rešavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim pitanjima iz oblasti problematike vezane za tržište novca i kapitala. . Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici iz navedene oblasti. Studenti su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti u struci i naučno-istraživačkom radu sa stanovišta kompetencija i vještina stečenih u okviru kvalifikacija prvog ciklusa poslovnih i finansijskih studija.</i>					
Ime i prezime nastavnika i saradnika:	Prof. dr Miloš Grujić					
Metode nastave i savlađivanje gradiva :	Usmeno izlaganje, razgovori diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolove, seminarski radovi					
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
Opterećenje studenata po predmetu:	4+2 nedeljni fond časova					
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
	<i>Pojam i vrste finansijskih tržišta</i>					
	<i>Tržište novca – pojmovno određenje i osnovna obilježja, ,</i>					
	<i>Instrumenti tržišta novca,</i>					
	<i>Hartije od vrijednosti na tržištu novca,</i>					
	<i>Pojam i definicija berze – istorijski razvoj berze, Vrste (podjela) berzi, Tradicionalne berze, Berze sa razdvojenim vlasništvom i pravom na trgovanje, Neprofitne i profitne berze, Članovi berze i organizacija berze</i>					
	<i>Tehnologija rada i učesnici na tržištu novca</i>					
	<i>Dileri, brokeri, finansijski posrednici</i>					
	<i>Tržište kapitala – pojam i vrste</i>					
	<i>Instrumenti tržišta kapitala</i>					
	<i>Dugoročne hartije od vrijednosti,</i>					
	<i>Pojam, vrste akcija i određivanje cijena akcija,</i>					
	<i>Dugoročne obveznice- pojam i vrste,</i>					
	<i>Izvedene hartije od vrijednosti</i>					

<i>Elektronska trgovina hartijama od vrijednosti</i>	
<i>Portfolio menadžment i upravljanje rizikom</i>	
<i>Seminarski rad</i>	
<i>Kolokvijum</i>	
<i>Test</i>	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267 Nedjeljno opterećenje: 10,667 sata	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati Aktivna nastava: 6 x 15 = 90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sati
Obaveze studenata: <i>Prisustvo predavanjima i vježbama, Izrada i odbrana seminarskih radova, Prisustvo i polaganje kolokvijuma,</i>	
Literatura: 1. Grujić, Miloš. <i>Odlike i načela funkcionisanja savremenih finansijskih tržišta. Udruženje ekonomista Republike Srpske SWOT</i>, Banja Luka. 2022. 2. Žarko Ristić, Radovan Klincov, Slobodan Komazec i Jovica Marković. 2006. <i>Tržište novca i kapitala</i>. Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije. 3. Frederic Mishkin, Stanley Eakins. 2005. <i>Finansijska tržišta i institucije</i>. Zagreb: Mate.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: <i>Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova</i>	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv		MENADŽMENT PROMJENA I UPRAVLJANJE DOGAĐAJIMA				
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)		
	Izborni	III	7,0	30	30	
Šifra predmeta	MT-313					
Školska godina od koje se program realizuje			2008/09, 2011/12			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, I ciklus, Poslovne i finansijske studije						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: Upoznavanje studenata sa predmetom, ciljevima i funkcijama nastavnog predmeta Menadžment promjena i upravljanje događajima. Predmet je zamišljen tako da studentima približi osnovna pitanja u oblasti upravljanja događajem, kao i da ukaže na segmente posla menadžera čija je jedna od najvažnijih funkcija rukovođenje promjenama i događajima. Krajnji cilj predmeta je upotreba stečenih znanja						
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Nakon uspješno usvojenog sadržaja ovog predmeta studenti će naučiti kako da se ponašaju u turbulentnom vremenu promjena na svim događajima. Naučiće kako da upravljaju događajima i kako da budu fleksibilni i spremni za promjene, kako da iskoriste marketinške informacije za brzo odlučivanje i prilagođavanje novonastalim situacijama i neplaniranim događajima i kako da ulaze u rizik i donesu odluke u menadžmentu događaja radi postizanja što boljih rezultata poslovanja svoje organizacije.						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof. dr Slađana Lolić						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metoda i metoda važbanja.						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Pojam upravljanja, menadžment u XXI vijeku					
2	Značaj pojma promjena za menadžment u XXI vijeku					
3	Nastanak i podjela planiranih događaja					
4	Uticaj događaja na okruženje					
5	Organizovanje događaja i marketing komunikacija					
6	Ključne kompetencije menadžera događaja					
7	Upravljanje mega događajima					
8	Prodaja prava medijskog prikazivanja					
9	Ljudski potencijali i prognoziranje poslovnih i finansijskih događaja globalnog svijeta.					
10	Značaj informacionih tehnologija unutar događaja					
11	Marketinške informacije i prodaja robe unutar konteksta događaja					
12	Potencijal menadžmenta prihoda na događajima					
13	Politika, javna politika i destinacija					
14	Menadžment događaja za umjetnost					
15	Rizik i donošenje odluka u menadžmentu događaja					
	Seminarski rad + esej					
	Kolokvijum					
	Test					
Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedeljni fond časova						
Nedjeljno:		U semestru:				
Kreditni koeficijent		Ukupno opterećenje za predmet:210 sati				
0,233		Aktivna nastava: 4 x15=60 sati predavanja i vježbi				
Nedjeljno opterećenje:		Kontinualna provjera znanja: 12 sati				
9,32						

	Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad:133 sati
Obaveze studenata: <i>prisustvo na nastavi, praktična nastava, kolokvij, seminarski</i>	
Literatura :	
1. Manojla Zrnić, Jovana Gligić. 2007. „Menadžment događaja“, Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije. 2. Lynn Van Der Wagen, Brenda V. Carlos. 2008. <i>Event management- Upravljanje događajima</i>. Zagreb:Mate. 3. S. C. Certo, S. T. Certo. 2008. <i>Moderni menadžment</i>. Zagreb:Mate.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:	
<i>Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova</i>	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv		OSNOVE MENADŽMENTA I PREDUZETNIŠTVA				
Skraćeni naziv		Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)	
		Izborni	III	7,0	30	30
Šifra predmeta		MT-301				
Školska godina od koje se program realizuje				2008/09, 2011/2012		
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademske, prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije						
Uslovljenost drugim predmetima: Položen ispit iz predmeta Biznis ekonomija i korporativno upravljanje						
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj predmeta je da studentima pruži temeljno razumijevanje menadžmenta kao nauke i vještine, ali i da razvije praktične sposobnosti potrebne za donošenje odluka i rješavanje problema u realnom poslovnom okruženju. Poseban naglasak stavlja se na:						
- savremene teorije i funkcije menadžmenta, - razvoj menadžerskih i liderskih vještina, - primjenu menadžmenta u preduzetničkim i digitalnim okruženjima, - etičke i održive prakse.						
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Nakon uspješno savladanog predmeta „Osnovi menadžmenta i preduzetništva“, studenti će steći sposobnost da razumiju osnovne pojmove, principe i teorije menadžmenta, povezujući ih sa savremenim praksama i izazovima globalnog poslovnog okruženja. Biće osposobljeni da jasno razlikuju i primjenjuju osnovne funkcije menadžmenta – planiranje, organizovanje, vođenje i kontrolu – u različitim tipovima organizacija, od tradicionalnih preduzeća do dinamičnih preduzetničkih start-upova. Kroz izučavanje teorijskih modela i studija slučaja naučiće kako da analiziraju i interpretiraju kompleksnost savremenog tržišta, obilježenog digitalizacijom, održivošću i globalnom konkurencijom. Ovaj predmet treba da motiviše studente da razviju praktične menadžerske vještine, uključujući donošenje odluka, rješavanje problema i upravljanje resursima, kao i interpersonalne i liderske kompetencije potrebne za efikasan timski rad. Poseban naglasak stavlja se na etiku, društvenu odgovornost i održive prakse, što buduće menadžere čini svjesnim akterima u kreiranju pravednijeg i humanijeg društva. Na taj način predmet povezuje klasične teorijske osnove sa inovativnim pristupima savremenog menadžmenta.						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Doc. dr Mirjana Čeko						
Metod nastave i savladavanje gradiva:, Interaktivna predavanja i diskusije, studije slučaja iz prakse (domaće i međunarodne kompanije), grupni i/ili individualni seminarski radovi, radionice i simulacije menadžerskih odluka vježbe, kolokvijumi, konsultacije i ispit.						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Uvod u menadžment: pojam, definicije, značaj i istorijski razvoj menadžmenta. Razumijevanje menadžmenta kao nauke, vještine i umijeća.					
2	Menadžeri i njihove uloge: hijerarhijski nivoi menadžmenta, funkcije menadžera i Mintzbergove uloge. Menadžerske vještine i kompetencije u savremenom društvu.					
3	Okolina menadžmenta: unutrašnja i vanjska okolina, globalni trendovi i digitalna transformacija. Analiza uticaja globalizacije, tehnologije i održivosti.					
4	Etika i društvena odgovornost menadžmenta: etičke dileme, društveno odgovorno poslovanje i održivi razvoj. Primjeri dobre prakse u lokalnim i globalnim kompanijama.					
5	Funkcije menadžmenta: pregled i značaj (planiranje, organizovanje, vođenje i kontrola) kao temeljni stubovi menadžerskog rada.					
6	Planiranje u menadžmentu: vrste planova (strateški, taktički, operativni), donošenje odluka i alati planiranja.					
7	Prvi kolokvijum (obuhvata gradivo od 1. do 6. sedmice).					
8	Organizovanje: organizacione strukture, dizajn organizacije, delegiranje i timski rad. Uloga tehnologije i agilnih metoda u modernim organizacijama.					

9	<i>Vođenje i liderstvo: stilovi vođenja, motivacija zaposlenih, ponašanje grupa i timova. Razlika između menadžera i lidera u 21. vijeku.</i>
10	<i>Kontrolisanje: vrste kontrole, proces kontrole, alati i metode praćenja performansi. Kontrola u digitalnom okruženju i menadžment lanca vrijednosti.</i>
11	<i>Menadžment ljudskih resursa: pribavljanje, selekcija, razvoj i nagrađivanje zaposlenih. Značaj „zelenog HRM“ i održivog pristupa ljudskim resursima.</i>
12.	<i>Preduzetnički menadžment</i>
13.	<i>Drugi kolokvijum (obuhvata gradivo od 7. do 12. sedmice).</i>
14.	<i>Savremeni trendovi menadžmenta i preduzetništva: digitalizacija, inovacije, održivo poslovanje i krizni menadžment.</i>
15.	<i>Diskusija i integracija gradiva kroz case study primjere.</i>
	<i>Seminarski rad</i>
	<i>Test</i>

Opterećenje studenata po predmetu:	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati Aktivna nastava: 4 x 15 = 60 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sati
Obaveze studenata: aktivnost u toku predavanja, praktična nastava, samostalan rad studenata, kolokvijumi, seminarski rad, ispit	
Literatura : Osnovna: - Robbins, S. P., Bergman, R., Stagg, I., & Coulter, M. (2014). <i>Management</i> (Vol. 7). Pearson Australia. - Trstenjak, M., & Kukovec, D. (2018). <i>Osnove menadžmenta</i>. Međimursko Veleučilište u Čakovcu. - Avlijaš, R. (2010). <i>Preduzetništvo</i>. Univerzitet Singidunum, Beograd. - Radić, R. (2008). <i>Osnove menadžmenta i preduzetništva</i>. Univerzitet za poslovne studije. Dodatna: - Đorđević Boljanović, J., & Pavić, Ž. S. (2011). <i>Osnove menadžmenta ljudskih resursa</i>. Univerzitet Singidunum. Beograd. - Dizdarević, M., & Šehić-Kršlak, S. (2022). <i>Preduzetnički menadžment</i>. Štamparija Fojnica d.o.o. - Magretta, J. (2002). <i>What management is</i>. Simon and Schuster. - Jaboob, A. S., Awain, A. M. B., Ali, K. A. M., & Mohammed, A. M. (2024). Introduction to operation and supply chain management for entrepreneurship. In <i>Applying Business Intelligence and Innovation to Entrepreneurship</i> (pp. 52-80). IGI Global Scientific Publishing. - Endres, H., Huesig, S., & Pesch, R. (2022). Digital innovation management for entrepreneurial ecosystems. <i>Review of Managerial Science</i>, 16(1). - Ahmed, T., Yousaf, A., Clavijo, R. C., & Sanders, K. (2024). Entrepreneurial pathways to sustainability. <i>Sustainability</i>, 16(15).	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:	

Prisustvo i aktivnosti u toku predavanja - 10 bodova, Kolokvijumi - 30 bodova (dva po 15 bodova), Seminarski rad i prezentacije - 20 bodova (Predispitne obaveze ukupno - 60 bodova); Ispit - 40 bodova

Posebna napomena za predmet: Silabus je inoviran u skadu sa trenutnim potrebama studenata, uključujući **savremene izazove menadžmenta** (digitalizacija, održivost, globalizacija) i **interaktivne metode nastave**. Pored navedenog, inovirana je i literatura.

Pun naziv		MENADŽMENT INFORMACIONIH SISTEMA				
Skraćeni naziv		Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)	
		Obavezan	IV	7,0	30	30
Šifra predmeta		IT 202				
Školska godina od koje se program realizuje				2008/09, 2011/12		
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski, prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: Upoznavanje studenata sa primjenom informacionih tehnologija u savremenom poslovanju;razvojem informacionih sistema;odlučivanjem u poslovnim sistemima; informacionim sistemima u menadžmentu. Studenti trebaju da ovladaju informacionim sistemima u menadžmentu. onim sistemima u menadžmentu. Studenti trebaju da ovladaju informacionim sistemima u menadžmentu.						
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Studenti koji odslušaju predmet i savladaju materiju iz Menadžmenta informacionih sistema osposobljeni su da ovladaju teoretski i praktično informacionim sistemima menadžmenta; poslovanjem u digitalnoj ekonomiji; primjenom informacionih tehnologija u savremenom poslovanju; elektronskim poslovanjem; modelima elektronskog poslovanja; elektronskim bankarstvom; odlučivanje u poslovnim sistemima; procesom odlučivanja; metodama za rješavanje problema; elektronskom obradom podataka; upravljačkim informacionim sistemima; sistemima za podršku odlučivanju; ekspertnim sistemima; hibridnim sistemima; skladištem podataka; vještačkom inteligencijom. Studenti mogu svoje znanje i razumijevanje iz Menadžmenta informacionih sistema primjeniti na način koji pokazuje profesionalan pristup njihovom radu ili struci, i posjeduju sposobnosti koje se obično demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja studija. Imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke , da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, naučnim i etičkim pitanjima. Mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rješenja i stručnoj i nestručnoj publici, a istovremeno su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti.						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof. dr Milica Tepšić						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja,vid. prez.						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Teorija upravljanja. Razvoj nauke o upravljanju. Kibernetika.					
2	Teorija sistema. Teorija informacija.					

3	<i>Informacioni sistemi u poslovnim sistemima. Primjena informacionih tehnologija u savremenom poslovanju.</i>
4	<i>Razvoj informacionih sistema.</i>
5	<i>Elektronsko poslovanje. Razvoj i značaj elektronskog poslovanja. Sredstva za prenos informacija kod elektronske trgovine.</i>
6	<i>Modeli elektronskog poslovanja. Elektronsko bankarstvo.</i>
7	<i>Poslovanje u digitalnoj ekonomiji. Informacioni sistemi menadžmenta.</i>
8	<i>Menadžment poslovnih sistema.</i>

9	<i>Osnovne funkcije menadžmenta. Menadžment lancem snabdijevanja. Reinženjering poslovnog procesa.</i>
10	<i>Odlučivanje u poslovnim sistemima. Proces odlučivanja. Metode za rješavanje problema.</i>
11	<i>Elektronska obrada podataka. Upravljački informacioni sistemi.</i>
12	<i>Sistemi za podršku odlučivanju. Ekspertni sistemi.</i>
13	<i>Hibridni sistemi. Skladište podataka.</i>
14	<i>Informacioni sistemi u menadžmentu. Neautomatizovani informacioni sistemi.</i>
15	<i>Vještačka inteligencija.</i>
	<i>Seminarski rad</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Test</i>

Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedeljni fond časova

Nedjeljno:	U semestru:
<i>Kreditni koeficijent</i> 0,233	<i>Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati</i>
<i>Nedjeljno opterećenje:</i> 9,32 sata	<i>Aktivna nastava: 4 h 15 = 60 sati predavanja i vježbi</i>
	<i>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</i>
	<i>Završna provjera znanja: 5 sati</i>
	<i>Samostalni rad: 133 sata</i>

Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisustvo kolokvijuma,

Literatura:

1. Mladen Radivojević. 2006. *Menadžment informacionih sistema*. Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije.
2. Ilija Šušić. 2009. *Menadžment informacioni sistemi*. . Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije.
3. Ken Sousa, Eff oz. 2014. *Management Information Systems 7th Edition*. Cengage Learning.
4. Kenneth Laudon, Jane Laudon. 2019. *Management Information Systems - Managing the Digital Firm 16th Edition*. Global edition.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova

Posebna napomena za predmet:

Pun naziv		UPRAVLJANJE POSLOVNIM FINANSIJAMA				
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)		
	obavezan	IV	8,0	60	30	
Šifra predmeta		AC-607				
Školska godina od koje se program realizuje			2008/09, 2011/12			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, Prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: <i>Obučavanje studenata veštini donošenja odluka u oblasti investiranja, finansiranja i upravljanja gotovinom. Upoznavanje studenata sa bitnim pojmovima i saznanjima iz poslovnih finansija: načelima finansiranja i bilansiranja, ulaganja sredstava i upravljanja izvorima sredstava. Obuka studenata prakticnoj primeni stečenih znanja u pogledu finansijske analize, upravljanja neto obrtnim fondovima i donošenjem finansijskih odluka. Sticanje saznanja iz poslovnih finansija koja su važna za menadžment u globalnom okruženju.</i>						
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: <i>Studenti svoje stečeno znanje i razumjevanje problematike mogu primjenjivati na način koji pokazuje profesionalni pristup nivou rada i struci, i stiču sposobnosti koje se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim finansijskim pitanjima. Sticanjem znanja izučavajući predmet Upravljanje poslovnim finansijama studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici, te praktično primjeniti znanje u preduzeću kao pravno privrednom subjektu.</i>						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa Odlukom o odgovornim nastavnicima i saradnicima						
Metod nastave i savladavanje gradiva: <i>Usmeno izlaganje,, razgovor i diskusija, demonstracija, metode utvrđivanja znanja putem vježbi, studija slučaja, kolokvijum, seminarski rad, konsultacije, ispit i test metoda.</i>						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	<i>Pojam poslovnih finansija i njihov značaj</i>					
2	<i>Finansijska politika i finansijsko poslovanje</i>					
3	<i>Finansijske transakcije</i>					
4	<i>Primjena finansijske politike, Pretpostavke i metode finansijske analize</i>					
5	<i>Finansijska tržišta</i>					
6	<i>Finansiranje preduzeća (oblici, načela i pravila)</i>					
7	<i>Investiciona politika preduzeća</i>					
8	<i>Analiza preduzeća</i>					
9	<i>Analiza prinostnog položaja preduzeća</i>					
10	<i>Analiza imovinskog položaja preduzeća</i>					
11	<i>Analiza finansijskog položaja preduzeća</i>					
12	<i>Finansijsko planiranje</i>					
13	<i>Finansijsko upravljanje</i>					
14	<i>Finansijsko restrukturiranje</i>					
15	<i>Ocjena investicija</i>					
	<i>Seminarski rad</i>					
	<i>Kolokvijum</i>					
	<i>Test</i>					

Opterećenje studenata po predmetu: 4+2 nedjeljni fond časova	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267 Nedjeljno opterećenje: 10,667 sata	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati Aktivna nastava: 6 x 15 = 90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sati
Obaveze studenata: prisustvo na nastavi, praktična nastava, kolokvij, seminarski	
Literatura : 1. Žarko Ristić, Valentina Duvnjak, Dijana Grahovac. 2011. <i>Poslovne finansije versus finansijski menadžment</i> . Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije,. 2. James Van Horne, John Wachowicz. 2014. <i>Osnove Finansijskog menadžmenta trinaesto izdanje..</i> Zagreb: Mate. 3. Valentina Duvnjak. 2022. <i>Finansijsko restrukturiranje kompanija</i> . Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv		MENADŽMENT LJUDSKIH RESURSA				
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)		
	obavezni	IV	7,0	30	30	
Šifra predmeta		MT-314				
Školska godina od koje se program realizuje			2008/09, 2011/2012			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademске, prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije						
Uslovljenost drugim predmetima:						
Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: Upoznavanje studenata sa konceptom menadžmenta ljudskih resursa. Upoznavanje sa osnovnim pitanjima iz oblasti menadžmenta ljudskih resursa i ukazivanje na segmente posla menadžera za ljudske resurse čija je jedna od najznačajnijih funkcija rukovođenje ljudima. Krajnji cilj predmeta je upotreba stečenih znanja kod upravljanja ljudskim resursima u okviru budućeg zanimanja						
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Nakon uspješnog usvajanja sadržaja ovog predmeta, studenti će naučiti kako da naprave dobru strategiju za zadržavanje, kako da postupaju sa ljudima u organizaciji, kako da ih uvedu u proces rada, da ih motivišu, obrazuju i obučavaju, štite, nagrađuju da bi postigli što bolje rezultate rada i što povoljniju radnu atmosferu						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof. dr Slađana Lolić						
Metod nastave i savladavanje gradiva Usmeno izlaganje, razgovor, diskusija, demonstracija, vježbe, studija slučaja, kolokvijum, seminarski rad, konsultacije, ispit						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Uvod u menadžment ljudskih resursa					
2	Ambijent ljudskih resursa danas					
3	Pravno okruženje					
4	Nova uloga ljudskih resursa i formulisanje strategije u ambijentu danas					
5	Vještine potrebene za efikasan menadžment ljudskih resursa					
6	Planiranje ljudskih resursa					
7	Regrutovanje i selekcija kadrova					
8	Orijentacija: proces prilagođavanja organizacionoj kulturi					
9	Obuka i usavršavanje					
10	Analiza posla					
11	Dizajniranje posla					
12	Vještine poslovne motivacije					
13	Ocjenjivanje učinka					
14	Naknade i beneficije					
15	Strategija za zadržavanje ljudskih resursa					
	Seminarski rad+esej					
	Kolokvijum					
	Test					

Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedjeljni fond časova	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati Aktivna nastava: 4 x15 = 60 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sata
Obaveze studenata: aktivnost u toku predavanja, praktična nastava, samostalan rad studenata, kolokvijumi, seminarski rad, ispit	
Literatura: 1. Manojla Zrni. 2009. <i>Menadžment ljudskih resursa</i> . Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije. 2. Gary Dessler. 2023. <i>Menadžment ljudskih resursa 17 izdanje</i> . Florida International University. Best Value. ETextbook. 3. Budisa Suša. 2011. <i>Menadžment ljudskih resursa</i> . Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv		PRAVO EU				
Skraćeni naziv		Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)	
		Izborni	IV	8,0	60	30
Šifra predmeta		PR802				
Školska godina od koje se program realizuje				2008/09 2011/2012		
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademske,Prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije						
Uslovljenost drugim predmetima:Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: Glavni cilj izučavanja predmeta je da se studenti upoznaju sa porijeklom, stvaranjem razvojem Evropske Unije; institucionalnom strukturom i ustavotvornom razvojem. Drugi cilj je da se analiziraju izvori prava EU i pojasni veza između nacionalnih pravnih poredaka i prava EU. Daje se osvrt na prirodu i primjenu principa primata pravnih tekovina EU i principa " effet utile"(princip korisnog učinka), te prihvatanja prava EU u pravnim porecima članica						
Ishod učenja: da studenti ovladaju materijom vezano za nastanak Evropske Unije, pravo Evropske Unije i primenu pravnih normi EU.						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof. dr Predrag Raosavljević						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja,vid. prez.						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Ugovori o nastanku i razvoju Evropske zajednice – Evropske Unije.					
2	Stvaranje i pravna priroda prava Evropske Unije..					
3	Primena prava u državama članicama i proces usklađivanja tog prava u domaćem pravu.					
4	Evropski Ustav.					
5	Pravni standardi EU.					
6	Pravna regulative.					
7	Zakonodavni kodeks.					
8	Harmonizacija nacionalnih jurisdikcija.					
9	Evropsko poslovno pravo,					
10	Evropsko socijalno i radno pravo					
11	Evropsko kompanijsko pravo					
12	Evropsko finansijsko pravo					
13	Saradnja država članica u građanskim i krivičnim predmetima-					
14	Pravna karakteristika unutrašnjeg tržišta EU					
15	Privredno pravo EU					

Opterećenje studenata po predmetu: 4+2 nedjeljni fond časova	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267 Nedjeljno opterećenje: 10.667 sata	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati Aktivna nastava: 6x15 = 90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sata
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisustvo kolokvijuma,	
Literatura: 1. Slavoljub Vukićević. 2007. „Pravo Evropske Unije. Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije. 2. Brana Komljenović, Žarko Ristić, Milorad Živanović, Milutin Srdić. 2009. <i>Pravo EU</i>. Beograd: Etno stil. 3. Brana Komljenović. 2009. <i>Uvod u pravo</i>. Beograd: Etno stil. 4. Nevenko Misita. 2009. <i>Evropska unija: institucije</i>. Sarajevo. 5. Nevenko Misita. 2010. <i>Evropska unija: osiguranje i razvoj</i>. Sarajevo. 6. Mirko Vasiljević, Vuk Radović, Tatjana Jevremović Petrović. 2012. <i>Kompanijsko pravo Evropske unije</i>. Beograd: Ekonomski fakultet. 7. Tamara Čapeta, Siniša Rodin. 2018. <i>Osnove prava Evropske unije</i>. Zagreb: Pravni fakultet.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv		UPRAVLJANJE KVALITETOM				
Skraćeni naziv		Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)	
		Izborni	IV	8,0	60	30
Šifra predmeta		MT309				
Školska godina od koje se program realizuje				2008/09, 2011/12		
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski, prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije						
Uslovljenost drugim predmetima:Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje znanja iz oblasti ekonomije nastavnog predmeta upravljanje kvalitetom. Izučavanje teorije, organizacije, metodologije kvaliteta na način koji odgovara promenama sa kojima će se sve više suočiti teorija i praksa. Izložiće se samo načelne i trajne osnove kvaliteta kao što su istorijat kvaliteta, postupak planiranja i ciljevi sistema za upravljanje kvalitetom, i sl.						
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Studenti koji odslušaju predmet i savladaju materiju iz Upravljanja kvalitetom osposobljeni su da ovladaju načelnim i trajnim osnovama kvaliteta kao što su istorijat kvaliteta, postupak planiranja i ciljevi sistema za upravljanje kvalitetom, zahtjevi za dokumentacijom, principi upravljanja kvalitetom, zapisi o kvalitetu, poslovnik o kvalitetu, opšti zahtjevi standarda, analiza troškova kvaliteta, statističke metode upravljanja kvalitetom, uvodom u statističke metode, kontrolne karte, osnovne matematičko - statističke relacije, kontrolne karte za numeričke karakteristike kvaliteta, kontrolne karte za individualno praćenje kvaliteta, kontrolne karte za atributivne karakteristike kvaliteta, poslovna izvrsnost, model izvrsnosti EFQM, Balance Scorecard (BSC) metoda, teorijski model izgradnje BSC. Osnovne postavke kvaliteta i marketinga. Vrste audita i metode tehnike sprovođenja audita. Upoznavanje standarda ISO 10011 i sl. Studenti mogu svoje znanje i razumijevanje iz Upravljanja kvalitetom primjeniti na način koji pokazuje profesionalan pristup njihovom radu ili struci, i posjeduju sposobnosti koje se obično demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja studija. Imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke , da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, naučnim i etičkim pitanjima. Mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rješenja i stručnoj i nestručnoj publici, a istovremeno su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti.						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: prof. dr Saša Mičić						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja,vid. prez.						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Uvod, Istorijat razvoja kvaliteta.					
2	Osnovni postulati Demingovog učenja. Juranova filozofija kvaliteta. Filozofija TQC po Armandu Feigenbaumu.					
3	Značaj sistema menadžmenta kvaliteta.					
4	Proces razvoja sistema menadžmenta kvalitetom.					
5	Kvalitet, Pristup kvalitetu i integralno upravljanje kvalitetom.					
6	Model integralnog sistema u procesu upravljanjem kvalitetom.Timsko rješavanje problema kvaliteta.Sistem menadžmenta kvalitetom.					
7	Osnovne postavke sistema menadžmenta kvalitetom. Ciljevi sistema za upravljanje kvalitetom. Zahtjevi za dokumentovanjem.					
8	Metodologija projektovanja i implementacije sistema menadžmenta kvalitetom.					
9	Principi upravljanja kvalitetom. Zapisi o kvalitetu. Poslovnik o kvalitetu. Opšti zahtjevi standarda. Analiza troškova kvaliteta.					

10	<i>Statističke metode upravljanja kvalitetom. Uvod u statističke metode. Kontrolne karte. Osnovne matematičko - statističke relacije. Kontrolne karte za numeričke karakteristike kvaliteta. Primjer.</i>
11	<i>Kontrolne karte za individualno praćenje kvaliteta. Primjer. Kontrolne karte za atributivne karakteristike kvaliteta. Primjer.</i>
12	<i>Poslovna izvrsnost. Model izvrsnosti EFQM. Balance Scorecard (BSC) metoda. Teorijski model izgradnje BSC.</i>
13	<i>Osnovne postavke kvaliteta i marketinga.</i>
14	<i>Program za školovanje internog audita, Upoznavanje standarda ISO 10011</i>
15	<i>Vrste audita i metode tehnike sprovođenja audita</i>
	<i>Seminarski rad</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Test</i>
Opterećenje studenata po predmetu: 4+2 nedjeljni fond časova	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267 Nedjeljno opterećenje: 10,667 sata	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati Aktivna nastava: 6 x15= 90 sati (predavanja+vježbe) Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sata
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisustvo kolokvijuma,	
Literatura: 1. Pajo Panić. 2006. <i>Upravljanje kvalitetom</i>. Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije. 2. Ilija Šušić, Radoja Radić. 2009. <i>Upravljanje kvalitetom</i>. Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije. 3. Sorak, M.. 2007. <i>Menadžment poslovnih funkcija prema ISO 9000:2000</i>. Univerzitet u Banja Luci. 4. Bobrek, M., 2007. <i>Upravljanje kvalitetom</i>. Banja Luka: Mašinski fakultet. 5. Peter D. Mauch. 2009. <i>Upravljanje kvalitetom - Teorija i primjena</i>. Taylor & Francis.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova	
Posebna napomena za predmet:	

PREDMETI TREĆE GODINE

Studijski program: Poslovne i finansijske studije – TROGODIŠNJI

Studijska grupa: Bankarstvo i berzansko poslovanje

Red. Br.	Šif. Pred.	Naziv predmeta	Status predmeta: Obavezni (O)Izborni (I)	Semestar	Broj časova u semestru		ESPB
					P	V	
TREĆA GODINA							
Studijska grupa: Bankarstvo i berzansko poslovanje - TROGODIŠNJI							
20.	AC610	Globalni finansijski menadžment	O	V	30	30	7
21.	MT325	Operativni strategijski menadžment	O	V	60	30	8
22.	MK804	Marketing	O	V	30	30	7
23.	EK108	Makroekonomija	O	V	60	30	8
24.	AC642	Monetarna ekonomija i bankarski menadžment	O	VI	30	30	7
25.	AC625	Berze i berzansko poslovanje	O	VI	60	30	8
26.	AC626	Međunarodno bankarstvo i institucionalni investitori	O	VI	30	30	7
27.	AC627	Akcionarstvo i hartije od vrijednosti	O	VI	60	30	8
Ukupno časova aktivne nastave					360	240	
Ukupno ESPB							60

Pun naziv	GLOBALNI FINANSIJSKI MENADŽMENT					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+A+L)		
	Obavezan	V	7,0	30	30	
Šifra predmeta	AC 610					
Školska godina od koje se program realizuje	2009/10 i 2011/2012					
Vrsta i nivo studija, studijski programi:	Akademski, Prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije					
Uslovljenost drugim predmetima:	Nema					
Ciljevi izučavanja predmeta:	Upoznavanje studenata sa teorijskim i praktičnim znanjima i vještinama u oblasti globalnog finansijskog menadžmenta, sa inputima praktične nastave i stručne prakse. Praktično ovladavanje nastavnim gradivom studijskog programa jeste ciljna funkcija predmetnog sadržaja sa implementirajućim znanjima aplikativnog softvera globalnog finansijskog menadžmenta sa stanovišta ciljeva i zadataka poslovnih subjekata i finansijskih institucija, kao i za uspješno planiranje i kontrolu finansijskih tokova na globalnom finansijskom tržištu. Strateški cilj ovog predmeta jeste teorijskometodološka i empirijska verifikacija ekonomske i finansijske globalizacije nacionalnog i međunarodnog finansijskog sistema.					
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa:	Kvalifikacije koje označavaju završetak prvog ciklusa dodeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumevanje u polju studije problematike globalnog finansijskog menadžmenta, koja se nadograđuju na opšte srednje obrazovanje iz predmeta finansije, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz dotičnog predmeta uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studija koje se nominuje kao oblast poslovnih i finansijskih studije. Studenti svoje stečeno znanje i razumevanje problematike mogu primenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i poseduju sposobnosti koja se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rešavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici iz oblasti globalnog finansijskog menadžmenta. Studenti su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti u struci i naučno-istraživačkom radu sa stanovišta kompetencija i veština stečenih u okviru kvalifikacija prvog ciklusa poslovnih i finansijskih studija.					
Ime i prezime nastavnika i saradnika:	Prof. dr Radmila Čičković					
Metod nastave i savladavanje gradiva:	Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metoda i metoda vježbanja. Nastavni modaliteti inkorporiraju analizu slučaja, projektne zadatke, referate okruglih stolova, esejska pitanja, pismene vježbe, domaće radove, tekstove, mentorski rad i video prezentacije.					
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Definisanje globalnog finansijskog menadžmenta					
2	Finansijska politika multinacionalnih korporacija					
3	Pravila finansiranja i metodi globalne i strukturne finansijske analize					
4	Pokazatelji likvidnosti i stabilnosti					
5	Pokazatelji aktivnosti i profitabilnosti					
6	Indikatori finansijske strukture					
7	Pokazatelji rentabilnosti i finansijske oplodnje kapitala					
8	Poslovni leveridž, finansijski leveridž i kombinovani leveridž					
9	Metode procene vrednosti kapitala i kompanija					
10	Globalna finansijska tržišta					
11	Cene hartija od vrednosti					
12	Investiranje u hartije od vrednosti, portfolio investiranje i menadžment rizika					
13	Devizni kurs i devizno tržište					

14	<i>Finansijski derivati i finansijske berze</i>
15	<i>Međunarodne finansijske institucije</i>
	<i>Seminarski rad</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Test</i>
Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedeljni fond časova	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata	U semestru: <i>Ukupno opterećenje za predmet:210 sati</i> <i>Aktivna nastava: 4 x15=60 sati predavanja i vježbi</i> <i>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</i> <i>Završna provjera znanja: 5 sati</i> <i>Samostalni rad:133 sati</i>
Obaveze studenata: <i>prisustvo na nastavi, praktična nastava, kolokvij, seminarski rad itest</i>	
Literatura: 1. Žarko Ristić i dr Slobodan Komazec. 2011. <i>Globalni finansijski menadžment</i>, Beograd: Etnostil. 2. James Van Horne, John Wachowicz.2014. <i>Osnove Finansijskog menadžmenta trinaesto izdanje</i>. Zagreb: Mate.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: <i>Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova</i>	
Posebne napomene za predmet: <i>Student koji obavi stručnu praksu i student koji izradi analizu slučaja stiče pravo na dodatni broj bodova tokom nastavnog procesa</i>	

Pun naziv		OPERATIVNI I STRATEGIJSKI MENADŽMENT				
Skraćeni naziv		Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)	
		Obavezan	V	8,0	60	30
Šifra predmeta		MT325				
Školska godina od koje se program realizuje				2009/10, 2011/2012		
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademske, prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: Upoznavanje studenata sa osnovnim elementima operativnog i strategijskog menadžmenta i menadžmenta sistemima; osposobljavanje studenata za operativno i strategijsko planiranje, organizovanje u proizvodnim i uslužnim preduzećima, za motivaciju, komunikaciju i vođenje zaposlenih, kao i za kontrolisanje procesa i rezultata rada.						
Ishodi učenja: Nakon odslušanog nastavnog gradiva i položenog ispita iz predmeta Operativni i strategijski menadžment, studenti treba da budu osposobljeni da primenjuju osnovne tehnike, metode, principe i alate operativnog i strategijskog menadžmenta; da vrše privalian izbor metode, principa i alata u zavisnosti od situacije koja se rešava; da samostalno ili kao deo tima sprovode proces strategijskog menadžmenta u svim njegovim fazama; da učestvuju u definisanju strtegijiskih ciljeva, misije i vizije, i da učestvuju u definisanju i redefinisaniu strategije preduzeća						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Doc. dr Jasminka Medić						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor, diskusija, demonstracija, vježbe, studija slučaja, kolokvijum, seminarski rad, konsultacije, ispit						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Uvod u operativni i strategijski menadžment, pojam, sadržaj i razvoj					
2	Evolucija izazova i promena i njihov uticaj na menadžment organizacije					
3	Operativne strategije i konkurentska prednost					
4	Planiranje operacija, predviđanje,					
5	Programiranje, linearno, nelinearno, ciljno,					
6	Menadžment zaliha					
7	Menadžment kvaliteta, projektni menadžment;					
8	Lokacija objekata					
9	Razvoj strategijskih menadžment sistema					
10	Koncepti, tehnike i metode strategijskog menadžmenta					
11	Analiza sredine organizacije					
12	Usmeravanje organizacije					
13	Formulisanje strategije					
14	Implementacija strategije;					
15	Strategijska kontrola;					
	Seminarski rad					
	Kolokvijum					
	Test					
Opterećenje studenata po predmetu:						
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267 Nedjeljno opterećenje: 10,667 sata		U semestru: Ukupno opterećenje za predmet:240 sati Aktivna nastava: (4 + 2) × 15=90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad:133 sati				
Obaveze studenata: aktivnost u toku predavanja, praktična nastava, samostalan rad studenata, kolokvijumi, seminarski rad, ispit						

Literatura:

1. Ferizović M., Radić R.. 2005. *Strategijski menadžment*. Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije.
2. Petković T., Unčanin R.. 2006. *Operativni i strategijski menadžment*. Čačak: Viša poslovna škola.
3. Valentina Duvnjak. 2022. *Strategije revitalizacije preduzeća u krizi*. Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije.
4. A. Thomson, A. Strickland, J. Gamble. 2008. *Strateški menadžment*. Zagreb: Mate.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova

Posebne napomene za predmet:

Pun naziv		MARKETING				
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)		
	Obavezan	V	7,0	30	30	
Šifra predmeta	MK804					
Školska godina od koje se program realizuje			2009/2010. 2011/2012. 2025/26			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: <i>akademski, prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije</i>						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj predmeta je da se studenti prvenstveno upoznaju sa suštinom marketinga kao jedne savremene poslovne filozofije, koja treba da bude način razmišljanja u cjelokupnoj kompaniji i na taj način doprinosi njenoj uspješnosti. Odnosi s javnošću su se u tom kontekstu svakako izdvojili kao disciplina koja značajno doprinosi tim ciljevima, te im se i posvećuje posebna pažnja. Dakle, važno da studenti marketing dožive kao način razmišljanja koji za cilj ima da potrošaču obezbijedi zadovoljstvo, a kompaniji profit, dok odnosi s javnošću svojim alatima doprinose tim aktivnostima.						
Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Nakon savladavanja gradiva iz predmeta marketing i odnosi s javnošću, studenti će biti upoznati sa teorijom i značajem marketinga i odnosa s javnošću, ali i savladati vještine implementacije u praksi. Biće osposobljeni da prihvatanjem jednog novog načina razmišljanja doprinose razvoju preduzeća ili javne institucije u kojima budu zaposleni. Usvajanjem znanja iz oblasti marketinga i odnosa s javnošću, studenti će biti konkurentni na bilo kom tržištu, ali biti i osposobljeni da ovu disciplinu dalje proučavaju sa teorijskog aspekta.						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: <i>Prof. dr Biljana Radenović</i>						
Metod nastave i savladavanje gradiva:						
Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, simulacije, kreativne radionice, analiza slučajeva iz prakse, projektni zadatak, referati i eseji; izrada marketing plana, plana odnosa s javnošću ili plana istraživanja tržišta						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Uvod u predmet i ciljevi predmeta; Marketing – kreiranje vrijednosti i zadovoljstva (<i>Definicija marketinga i suština kao pristupa poslovanju, Pojam i vrste tržišta, Uloga u savremenim tržišnim ekonomijama</i>)					
2	Strateško planiranje marketinga, Marketing proces; Marketing okruženje					
3	Istraživanje marketinga i marketing informacioni sistem					
4	Ponašanje potrošača i proces odlučivanja u kupovini					
5	Poslovna tržišta i ponašanje poslovnih kupaca					
6	Tržišno segmentiranje, izbor ciljnih tržišta i pozicioniranje					
7	Razvoj marketing miksa Pojam proizvoda i Strategije proizvoda, usluge i marke					
8	Pojam cijene i Formiranje i strategije cijena					
9	Kanali distribucije i upravljanje lancem isporuke Veleprodaja i maloprodaja					
10	Strategije integrisane marketing komunikacije Masovne komunikacije (Oglašavanje, Odnosi s janošću i Unapređenje prodaje)					
11	Strategije integrisane marketing komunikacije Lične komunikacije (Lična prodaja i Direktni marketing)					
12	Kreiranje konkurentskih prednosti i konkurentske strategije					
13	Specifičnosti marketinga u neprofitnom sektoru					

14	Specifičnosti marketinga u uslugama
15	Marketing- društvena odgovornost i etika Kolokvijum Seminarski radovi Završno predavanje
Opterećenje studenata po predmetu:	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32	Usemestru: <i>Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati</i> <i>Aktivna nastava 4 h 15 = 60 sati predavanja i vježbi</i> <i>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</i> <i>Završna provjera znanja: 5 sati</i> <i>Samostalni rad: 133 sata</i>
Obaveze studenata: Studenti su obavezni da prisustvuju predavanjima i vježbama. Pored toga, studenti su obavezni da urade seminarski rad koji, ustvari, predstavlja izradu marketing plana, plana odnosa s javnošću ili plana istraživanja tržišta. Dakle, seminarski radovi obuhvataju tri odvojene tematske cjeline koje studenti rade u parovima, a za cilj ima da obuhvate najznačajnije praktične aspekte ove oblasti kako bi studenti bilo svojim radom bilo slušanjem kolega sagledali aplikativnu stranu predmeta. Ujedno studenti aktivno učestvuju u kreativnim radionicama, rješavanju slučajeva iz prakse, simulacijama i diskusijama na vježbama, te izrađuju domaće zadaće. Polaganje kolokvijuma je preduslov za pristupanje završnom ispitu.	
Literatura: 1. Radovan Klincov. 2010. <i>Marketing i odnosi s javnošću</i>. Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije. 2. Tihi B., Čičić M., Brkić N. 2012. redaktori, <i>Marketing</i>. Sarajevo: Ekonomski fakultet. 3. Boris Tihi, Biljana Rađenović Kozić. 2017. <i>Istraživanje marketinga</i>. Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije. 4. Filipović V., Kostić Stanković M.. 2008. <i>Odnosi s javnošću</i>. Beograd: Fakultet organizacionih nauka. 5. Philip Kotler, Kevin L. Keller. 2014. <i>Upravljanje marketingom</i>. Zagreb: Mate.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv	MAKROEKONOMIJA					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+A+L)		
	Obavezan	V	8,0	60	30	
Šifra predmeta	EK108					
Školska godina od koje se program realizuje			2009/2010 i 2011/2012			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski, Prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: Osnovni cilj izučavanja predmeta je upoznavanje studenata sa osnovnim zakonitostima makroekonomije i makroekonomskog odnosa po kojima funkcionišu savremene privrede. Izučavanje ekonomskih agregata, nacionalnog dohotka, funkcija štednje i potrošnje, investicija, spoljne trgovine, platno-bilansnih odnosa, raspodele. Poseban deo izučavanja odnosi se na monetarnu i fiskalnu ekonomiju, ekonomski rast i nestabilnost, nezaposlenost, inflaciju, međunarodna dogovaranja i MMF. Istražuju se osnovne zakonitosti u funkcionisanju savremenih privreda.						
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Kvalifikacije koje označavaju završetak prvog ciklusa dodeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumevanje u polju studije problematike makroekonomije, koja se nadograđaju na opšte srednje obrazovanje iz predmeta finansije, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz dotičnog predmeta uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studija koje se nominuje kao oblast poslovnih i finansijskih studije. Studenti svoje stečeno znanje i razumevanje problematike mogu primenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i poseduju sposobnosti koja se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rešavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici iz oblasti makroekonomije. Studenti su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti u struci i naučno-istraživačkom radu sa stanovišta kompetencija i veština stečenih u okviru kvalifikacija prvog ciklusa poslovnih i finansijskih studija.						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof. dr Valentina Duvnjak						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja, video prezentacija						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Ekonomija, mikroekonomija i makroekonomija.					
2	Društvena proizvodnja, javni sektor i proširena reprodukcija					
3	Privreda i opšte karakteristike tržišne ekonomije					
4	Osnovni mehanizmi, mere i instrumenti funkcionisanja privrede.					
5	Ekonomija tranzicije.					
6	Teorija i politika dohodaka					
7	Inflacija i nezaposlenost					
8	Upravljanje ekonomskim i finansijskim tokovima savremenih privreda					
9	Privredni ciklusi i uloga države					

10	<i>Državni intervencionizam, monetarna i fiskalna politika</i>
11	<i>Međunarodni makromenadžment</i>
12	<i>Platni bilans, devizni kurs i privredni razvoj)</i>
13	<i>Novi svjetski poredak</i>
14	<i>Nastanak i razvoj nove ekonomije i informatičkog društva.</i>
15	<i>Ekonomska i finansijska globalizacija savremenog sveta</i>
	<i>Seminarski rad</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Test</i>
Opterećenje studenata po predmetu: <i>4+2 nedeljni fond časova</i>	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267 Nedjeljno opterećenje: 10,667 sata	U semestru: <i>Ukupno opterećenje za predmet:240 sati</i> <i>Aktivna nastava: 4 x15=90 sati predavanja i vježbi</i> <i>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</i> <i>Završna provjera znanja: 5 sati</i> <i>Samostalni rad:133 sati</i>
Obaveze studenata: <i>Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, izrada kolokvijuma, pisanje referata za okrugle stolove, analiza slučajeva i projektni zadaci</i>	
Literatura: 1. Kristijan Ristić, Žarko Ristić i dr Slobodan Komazec. 2015/16. <i>Makroekonomija</i> . Beograd: Etostil. 2. Oliver Blanchard. 2011. <i>Makroekonomija</i> . Zagreb: Mate.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: <i>Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova</i>	
Posebna napomena za predmet: <i>Ovaj predmet inkorporira trideset inkorporiranih i selekcioniranih tema za izradu završnog rada.</i>	

Pun naziv		MONETARNA EKONOMIJA I BANKARSKI MENADŽMENT				
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)		
	Obavezni	VI	7,0	30	30	
Šifra predmeta	AC642					
Školska godina od koje se program realizuje			2009/10 i 2011/2012			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, Prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: <i>U ovoj disciplini studenti treba da steknu znanja iz područja monetarne ekonomije i bankarstva, a posebno fenomene novca i kredita, emisije novca, deficitarno finansiranje, vođenje monetarne politike i instrumenti ove politike. Posebno se izučavaju fenomeni promene vrednosti novca, tipa inflacije i deflacije, odnosno devalvacije, ali i odnose kamata, profitne, poreske, inflatorne stope i deviznog kursa. Poseban deo se odnosi na osnovne probleme iz funkcionisanja međunarodnih banaka, bez čega je teško pratiti monetarnu, javnu i međunarodnu ekonomiju i poslovanje privrednih i drugih subjekata, uključujući i monetarnu globalizaciju, MMF i Svetsku banku.</i>						
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: <i>Kvalifikacije koje označavaju završetak prvog ciklusa dodeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumevanje u polju studije problematike monetarne ekonomije i bankarskog menadžmenta , koja se nadograđaju na opšte srednje obrazovanje iz predmeta finansije, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz dotičnog predmeta uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studija koje se nominuje kao oblast poslovnih i finansijskih studije. Studenti svoje stečeno znanje i razumevanje problematike mogu primenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i poseduju sposobnosti koja se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rešavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici iz oblasti monetarne ekonomije i bankarskog menadžmenta . Studenti su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti u struci i naučno-istraživačkom radu sa stanovišta kompetencija i veština stečenih u okviru kvalifikacija prvog ciklusa poslovnih i finansijskih studija.</i>						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof. dr Dijana Grahovac						
Metod nastave i savladavanje gradiva: <i>Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja, video prezentaciju.</i>						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Uvod u monetarnu ekonomiju; Novac i njegov istorijski razvoj					
2	Savremeni novčani sistem; Monetarni agregati					
3	Teorije inflacije i mehanizam inflacije; Delovanje i efekti inflacije; Deflacija i deflaciona politika; Mere kontrole inflacije i ekonomske stabilizacije					

4	Monetarna politika; Instrumenti monetarne politike; Monetarna politika centralne banke;
5	Finansijske institucije; Finansijska tržišta
6	Multiplikacija depozita i kredita – stvaranje novca u bankarskom sistemu; Kreditni sistem i kreditni poslovi; Kamata i kamatna politika – delovanje kamata; Monetarno-kreditna politika; Monetarna politika i monetarni menadžment; Instrumenti monetarne politike
7	Monetarni sistem BiH Međunarodni monetarni sistem; Devizni kurs – vrste, formiranje i delovanje; Devalvacija i revalvacija valuta
8	Platni bilans i tokovi novca i kapitala; Međunarodni monetarni fond MMF; Svjetska banka i druge finansijske institucije; Evropski monetarni sistem EURO
9	Bankarski menadžment i marketing
10	Menadžment aktive i pasive banke; Likvidnost banaka, faktori i upravljanje likvidnim potencijalom
11	Upravljanje bankarskim rizicima; Kontrola i supervizija banaka
12	Kreditiranje stanovništva (potrošački i hipotekarni krediti); Kreditiranje privrede (korporativno i razvojno)
13	Transformacija savremenog bankarskog sistema; Elektronsko bankarstvo; Međunarodno bankarstvo
14	Devizni menadžment poslovnih banaka i međunarodni bankarski menadžment
15	Bankarski menadžment MMF-a i Svjetske banke . Monetarna i bankarska globalizacija
	Seminarski rad
	Kolokvijum
	Test
Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedeljni fond časova	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet:210 sati Aktivna nastava: 4 x15=60 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad:133 sati
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, polaganje kolokvijuma, izrada analiza slučajeva , obrada esejskih pitanja, referati za studentske okrugle stolove.	
Literatura: - Hadžić M, Barjaktarović L, Monetarna ekonomija, Singidunum, 2015. - Hadžić M, Barjaktarović L, Monetarno-kreditni sistem, Singidunum, 2018. - Kristijan Ristić, Žarko Ristić i Slobodan Komazec. 2014. Monetarna ekonomija i bankarski menadžment. Beograd: Etnostil. F. Miškin. 2010. Monetarna ekonomija, bankarstvo i finansijska tržišta. Beograd: Datastatus. - Peter S. Rose, Sylvia Conway Hudgins. 2013. Bankarski menadžment i finansijske usluge. McGraw-Hill.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv	BERZE I BERZANSKO POSLOVANJE					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+A+L)		
	Obavezni	VI	8,0	60	30	
Šifra predmeta	AC625					
Školska godina od koje se program realizuje			2009/10 i 2011/2012			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, Prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije, Bankarstvo i berzansko poslovanje						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: <i>Oposobljavanje studenata za primenu praktičnih znanja i vještina u oblasti berza i berzanskog poslovanja, odnosno da im omogući sticanje neophodnih znanja kako bi uspješno mogli obavljati složenije poslove iz navedenih oblasti</i>						
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: <i>Kvalifikacije koje označavaju završetak prvog ciklusa dodeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumevanje u polju studije problematike berzi i berzanskog poslovanja, koja se nadograđaju na opšte srednje obrazovanje iz predmeta finansije, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz dotičnog predmeta uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studija koje se nominuje kao oblast poslovnih i finansijskih studije. Studenti svoje stečeno znanje i razumevanje problematike mogu primenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i poseduju sposobnosti koja se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rešavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici iz oblasti berzi i berzanskog poslovanja. Studenti su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti u struci i naučno-istraživačkom radu sa stanovišta kompetencija i veština stečenih u okviru kvalifikacija prvog ciklusa poslovnih i finansijskih studija.</i>						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: <i>Prof. dr Miloš Grujić</i>						
Metod nastave i savladavanje gradiva: <i>Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja, video prezentacija.</i>						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	<i>Finansijske institucije . Pojam i struktura finansijskog tržišta , Instrumenti na finansijskom tržištu , Vrste transakcija na finansijskom tržištu., Nalozi na finansijskom tržištu, Hartije od vrijednosti – pojam, obilježja i klasifikacija</i>					
2	<i>Akcije (akcije)- pojam i vrste akcija (obične i preferencijalne, knjigovodstvena, nominalna i tržišna vrijednost akcije, Vrednovanje akcije, Prosjeci cijena akcija ,Dow Jones prosjek , Indexi cijena akcija , Cijena akcija i njeno izračunavanje , Metode analize akcija, Obveznice – pojam, karakteristike i vrste obveznica, Vrednovanje obveznica</i>					
3	<i>Derivati vrijednosnih papira - Fjučersi – Vrednovanje fjučersa Opcije – Osnovni termini u prometu sa opcijama, Vrste opcija , Vrednovanje opcija</i>					
4	<i>Upravljanje porfeljom hartija od vrijednosti)očekivani prinos i očekivani rizik, Markovičeva teorija upravljanja porffeljom, diverzifikacija portfelja, karakteristični pravac, CAPM model.</i>					
5	<i>Pojam i definicija berze – istorijski razvoj berze, Vrste (podjela) berzi, Tradicionalne berze, Berze sa razdvojenim vlasništvom i pravom na trgovanje, Neprofitne i profitne berze,Članovi berze i organizacija berze</i>					
6	<i>Funkcija (zadaci) berze, Vrste (podjela) berzanskih poslova Berzanski posrednici, Izbor brokera – pravila i postupak, Osnivanje berzanskih posrednika, Obaveze berzanskih posrednika</i>					
7	<i>Sistemi berzanskog posredovanja Utvrđivanje berzanskog kursa ,Berzanski izvještaji – berzanske kotacije. Metode kotiranja.</i>					
8	<i>Čitanje berzanskih izvještaja , Uvođenje efekata na berzu, Berzanski indeksi</i>					

9	Poznate svjetske berze – karakteristike, sistemi i načini poslovanja.				
10	Terminski berzanski poslovi Pojam i obilježja terminskih poslova Izvori špekulacija i špekulanti Hedžeri (Hedgeri), Vrste terminskih poslova , Bezuslovnih (fiksni) terminski poslovi , Uslovni terminski poslovi.				
11	Ostala terminska tržišta, Terminska tržišta stranim valutama, Terminska tržišta kamatnih stopa, Terminska tržišta za burzovne indexe.				
12	Robne berze, Vrste poslova na robnim berzama, Vrste i kategorizacija roba na robnim berzama, Terminski ugovor Mehanizam trgovanja terminskim ugovorima, Hedžing poslovi na robnim berzama.				
13	Vanberzansko trgovanje, Trgovanje preko šaltera (OTC trgovanje) NASDAQ				
14	-Berze u Bosni i Hercegovini, Sarajevska berza (SASE) Banjalučka berza (BLSE) Berzanska kotacija Praćenje trgovanja Tržišni segmenti na Banjalučkoj berzi Kriterijumi za uvrštenje obveznica , Slobodno berzansko tržište, Troškovi trgovanja i listinga, postupak u brokerskoj kući ako želite da kupite akcije na Banjalučkoj berzi , Način trgovanja				
15	Zakonska regulacija rada Banjalučke berze i prometa hartija od vrijednosti u Republici Srpskoj				
	Seminarski rad				
	Kolokvijum				
	Test				
Opterećenje studenata po predmetu: 4+2 nedjeljni fond časova					
<table> <tr> <th colspan="2">U semestru:</th></tr> <tr> <td>Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267 Nedjeljno opterećenje: 10,667 sata</td><td>Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati Aktivna nastava: 6 h 15 = 90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sata</td></tr> </table>		U semestru:		Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267 Nedjeljno opterećenje: 10,667 sata	Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati Aktivna nastava: 6 h 15 = 90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sata
U semestru:					
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267 Nedjeljno opterećenje: 10,667 sata	Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati Aktivna nastava: 6 h 15 = 90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sata				
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisustvo kolokvijuma,					
Literatura: 1. Grujić, Miloš. 2022. <i>Odlike i načela funkcionisanja savremenih finansijskih tržišta</i> . Udruženje ekonomista Republike Srpske SWOT, Banja Luka. 2. Kristijan Ristić, Žarko Ristić i Slobodan Komazec. 2014. <i>Berze i berzansko poslovanje</i> . Beograd: Etno Stil.					
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova					
Posebna napomena za predmet:					

Pun naziv		MEĐUNARODNO BANKARSTVO I INSTITUCIONALNI INVESTITORI					
Skraćeni naziv		Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)		
		Obavezan	VI	7,0	30	30	
Šifra predmeta		AC 626					
Školska godina od koje se program realizuje				2009/10; 2011/2012			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, I ciklus, Poslovne i finansijske studije, Bankarstvo i berzansko poslovanje							
Uslovljenost drugim predmetima: Nema							
Ciljevi izučavanja predmeta: Upoznavanje studenata sa teorijskim i praktičnim znanjima i vještinama u oblasti bankarske ekonomije institucionalnih investitora, sa inputima praktične nastave i stručne prakse. Praktično ovladavanje nastavnim gradivom studijskog programa jeste ciljna funkcija predmetnog sadržaja sa implementirajućim znanjima aplikativnog softvera poslovanja međunarodnih banaka i institucionalnih investitora sa stanovišta ciljeva i zadataka poslovnih subjekata i finansijskih institucija.							
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Izučavanjem navedenog predmeta studentima je omogućeno sticanje znanja iz oblasti međunarodnog bankarstva, osnovnim principima poslovanja banaka na međunarodnom nivou i osnovama regulacije i supervizije banaka, te uzrocima i modelima upravljanja bankarskim krizama. Studenti su osposobljeni da uspješno prate tendencije i promjene u međunarodnom bankarstvu, njegovu kompatibilnost i uslovljenost drugim sistemima i kvalitetno donošenje odluka u skladu sa navedenim. Sticanjem znanja izučavajući predmet, studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rješenja ka stručnoj publici, te praktično primijeniti znanje u bankama koje posluju na globalnom nivou. Studentima je omogućeno razumijevanja poslovanja institucionalnih investitora, kao što su penzioni fondovi, investicioni fondovi i banke, njihove uloge i značaja na međunarodnom tržištu kapitala.							
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof. dr Dijana Grahovac							
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbi, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja,video prezentacija.							
Sadržaj predmeta po sedmicama:							
1	Finansijska globalizacija, Proces sekjuritizacije i međunarodno bankarstvo;Evolucija međunarodnog bankarstva u uslovima razvijenih međunarodnih finansijskih tržišta i procesa sekjuritizacije.						
2	Centralno bankarstvo; Menadžment u bankarstvu; Politika likvidnosti banaka						
3	Međunarodni bankarski proizvodi i inovacioni trendovi u međunarodnom kreditiranju. Međunarodno bankarstvo u praksi i imperfekcije na međunarodnim finansijskim tržištima; Kreditni, tržišni i operacioni rizici u uslovima međunarodne informacione asimetrije. .						
4	Globalno komercijalno bankarstvo. Globalni poslovi sa stanovništvom. Međunarodno projektno investiranje.						
5	Rizik zemlje i politički rizik. Cenovna determinacija međunarodne finansijske aktive. Međunarodna diverzifikacija portfolia.						
6	Strane direktne investicije i međunarodno aktivne multinacionalne banke; Međunarodno bankarstvo na evrokreditnom tržištu.Multinacionalni bankarski konzorcijumi na međunarodnom tržištu obveznica.						
7	Off-shore bankarstvo i fenomen pranja novca. Model trgovine kapitalom u uslovima neizvesnosti: međunarodno bankarstvo u slučaju male zemlje						
8	Ekonomski i finansijski principi međunarodnog bankarstva institucionalnih investitora; Nacionalna i međunarodna struktura međunarodnog bankarstva institucionalnih investitora						

9	<i>Složene i agresivne strategije investiranja u fjučerse i njihova cenovna determinacija. Složene i agresivne strategije investiranja u opcije i njihova cenovna determinacija. Složene i agresivne strategije investiranja u svop aranžmane i njihova cenovna determinacija.</i>
10	<i>Institucionalni investitori i privatizacija javnog sektora; Finansijski menadžment investicionih fondova</i>
11	<i>Problemi međunarodne (pre)zaduženosti, upravljanje dugovima i pregovori o refinansiranju /reprogramu/ spoljnog duga; Ekonomski i politički specifikum spoljnog duga. Svrha spoljnog zaduživanja i teorije otplatnih podsticaja. Međunarodne banke, pokazatelji zaduženosti i transferni problem.</i>
12	<i>Refinansiranje i reprogramiranje spoljnih dugova -elementi teorije pregovaranja. Efekti opraštanja spoljnog duga i tržišni modaliteti redukcije inozaduženosti: Londonski klub poverilaca; suvereni dužnici. Koncesije Pariskog kluba, međunarodne banke i HIPC inicijativa.</i>
13	<i>Reforma međunarodne finansijske arhitekture. Međunarodne finansijske i bankarske krize; Platnobilansne i valutne krize I i II generacije. Međunarodne bankarske krize i krize finansijskog sistema.</i>
14	<i>Empirijska analiza međunarodnih finansijskih kriza. Upravljanje finansijskim krizama s elementom inostranosti.</i>
15	<i>Multilateralni naponi na planu suzbijanja međunarodnih finansijskih kriza;</i>
	<i>Seminarski rad</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Test</i>
Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedeljni fond časova	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata	U semestru: <i>Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati</i> <i>Aktivna nastava: 4 x 15=90 sati predavanja i vježbi</i> <i>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</i> <i>Završna provjera znanja: 5 sati</i> <i>Samostalni rad: 133 sati</i>
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisustvo kolokvijuma,	
Literatura: 1. Hadžić M. 2025. <i>Bankarstvo</i>, Singidunum. 2. Kristijan Ristić, Slobodan Komazec, Petar Belokapić, Žarko Ristić. 2016. <i>Međunarodno bankarstvo i institucionalni investitori</i>. Beograd: Etno Stil. 3. Mishkin F. 2006. <i>Monetarna ekonomija, bankarstvo i finansijska tržišta</i>. Beograd: Data status. 4. Periša Ivanović. 2009. <i>Upravljanje rizicima u bankama</i>. Beogradska bankarska akademija.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv	AKCIONARSTVO I HARTIJE OD VRIJEDNOSTI					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+A+L)		
	obavezni	VI	8,0	60	30	
Šifra predmeta	AC627					
Školska godina od koje se program realizuje	2009/10 i 2011/2012					
Vrsta i nivo studija, studijski programi:	akademski, Prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije, Bankarstvo i berzansko poslovanje					
Uslovljenost drugim predmetima:	Nema					
Ciljevi izučavanja predmeta:	Oposobljavanje studenata za primenu praktičnih znanja i vještina iz domena akcionarstva i hartija od vrijednosti, hedž transakcija, portfolio pristupa, terminskog tržišta, coll i put opcija, fjučersa i opcija, špekulativnih transakcija, brokera i dileru, primarnog i sekundarnog finansijskog tržišta, formiranje akcijosa akapitala, funkcionisanja akcionarske ekonomije.					
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa:	Kvalifikacije koje označavaju završetak prvog ciklusa dodeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumevanje u polju studije problematike akcionarstva i hartija od vrijednosti, koja se nadograđaju na opšte srednje obrazovanje iz predmeta finansije, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz dotičnog predmeta uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studija koje se nominuje kao oblast poslovnih i finansijskih studije. Studenti svoje stečeno znanje i razumevanje problematike mogu primenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i poseduju sposobnosti koja se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rešavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici iz oblasti akcionarstva i hartija od vrijednosti. Studenti su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti u struci i naučno-istraživačkom radu sa stanovišta kompetencija i veština stečenih u okviru kvalifikacija prvog ciklusa poslovnih i finansijskih studija.					
Ime i prezime nastavnika i saradnika:	Prof. dr Miloš Grujić					
Metod nastave i savladavanje gradiva:	Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez.					
Sadržaj predmeta po sedmicama:	4+2 nedeljni fond časova					
1	Akcionarska ekonomija. Pravo i obaveze akcionara. Manjinski akcionari					
2	Akcije i akcijski kapital					
3	Akcionarstvo društva i akcionarski kapital.					
4	Finansiranje akcionarskog društva.					
5	Tržište opcionih ugovora:, Call i Put opcije, Kotacija opcionih – ugovora, Uloga klirinške kuće berze opcionih-ugovora, Osnovne transakcije sa opcionim ugovorima, Kupovina Call opcije.					
6	Duga i kratka pozicija na akcije, Duga pozicija na Call opcije, Prodaja nepokrivena Call opcije, Duga pozicija na Put opcije, Prodaja nepokrivena Put opcije,					
7	Prodaja pokrivena Call opcije, Strategija vertikalne razlike, Stredl i strengl strategije,					
8	Brokersko i dilersko društvo. Centralni registar hartija od vrijednosti					
9	Komisija za hartije od vrijednosti					
10	Vrste hartija od vrijednosti					
11	Prenos hartija od vrijednosti					
12	Ček i menica					
13	Akcije i obveznice					

14	Rgovina hartijama od vrijednosti
15	Javna društva na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti.
	Seminarski rad
	Kolokvijum
	Test
Opterećenje studenata po predmetu: 4+2 nedjeljni fond časova	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267 Nedjeljno opterećenje: 10,667 sata	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati Aktivna nastava: 6 h 15 = 90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 163 sata
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisustvo kolokvijuma,	
Literatura: 1. Grujić, Miloš. 2022. <i>Odlike i načela funkcionisanja savremenih finansijskih tržišta</i> . Udruženje ekonomista Republike Srpske SWOT, Banja Luka. 2. Žarko Ristić, M. Živanović, S. Vukša i M. Srđić. 2011. <i>Pravo i ekonomija, akcionarstva i hartija od vrednosti</i> . Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije. 3. Kristijan Ristić, Žarko Ristić, Milutin Srđić. 2013. <i>Akcionarsstvo i hartije od vrijednosti</i> . Beograd: Etno Stil.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova	
Posebna napomena za predmet:	

PREDMETI TREĆE GODINE

Studijski program: Poslovne i finansijske studije – TROGODIŠNJI
Studijska grupa: Porezi, carine i budžet

Red. Br.	Šif. Pred.	Naziv predmeta	Status predmeta: Obavezni (O)Izborni (I)	Semestar	Broj časova u semestru		ESPB
					P	V	
TREĆA GODINA							
Studijska grupa: Porezi, carine i budžet - TROGODIŠNJI							
20.	AC610	Globalni finansijski menadžment	O	V	30	30	7
21.	MT325	Operativni strategijski menadžment	O	V	60	30	8
22.	MK804	Marketing	O	V	30	30	7
23.	EK108	Makroekonomija	O	V	60	30	8
24.	AC642	Monetarna ekonomija i bankarski menadžment	O	VI	30	30	7
25.	AC617	Poreski i carinski sistem i politika	O	VI	60	30	8
26.	AC618	Međunarodne javne finansije i budžetska politika EU	O	VI	30	30	7
27.	AC619	Utvrdjivanje i naplata javnih prihoda	O	VI	60	30	8
Ukupno časova aktivne nastave					360	240	
Ukupno ESPB							60

Pun naziv		GLOBALNI FINANSIJSKI MENADŽMENT					
Skraćeni naziv		Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+A+L)		
		obavezan	V	7,0	30	30	
Šifra predmeta		AC 610					
Školska godina od koje se program realizuje				2009/10 i 2011/2012			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski, Prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije							
Uslovljenost drugim predmetima: Nema							
Ciljevi izučavanja predmeta: <i>Upoznavanje studenata sa teorijskim i praktičnim znanjima i vještinama u oblasti globalnog finansijskog menadžmenta, sa inputima praktične nastave i stručne prakse. Praktično ovladavanje nastavnim gradivom studijskog programa jeste ciljna funkcija predmetnog sadržaja sa implementirajućim znanjima aplikativnog softvera globalnog finansijskog menadžmenta sa stanovišta ciljeva i zadataka poslovnih subjekata i finansijskih institucija, kao i za uspješno planiranje i kontrolu finansijskih tokova na globalnom finansijskom tržištu. Strateški cilj ovog predmeta jeste teorijskometodološka i empirijska verifikacija ekonomske i finansijske globalizacije nacionalnog i međunarodnog finansijskog sistema.</i>							
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: <i>Kvalifikacije koje označavaju završetak prvog ciklusa dodeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumevanje u polju studije problematike globalnog finansijskog menadžmenta, koja se nadograđaju na opšte srednje obrazovanje iz predmeta finansije, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz dotičnog predmeta uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studija koje se nominuje kao oblast poslovnih i finansijskih studije. Studenti svoje stečeno znanje i razumevanje problematike mogu primenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i poseduju sposobnosti koja se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rešavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici iz oblasti globalnog finansijskog menadžmenta. Studenti su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti u struci i naučno-istraživačkom radu sa stanovišta kompetencija i veština stečenih u okviru kvalifikacija prvog ciklusa poslovnih i finansijskih studija.</i>							
Ime i prezime nastavnika i saradnika: <i>Prof. dr Radmila Čičković</i>							
Metod nastave i savladavanje gradiva: <i>Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metoda i metoda vježbanja. Nastavni modaliteti inkorporiraju analizu slučaja, projektnu zadatke, referate okruglih stolova, esejska pitanja, pismene vježbe, domaće radove, tekstove, mentorski rad i video prezentacije.</i>							
Sadržaj predmeta po sedmicama:							
1	Definisanje globalnog finansijskog menadžmenta						
2	Finansijska politika multinacionalnih korporacija						
3	Pravila finansiranja i metodi globalne i strukturne finansijske analize						
4	Pokazatelji likvidnosti i stabilnosti						
5	Pokazatelji aktivnosti i profitabilnosti						
6	Indikatori finansijske strukture						
7	Pokazatelji rentabilnosti i finansijske oplodnje kapitala						
8	Poslovni leveridž, finansijski leveridž i kombinovani leveridž						
9	Metode procene vrednosti kapitala i kompanija						
10	Globalna finansijska tržišta						
11	Cene hartija od vrednosti						
12	Investiranje u hartije od vrednosti, portfolio investiranje i menadžment rizika						
13	Devizni kurs i devizno tržište						

14	<i>Finansijski derivati i finansijske berze</i>
15	<i>Međunarodne finansijske institucije</i>
	<i>Seminarski rad</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Test</i>
Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedeljni fond časova	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata	U semestru: <i>Ukupno opterećenje za predmet:210 sati</i> <i>Aktivna nastava: 4 x15=60 sati predavanja i vježbi</i> <i>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</i> <i>Završna provjera znanja: 5 sati</i> <i>Samostalni rad:133 sati</i>
Obaveze studenata: <i>prisustvo na nastavi, praktična nastava, kolokvij, seminarski rad itest</i>	
Literatura: 1. Žarko Ristić i dr Slobodan Komazec. 2011. <i>Globalni finansijski menadžment</i>, Beograd: Etnostil. 2. James Van Horne, John Wachowicz.2014. <i>Osnove Finansijskog menadžmenta trinaesto izdanje</i>. Zagreb:Mate.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: <i>Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova</i>	
Posebne napomene za predmet: <i>Student koji obavi stručnu praksu i student koji izradi analizu slučaja stiče pravo na dodatni broj bodova tokom nastavnog procesa</i>	

Pun naziv		OPERATIVNI STRATEGIJSKI MENADŽMENT				
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)		
	obavezan	V	8,0	60	30	
Šifra predmeta	MT325					
Školska godina od koje se program realizuje			2009/10, 2011/2012			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademske, I ciklus, Poslovne i finansijske studije						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: Upoznavanje studenata sa osnovnim elementima operativnog i strategijskog menadžmenta i menadžmenta sistemima; osposobljavanje studenata za operativno i strategijsko planiranje, organizovanje u proizvodnim i uslužnim preduzećima, za motivaciju, komunikaciju i vođenje zaposlenih, kao i za kontrolisanje procesa i rezultata rada.						
Ishodi učenja: Nakon odslušanog nastavnog gradiva i položenog ispita iz predmeta Operativni i strategijski menadžment, studenti treba da budu osposobljeni da primenjuju osnovne tehnike, metode, principe i alate operativnog i strategijskog menadžmenta; da vrše privalian izbor metode, principa i alata u zavisnosti od situacije koja se rešava; da samostalno ili kao deo tima sprovode proces strategijskog menadžmenta u svim njegovim fazama; da učestvuju u definisanju strtegijskih ciljeva, misije i vizije, i da učestvuju u definisanju i redefinisaniu strategije preduzeća						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: doc. dr Jasminka Medić						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor, diskusija, demonstracija, vježbe, studija slučaja, kolokvijum, seminarski rad, konsultacije, ispit						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Uvod u operativni i strategijski menadžment, pojam, sadržaj i razvoj					
2	Evolucija izazova i promena i njihov uticaj na menadžment organizacije					
3	Operativne strategije i konkurentska prednost					
4	Planiranje operacija, predviđanje,					
5	Programiranje, linearno, nelinearno, ciljno,					
6	Menadžment zaliha					
7	Menadžment kvaliteta, projektni menadžment;					
8	Lokacija objekata					
9	Razvoj strategijskih menadžment sistema					
10	Koncepti, tehnike i metode strategijskog menadžmenta					
11	Analiza sredine organizacije					
12	Usmeravanje organizacije					
13	Formulisanje strategije					
14	Implementacija strategije;					
15	Strategijska kontrola;					
	Seminarski rad					
	Kolokvijum					
	Test					
Opterećenje studenata po predmetu:						
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267 Nedjeljno opterećenje: 10,667 sata		U semestru: Ukupno opterećenje za predmet:240 sati Aktivna nastava: (4 + 2) x 15=90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad:133 sati				

Obaveze studenata: *aktivnost u toku predavanja, praktična nastava, samostalan rad studenata, kolokvijumi, seminarski rad, ispit*

Literatura:

1. Ferizović M., Radić R.. 2005. *Strategijski menadžment*. Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije.
2. Petković T., Unčanin R.. 2006. *Operativni i strategijski menadžment*. Čačak: Viša poslovna škola.
3. Valentina Duvnjak. 2022. *Strategije revitalizacije preduzeća u krizi*. Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije.
4. A. Thomson, A. Strickland, J. Gamble. 2008. *Strateški menadžment*. Zagreb: Mate.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova

Posebne napomene za predmet:

Pun naziv	MARKETING					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)		
	Obavezan	V	7,0	30	30	
Šifra predmeta	MK804					
Školska godina od koje se program realizuje			2009/2010.	2011/2012.	2025/26	
Vrsta i nivo studija, studijski programi: <i>akademske, I ciklus, Poslovne i finansijske studije</i>						
Uslovljenost drugim predmetima: Predmet nije uslovljen drugim kolegijem						
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj predmeta je da se studenti prvenstveno upoznaju sa suštinom marketinga kao jedne savremene poslovne filozofije, koja treba da bude način razmišljanja u cjelokupnoj kompaniji i na taj način doprinosi njenoj uspješnosti. Odnosi s javnošću su se u tom kontekstu svakako izdvojili kao disciplina koja značajno doprinosi tim ciljevima, te im se i posvećuje posebna pažnja. Dakle, važno da studenti marketing dožive kao način razmišljanja koji za cilj ima da potrošaču obezbijedi zadovoljstvo, a kompaniji profit, dok odnosi s javnošću svojim alatima doprinose tim aktivnostima.						
Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Nakon savladavanja gradiva iz predmeta marketing i odnosi s javnošću, studenti će biti upoznati sa teorijom i značajem marketinga i odnosa s javnošću, ali i savladati vještine implementacije u praksi. Biće osposobljeni da prihvatanjem jednog novog načina razmišljanja doprinose razvoju preduzeća ili javne institucije u kojima budu zaposleni. Usvajanjem znanja iz oblasti marketinga i odnosa s javnošću, studenti će biti konkurentni na bilo kom tržištu, ali biti i osposobljeni da ovu disciplinu dalje proučavaju sa teorijskog aspekta.						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: <i>Prof. dr Biljana Rađenović</i>						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, simulacije, kreativne radionice, analiza slučajeva iz prakse, projektni zadatak, referati i eseji; izrada marketing plana, plana odnosa s javnošću ili plana istraživanja tržišta						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Uvod u predmet i ciljevi predmeta; Marketing – kreiranje vrijednosti i zadovoljstva (<i>Definicija marketinga i suština kao pristupa poslovanju, Pojam i vrste tržišta, Uloga u savremenim tržišnim ekonomijama</i>)					
2	Strateško planiranje marketinga, Marketing proces; Marketing okruženje					
3	Istraživanje marketinga i marketing informacioni sistem					
4	Ponašanje potrošača i proces odlučivanja u kupovini					
5	Poslovna tržišta i ponašanje poslovnih kupaca					
6	Tržišno segmentiranje, izbor ciljnih tržišta i pozicioniranje					
7	Razvoj marketing miksa Pojam proizvoda i Strategije proizvoda, usluge i marke					
8	Pojam cijene i Formiranje i strategije cijena					
9	Kanali distribucije i upravljanje lancem isporuke Veleprodaja i maloprodaja					
10	Strategije integrisane marketing komunikacije Masovne komunikacije (Oglašavanje, Odnosi s janošću i Unapređenje prodaje)					
11	Strategije integrisane marketing komunikacije Lične komunikacije (Lična prodaja i Direktni marketing)					
12	Kreiranje konkurentskih prednosti i konkurentske strategije					
13	Specifičnosti marketinga u neprofitnom sektoru					

14	Specifičnosti marketinga u uslugama
15	Marketing. Društvena odgovornost i etika Kolokvijum Seminarski radovi Završno predavanje
Opterećenje studenata po predmetu:	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32	Usemestru: <i>Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati</i> <i>Aktivna nastava 4 h 15 = 60 sati predavanja i vježbi</i> <i>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</i> <i>Završna provjera znanja: 5 sati</i> <i>Samostalni rad: 133 sata</i>
Obaveze studenata: Studenti su obavezni da prisustvuju predavanjima i vježbama. Pored toga, studenti su obavezni da urade seminarski rad koji, ustvari, predstavlja izradu marketing plana, plana odnosa s javnošću ili plana istraživanja tržišta. Dakle, seminarski radovi obuhvataju tri odvojene tematske cjeline koje studenti rade u parovima, a za cilj ima da obuhvate najznačajnije praktične aspekte ove oblasti kako bi studenti bilo svojim radom bilo slušanjem kolega sagledali aplikativnu stranu predmeta. Ujedno studenti aktivno učestvuju u kreativnim radionicama, rješavanju slučajeva iz prakse, simulacijama i diskusijama na vježbama, te izrađuju domaće zadaće. Polaganje kolokvijuma je preduslov za pristupanje završnom ispitu.	
Literatura: 1. Radovan Klincov. 2010. <i>Marketing i odnosi s javnošću</i>. Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije. 2. Tihi B., Čičić M., Brkić N. 2012. redaktori, <i>Marketing</i>. Sarajevo: Ekonomski fakultet. 3. Boris Tihi, Biljana Rađenović Kozić. 2017. <i>Istraživanje marketinga</i>. Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije. 4. Filipović V., Kostić Stanković M.. 2008. <i>Odnosi s javnošću</i>. Beograd: Fakultet organizacionih nauka. 5. Philip Kotler, Kevin L. Keller. 2014. <i>Upravljanje marketingom</i>. Zagreb: Mate.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv	MAKROEKONOMIJA					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+A+L)		
	obavezan	V	8,0	60	30	
Šifra predmeta	EK108					
Školska godina od koje se program realizuje	2009/2010 i 2011/2012					
Vrsta i nivo studija, studijski programi:	Akademijski, Prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije					
Uslovljenost drugim predmetima:	Nema					
Ciljevi izučavanja predmeta:	Osnovni cilj izučavanja predmeta je upoznavanje studenata sa osnovnim zakonitostima makroekonomije i makroekonomskog odnosa po kojima funkcionišu savremene privrede. Izučavanje ekonomskih agregata, nacionalnog dohotka, funkcija štednje i potrošnje, investicija, spoljne trgovine, platno-bilansnih odnosa, raspodele. Poseban deo izučavanja odnosi se na monetarnu i fiskalnu ekonomiju, ekonomski rast i nestabilnost, nezaposlenost, inflaciju, međunarodna dugovanja i MMF. Istražuju se osnovne zakonitosti u funkcionisanju savremenih privreda.					
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa:	Kvalifikacije koje označavaju završetak prvog ciklusa dodeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumevanje u polju studije problematike makroekonomije, koja se nadograđuju na opšte srednje obrazovanje iz predmeta finansije, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz dotičnog predmeta uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studija koje se nominuje kao oblast poslovnih i finansijskih studije. Studenti svoje stečeno znanje i razumevanje problematike mogu primenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i poseduju sposobnosti koja se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rešavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici iz oblasti makroekonomije. Studenti su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti u struci i naučno-istraživačkom radu sa stanovišta kompetencija i veština stečenih u okviru kvalifikacija prvog ciklusa poslovnih i finansijskih studija.					
Ime i prezime nastavnika i saradnika:	Prof. dr Valentina Duvnjak					
Metod nastave i savladavanje gradiva:	Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja, video prezentacija					
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Ekonomija, mikroekonomija i makroekonomija.					
2	Društvena proizvodnja, javni sektor i proširena reprodukcija					
3	Privreda i opšte karakteristike tržišne ekonomije					
4	Osnovni mehanizmi, mere i instrumenti funkcionisanja privrede.					
5	Ekonomija tranzicije.					
6	Teorija i politika dohodaka					
7	Inflacija i nezaposlenost					
8	Upravljanje ekonomskim i finansijskim tokovima savremenih privreda					
9	Privredni ciklusi i uloga države					
10	Državni intervencionizam, monetarna i fiskalna politika					
11	Međunarodni makroekonomski nadzor					
12	Platni bilans, devizni kurs i privredni razvoj					
13	Novi svjetski poredak					
14	Nastanak i razvoj nove ekonomije i informatičkog društva.					
15	Ekonomski i finansijski globalizacija savremenog sveta					
	Seminarski rad					
	Kolokvijum					

Test	
Opterećenje studenata po predmetu: <i>4+2 nedeljni fond časova</i>	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267 Nedjeljno opterećenje: 10,667 sata	U semestru: <i>Ukupno opterećenje za predmet:240 sati</i> <i>Aktivna nastava: 4 x15=90 sati predavanja i vježbi</i> <i>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</i> <i>Završna provjera znanja: 5 sati</i> <i>Samostalni rad:133 sati</i>
Obaveze studenata: <i>Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, izrada kolokvijuma, pisanje referata za okrugle stolove, analiza slučajeva i projektni zadaci</i>	
Literatura: 1. Kristijan Ristić, Žarko Ristić i dr Slobodan Komazec. 2015/16. <i>Makroekonomija</i>. Beograd: Etostil. 2. Oliver Blanchard. 2011. <i>Makroekonomija</i>. Zagreb:Mate.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: <i>Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova</i>	
Posebna napomena za predmet: <i>Ovaj predmet inkorporira trideset inkorporiranih i selekcioniranih tema za izradu završnog rada.</i>	

Pun naziv		MONETARNA EKONOMIJA I BANKARSKI MENADŽMENT				
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)		
	Obavezni	VI	7,0	30	30	
Šifra predmeta	AC642					
Školska godina od koje se program realizuje			2009/10 i 2011/2012			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, Prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: <i>U ovoj disciplini studenti treba da steknu znanja iz područja monetarne ekonomije i bankarstva, a posebno fenomene novca i kredita, emisije novca, deficitarno finansiranje, vođenje monetarne politike i instrumenti ove politike. Posebno se izučavaju fenomeni promene vrednosti novca, tipa inflacije i deflacije, odnosno devalvacije, ali i odnose kamata, profitne, poreske, inflatorne stope i deviznog kursa. Poseban deo se odnosi na osnovne probleme iz funkcionisanja međunarodnih banaka, bez čega je teško pratiti monetarnu, javnu i međunarodnu ekonomiju i poslovanje privrednih i drugih subjekata, uključujući i monetarnu globalizaciju, MMF i Svetsku banku.</i>						
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: <i>Kvalifikacije koje označavaju završetak prvog ciklusa dodeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumevanje u polju studije problematike monetarne ekonomije i bankarskog menadžmenta , koja se nadograđaju na opšte srednje obrazovanje iz predmeta finansije, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz dotičnog predmeta uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studija koje se nominuje kao oblast poslovnih i finansijskih studije. Studenti svoje stečeno znanje i razumevanje problematike mogu primenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i poseduju sposobnosti koja se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rešavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici iz oblasti monetarne ekonomije i bankarskog menadžmenta . Studenti su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti u struci i naučno-istraživačkom radu sa stanovišta kompetencija i veština stečenih u okviru kvalifikacija prvog ciklusa poslovnih i finansijskih studija.</i>						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof. dr Dijana Grahovac						
Metod nastave i savladavanje gradiva: <i>Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja, video prezentaciju.</i>						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Uvod u monetarnu ekonomiju; Novac i njegov istorijski razvoj					
2	Savremeni novčani sistem; Monetarni agregati					
3	Teorije inflacije i mehanizam inflacije; Delovanje i efekti inflacije; Deflacija i deflaciona politika; Mere kontrole inflacije i ekonomske stabilizacije					

4	Monetarna politika; Instrumenti monetarne politike; Monetarna politika centralne banke;
5	Finansijske institucije; Finansijska tržišta
6	Multiplikacija depozita i kredita – stvaranje novca u bankarskom sistemu; Kreditni sistem i kreditni poslovi; Kamata i kamatna politika – delovanje kamata; Monetarno-kreditna politika; Monetarna politika i monetarni menadžment; Instrumenti monetarne politike
7	Monetarni sistem BiH Međunarodni monetarni sistem; Devizni kurs – vrste, formiranje i delovanje; Devalvacija i revalvacija valuta
8	Platni bilans i tokovi novca i kapitala; Međunarodni monetarni fond MMF; Svjetska banka i druge finansijske institucije; Evropski monetarni sistem EURO
9	Bankarski menadžment i marketing
10	Menadžment aktive i pasive banke; Likvidnost banaka, faktori i upravljanje likvidnim potencijalom
11	Upravljanje bankarskim rizicima; Kontrola i supervizija banaka
12	Kreditiranje stanovništva (potrošački i hipotekarni krediti); Kreditiranje privrede (korporativno i razvojno)
13	Transformacija savremenog bankarskog sistema; Elektronsko bankarstvo; Međunarodno bankarstvo
14	Devizni menadžment poslovnih banaka i međunarodni bankarski menadžment
15	Bankarski menadžment MMF-a i Svjetske banke . Monetarna i bankarska globalizacija
	Seminarski rad
	Kolokvijum
	Test
Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedeljni fond časova	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet:210 sati Aktivna nastava: 4 x15=60 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad:133 sati
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, polaganje kolokvijuma, izrada analiza slučajeva , obrada esejskih pitanja, referati za studentske okrugle stolove.	
Literatura: 1. Hadžić M, Barjaktarović L, Monetarna ekonomija, Singidunum, 2015. 2. Hadžić M, Barjaktarović L, Monetarno-kreditni sistem, Singidunum, 2018. 3. Kristijan Ristić, Žarko Ristić i Slobodan Komazec. 2014. Monetarna ekonomija i bankarski menadžment. Beograd: Etnostil. 4. F. Miškin. 2010. Monetarna ekonomija, bankarstvo i finansijska tržišta. Beograd: Datastatus. 5. Peter S. Rose, Sylvia Conway Hudgins. 2013. Bankarski menadžment i finansijske usluge. McGraw-Hill.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv	PORESKI I CARINSKI SISTEM I POLITIKA					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)		
	Obavezni	VI	8	60	30	
Šifra predmeta	AC 617					
Školska godina od koje se program realizuje			20010/11, 2011/12			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski, I ciklus, Poslovne i finansijske studije;Porezi carine i budžet						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje znanja i njegova primjena u praksi iz problematike koja se izučava u okviru predmeta						
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Kvalifikacije koje označavaju završetak prvog ciklusa dodeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumevanje u polju studije Poreski i carinski sistem i politika . Studenti svoje stečeno znanje i razumevanje problematike mogu primenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i poseduju sposobnosti koja se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rešavanja problema unutar datog polja studiranja.						
Ime i prezime nastavnika i saradnika Doc. dr Grozda Baroš						
Metode nastave i savlađivanje gradiva : Usmeno izlaganje, razgovori diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolove,seminarski radovi						
1	Porezi i poreska politika, uloga fiskalne politike					
2	Podejla i vreste poreza u savremenim poreskim sistemima-vrste javnih prihoda i javnih rashoda					
3	Takse i naknade kao javni izvor sredstava					
4	Carine kao izvori javnih prihoda, vrste					
5	Doprinosi kao izvor javnih sredstava					
6	Mikroekonomska i makroekonomska poreska politika					
7	Upravljanje poreskim strukturama, vrste poreskog sistema					
8	Osnovi poreskog sistema BiH					
9	Poreska poltika i efekti oporezivanja					
10	Fiskalni efekti na privredni rast					
11	Poreski menadžment i konsalting					
12	Poreski sistem EU i struktura fiskalnog sistema EU					
13	Prava i obaveze poreskih obvaeznika					
14	Politika indirektnih i direktnih poreza u BiH i zemljama EU					
15	Poreska politika i sistem u zemljama EU i zemljama u tranziciji, Evazija poreza					
	Seminarski rad					
	Kolokvijum					
	Test					

Opterećenje studenata po predmetu: 4+2 nedeljni fond časova	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267 Nedjeljno opterećenje: 10,667 sata	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati Aktivna nastava: (4 + 2) x 15 = 90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sati
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, Izrada i odbrana seminarskih radova, Prisustvo i polaganje kolokvijuma,	
Literatura: 1. Vukša Slavko, Dinčić Miroslav, Ristić Žarko, Belokapić Petar (2013) “Poreski i carinski sistem i politika” Etno stil, Beograd 2. Radičić, Marko i Božidar, Raičević (2008) „Javne finansije: Teorija i praksa“, Ekonomski fakultet Subotica 3. Rosen, H. i Gayer, T. (2009): „Javne Finansije“, Centar za izdavačku delatnost, Ekonomski fakultet u Beogradu	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava - 10 bodova, Kolokvijum - 25 bodova, Seminarski rad - 20 bodova (Predispitne obaveze - 60 bodova); Ispit - 40 bodova	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv		MEĐUNARODNE JAVNE FINANSIJE I BUDŽETSKA POLITIKA EU				
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+A+L)		
	obavezni	VI	7,0	30	30	
Šifra predmeta	AC 618					
Školska godina od koje se program realizuje			2009/10 i 2011/2012			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski, I ciklus, Poslovne i finansijske studije; Porezi carine i budžet						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: Upozavanje studenata sa praktičnim problematikom uticaja spoljnih i unutrašnjih privrednih faktora na prilive i odlive finansijskih državnih sredstava. Upoznavanje sa kontorlom javnih i prihoda budžetskih i fondova i finansijskih institucija u zemljama članicama Evropske unije. Analiziranje poreske i budžetske politike EU. Izučavanje mehanizama i instrumenata međunarodnih javnih finansija. Ocenjivanje evropske poreske reforme i elektronskih poreza.						
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Kvalifikacije koje označavaju završetak prvog ciklusa dodeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumevanje u polju studije problematike Međunarodnih javnih finansija i budžetske politike EU, koja se nadograđaju na opšte srednje obrazovanje iz predmeta finansije, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz dotičnog predmeta uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studija koje se nominuje kao oblast poslovnih i finansijskih studije. Studenti svoje stečeno znanje i razumevanje problematike mogu primenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i poseduju sposobnosti koja se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rešavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici iz oblasti Međunarodnih javnih finansija i budžetske politike Evropske unije. Studenti su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti u struci i naučno-istraživačkom radu sa stanovišta kompetencija i veština stečenih u okviru kvalifikacija prvog ciklusa poslovnih i finansijskih studija.						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Doc. dr Anja Gligić Savić						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metoda i metoda vježbanja. Nastavni modaliteti inkorporiraju: analizu slučaja, projektne zadatke, referate okruglih stolova, esejska pitanja, pismene vježbe, domaće radove, tekstove, mentorski rad i video prezentacije.						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Međunarodne javne finansije: pojam, primjena i značaj					
2	Poreski menadžment u zemljama EU					
3	Poreski konsalting i poreske strukture zemalja EU					
4	Poreski sistemi zemalja članica EU					
5	Porez na dohodak fizičkih i pravnih lica					
6	Porez na dodatnu vrednost					
7	Akcize					
8	Poreski sistemi zemalja u tranziciji					
9	Budžetski sistemi zemalja u razvoju					
10	Budžetski sistemi razvijenih tržišnih privreda,					
11	Budžetski sistemi zemalja u tranziciji					
12	Poreski sistemi zemalja u razvoju,					

13	<i>Fiskalno i zajmovno finansiranje javnog sektora</i>
14	<i>Međunarodno finansiranje socijalnog osiguranja,</i>
15	<i>Budžetska politika EU i ekološki porezi.</i>
	<i>Seminarski rad</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Test</i>
Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedeljni fond časova	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata	U semestru: <i>Ukupno opterećenje za predmet:210 sati</i> <i>Aktivna nastava: 4 x15=60 sati predavanja i vježbi</i> <i>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</i> <i>Završna provjera znanja: 5 sati</i> <i>Samostalni rad:133 sati</i>
Obaveze studenata: <i>prisustvo na nastavi, praktična nastava, kolokvijum, seminarski rad, analiza slučaja, video prezentacija i projektni zadaci</i>	
Literatura: 1. Žarko Ristić i Kristijan Ristić. 2016. <i>Međunarodne javne finansije i budžetska politika EU.</i> Beograd: Etnostil.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: <i>Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova</i>	
Posebna napomena za predmet: <i>Ovaj predmet nominovan je na trećoj godini , na smeru Porezi, carine I budžet kao predmet za izradu esejskog rada</i>	

Pun naziv		UTVRĐIVANJE I NAPLATA JAVNIH PRIHODA								
Skraćeni naziv		Status		Semestar		ESPB		Fond časova (P+A+L)		
		Obavezni		VI		8		60		30
Šifra predmeta		AC 619								
Školska godina od koje se program realizuje				2009/10, 2011/12						
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski, I ciklus, Poslovne i finansijske studije;Porezi carine i budžet										
Uslovljenost drugim predmetima: Nema										
Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje znanja i njegova primjena u praksi iz problematike koja se izučava u okviru predmeta										
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Upoznavanje studenata sa teorijskim i praktičnim znanjima i vještinama u oblasti utvrđivanja i naplate javnih prihoda, sa inputima praktične nastave i stručne prakse. Praktično ovladavanje nastavnim gradivom studijskog programa jeste ciljna funkcija predmetnog sadržaja sa implementirajućim znanjima iz oblasti utvrđivanja i naplate javnih prihoda.										
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Doc. dr Grozda Baroš										
Metode nastave i savlađivanje gradiva : Usmeno izlaganje, razgovori diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolove,seminarski radovi,										
Sadržaj predmeta po sedmicama:										
1.	Pojam i vrste javnih prihoda,									
2.	Pojam i vrste poreza,									
3.	Utvrdjivanje i naplate poreza na dodatu vrijednost,									
4.	Utvrdjivanje i naplata akciza									
5.	Utvrdjivanje i naplata carina i ostalih dažbina,									
6.	Utvrdjivanje premija, regresa, dotacija, subvencija									
7.	Utvrdjivanje i naplata direktnih poreza u RS,									
8.	Utvrdjivanje i naplata direktnih poreza u FBiH,									
9.	Utvrdjivanje i naplata direktnih poreza u Brčko Distriktu BiH,									
10.	Utvrdjivanje i naplata doprinosa									
11.	Takse, novčane kazne i naknade – vrste i način naplate,									
12.	Javni zajmovi kao posebna vrsta javnih prihoda ,									
13.	Budžet – sastavljanje, donošenje i izvršenje									
14.	Poreska administracija									
15.	Trezorsko poslovanje u BiH									
	Seminarski rad									
	Kolokvijum									
	Test									
Opterećenje studenata po predmetu: 4+2 nedjeljni fond časova										
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267 Nedjeljno opterećenje: 10,667 sata		U semestru: Ukupno opterećenje za predmet:240 sati Aktivna nastava: 6 x15=90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad:133 sati								
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, Izrada i odbrana seminarskih radova, Prisustvo i polaganje kolokvijuma,										
Literatura:										
1. Slavko Vukša, Miroslav Dinčić, Žarko Ristić, Petar Belokapić. 2013. Utvrđivanje i naplata javnih prihoda. Beograd: Etno Stil.										
2.Radičić, Marko i Božidar, Raičević (2008) „Javne finansije:Teorija i praksa“, Ekonomski fakultet Subotica										
3. Rosen, H. i Gayer, T. (2009): „Javne Finansije“, Centar za izdavačku delatnost, Ekonomski fakultet u Beogradu.										

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova

Posebna napomena za predmet:**PREDMETI TREĆE GODINE**

Studijski program: Poslovne i finansijske studije – TROGODIŠNJI

Studijska grupa: Računovodstvo i revizija

Red. Br.	Šif. Pred.	Naziv predmeta	Status predmeta: Obavezni (O)Izborni (I)	Semestar	Broj časova u semestru		ESPB
					P	V	
TREĆA GODINA							
Studijska grupa: Računovodstvo i revizija - TROGODIŠNJI							
20.	AC610	Globalni finansijski menadžment	O	V	30	30	7
21.	MT325	Operativni strategijski menadžment	O	V	60	30	8
22.	MK804	Marketing	O	V	30	30	7
23.	EK108	Makroekonomija	O	V	60	30	8
24.	AC642	Monetarna ekonomija i bankarski menadžment	O	VI	30	30	7
25.	AC621	Upravljačko računovodstvo	O	VI	60	30	8
26.	AC622	Analiza bilansa i menadžment poslovanja	O	VI	60	30	8
27.	AC623	Analiza finansijskih izvještaja	O	VI	30	30	7
Ukupno časova aktivne nastave					360	240	
Ukupno ESPB							60

Pun naziv	GLOBALNI FINANSIJSKI MENADŽMENT					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+A+L)		
	Obavezan	V	7,0	30	30	
Šifra predmeta	AC 610					
Školska godina od koje se program realizuje	2009/10 i 2011/2012					
Vrsta i nivo studija, studijski programi:	Akademski, Prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije;					
Uslovljenost drugim predmetima:	Nema					
Ciljevi izučavanja predmeta:	Upoznavanje studenata sa teorijskim i praktičnim znanjima i vještinama u oblasti globalnog finansijskog menadžmenta, sa inputima praktične nastave i stručne prakse. Praktično ovladavanje nastavnim gradivom studijskog programa jeste ciljna funkcija predmetnog sadržaja sa implementirajućim znanjima aplikativnog softvera globalnog finansijskog menadžmenta sa stanovišta ciljeva i zadataka poslovnih subjekata i finansijskih institucija, kao i za uspešno planiranje i kontrolu finansijskih tokova na globalnom finansijskom tržištu. Strateški cilj ovog predmeta jeste teorijskometodološka i empirijska verifikacija ekonomske i finansijske globalizacije nacionalnog i međunarodnog finansijskog sistema.					
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa:	Kvalifikacije koje označavaju završetak prvog ciklusa dodeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumevanje u polju studije problematike globalnog finansijskog menadžmenta, koja se nadograđuju na opšte srednje obrazovanje iz predmeta finansije, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz dotičnog predmeta uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studija koje se nominuje kao oblast poslovnih i finansijskih studije. Studenti svoje stečeno znanje i razumevanje problematike mogu primenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i poseduju sposobnosti koja se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rešavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici iz oblasti globalnog finansijskog menadžmenta. Studenti su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti u struci i naučno-istraživačkom radu sa stanovišta kompetencija i veština stečenih u okviru kvalifikacija prvog ciklusa poslovnih i finansijskih studija.					
Ime i prezime nastavnika i saradnika:	Prof. dr Radmila Čičković					
Metod nastave i savladavanje gradiva:	Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metoda i metoda vježbanja. Nastavni modaliteti inkorporiraju analizu slučaja, projektne zadatke, referate okruglih stolova, esejska pitanja, pismene vježbe, domaće radove, tekstove, mentorski rad i video prezentacije.					
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Definisanje globalnog finansijskog menadžmenta					
2	Finansijska politika multinacionalnih korporacija					
3	Pravila finansiranja i metodi globalne i strukturne finansijske analize					
4	Pokazatelji likvidnosti i stabilnosti					
5	Pokazatelji aktivnosti i profitabilnosti					
6	Indikatori finansijske strukture					
7	Pokazatelji rentabilnosti i finansijske oplodnje kapitala					

8	<i>Poslovni leveridž, finansijski leveridž i kombinovani leveridž</i>
9	<i>Metode procene vrednosti kapitala i kompanija</i>
10	<i>Globalna finansijska tržišta</i>
11	<i>Cene hartija od vrednosti</i>
12	<i>Investiranje u hartije od vrednosti, portfolio investiranje i menadžment rizika</i>
13	<i>Devizni kurs i devizno tržište</i>
14	<i>Finansijski derivati i finansijske berze</i>
15	<i>Međunarodne finansijske institucije</i>
	<i>Seminarski rad</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Test</i>
Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedeljni fond časova	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata	U semestru: <i>Ukupno opterećenje za predmet:210 sati</i> <i>Aktivna nastava: 4 x15=60 sati predavanja i vježbi</i> <i>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</i> <i>Završna provjera znanja: 5 sati</i> <i>Samostalni rad:133 sati</i>
Obaveze studenata:	
<i>prisustvo na nastavi, praktična nastava, kolokvij, seminarski rad itest</i>	
Literatura:	
1. Žarko Ristić i dr Slobodan Komazec. 2011. <i>Globalni finansijski menadžment, Beograd: Etnostil.</i> 2. James Van Horne, John Wachowicz.2014. <i>Osnove Finansijskog menadžmenta trinaesto izdanje. Zagreb: Mate.</i>	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:	
<i>Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova</i>	
Posebne napomene za predmet:	
<i>Student koji obavi stručnu praksu i student koji izradi analizu slučaja stiče pravo na dodatni broj bodova tokom nastavnog procesa</i>	

Pun naziv		OPERATIVNI STRATEGIJSKI MENADŽMENT				
Skraćeni naziv		Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)	
		Obavezan	V	8,0	60	30
Šifra predmeta		MT325				
Školska godina od koje se program realizuje				2009/10, 2011/2012		
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademske studije, prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: Upoznavanje studenata sa osnovnim elementima operativnog i strategijskog menadžmenta i menadžmenta sistemima; osposobljavanje studenata za operativno i strategijsko planiranje, organizovanje u proizvodnim i uslužnim preduzećima, za motivaciju, komunikaciju i vođenje zaposlenih, kao i za kontrolisanje procesa i rezultata rada.						
Ishodi učenja: Nakon odslušanog nastavnog gradiva i položenog ispita iz predmeta Operativni i strategijski menadžment, studenti treba da budu osposobljeni da primenjuju osnovne tehnike, metode, principe i alate operativnog i strategijskog menadžmenta; da vrše privalian izbor metode, principa i alata u zavisnosti od situacije koja se rešava; da samostalno ili kao deo tima sprovedu proces strategijskog menadžmenta u svim njegovim fazama; da učestvuju u definisanju strtegijiskih ciljeva, misije i vizije, i da učestvuju u definisanju i redefinisaniu strategije preduzeća						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Doc. dr Jasminka Medić						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor, diskusija, demonstracija, vježbe, studija slučaja, kolokvijum, seminarski rad, konsultacije, ispit						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Uvod u operativni i strategijski menadžment, pojam, sadržaj i razvoj					
2	Evolucija izazova i promena i njihov uticaj na menadžment organizacije					
3	Operativne strategije i konkurentska prednost					
4	Planiranje operacija, predviđanje,					
5	Programiranje, linearno, nelinearno, ciljno,					
6	Menadžment zaliha					
7	Menadžment kvaliteta, projektni menadžment;					
8	Lokacija objekata					
9	Razvoj strategijskih menadžment sistema					
10	Koncepti, tehnike i metode strategijskog menadžmenta					
11	Analiza sredine organizacije					
12	Usmeravanje organizacije					
13	Formulisanje strategije					
14	Implementacija strategije;					
15	Strategijska kontrola;					
	Seminarski rad					
	Kolokvijum					
	Test					
Opterećenje studenata po predmetu:						
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267 Nedjeljno opterećenje: 10,667 sata		U semestru: Ukupno opterećenje za predmet:240 sati Aktivna nastava: (4 + 2) × 15=90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad:133 sati				
Obaveze studenata: aktivnost u toku predavanja, praktična nastava, samostalan rad studenata, kolokvijumi, seminarski rad, ispit						

Literatura:

1. Ferizović M., Radić R.. 2005. *Strategijski menadžment*. Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije.
2. Petković T., Unčanin R.. 2006. *Operativni i strategijski menadžment*. Čačak: Viša poslovna škola.
3. Valentina Duvnjak. 2022. *Strategije revitalizacije preduzeća u krizi*. Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije.
4. A. Thomson, A. Strickland, J. Gamble. 2008. *Strateški menadžment*. Zagreb: Mate.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova

Posebne napomene za predmet:

Pun naziv		MARKETING				
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)		
	Obavezan	V	7,0	30	30	
Šifra predmeta	MK804					
Školska godina od koje se program realizuje			2009/2010, 2011/2012. 2025/26			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije						
Uslovljenost drugim predmetima: Predmet nije uslovljen drugim kolegijem						
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj predmeta je da se studenti prvenstveno upoznaju sa suštinom marketinga kao jedne savremene poslovne filozofije, koja treba da bude način razmišljanja u cjelokupnoj kompaniji i na taj način doprinosi njenoj uspješnosti. Odnosi s javnošću su se u tom kontekstu svakako izdvojili kao disciplina koja značajno doprinosi tim ciljevima, te im se i posvećuje posebna pažnja. Dakle, važno da studenti marketing dožive kao način razmišljanja koji za cilj ima da potrošaču obezbijedi zadovoljstvo, a kompaniji profit, dok odnosi s javnošću svojim alatima doprinose tim aktivnostima.						
Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Nakon savladavanja gradiva iz predmeta marketing i odnosi s javnošću, studenti će biti upoznati sa teorijom i značajem marketinga i odnosa s javnošću, ali i savladati vještine implementacije u praksi. Biće osposobljeni da prihvatanjem jednog novog načina razmišljanja doprinose razvoju preduzeća ili javne institucije u kojima budu zaposleni. Usvajanjem znanja iz oblasti marketinga i odnosa s javnošću, studenti će biti konkurentni na bilo kom tržištu, ali biti i osposobljeni da ovu disciplinu dalje proučavaju sa teorijskog aspekta.						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof. dr Biljana Radenović						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, simulacije, kreativne radionice, analiza slučajeva iz prakse, projektni zadatak, referati i eseji; izrada marketing plana, plana odnosa s javnošću ili plana istraživanja tržišta						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Uvod u predmet i ciljevi predmeta; Marketing – kreiranje vrijednosti i zadovoljstva (<i>Definicija marketinga i suština kao pristupa poslovanju, Pojam i vrste tržišta, Uloga u savremenim tržišnim ekonomijama</i>)					
2	Strateško planiranje marketinga, Marketing proces; Marketing okruženje					
3	Istraživanje marketinga i marketing informacioni sistem					
4	Ponašanje potrošača i proces odlučivanja u kupovini					
5	Poslovna tržišta i ponašanje poslovnih kupaca					
6	Tržišno segmentiranje, izbor ciljnih tržišta i pozicioniranje					
7	Razvoj marketing miksa Pojam proizvoda i Strategije proizvoda, usluge i marke					
8	Pojam cijene i Formiranje i strategije cijena					
9	Kanali distribucije i upravljanje lancem isporuke Veleprodaja i maloprodaja					
10	Strategije integrisane marketing komunikacije Masovne komunikacije (Oglašavanje, Odnosi s janošću i Unapređenje prodaje)					
11	Strategije integrisane marketing komunikacije Lične komunikacije (Lična prodaja i Direktni marketing)					
12	Kreiranje konkurentskih prednosti i konkurentske strategije					
13	Specifičnosti marketinga u neprofitnom sektoru					

14	Specifičnosti marketinga u uslugama
15	Marketing- društvena odgovornost i etika Kolokvijum Seminarski radovi Završno predavanje
Opterećenje studenata po predmetu:	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32	Usemestru: <i>Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati</i> <i>Aktivna nastava 4 h 15 = 60 sati predavanja i vježbi</i> <i>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</i> <i>Završna provjera znanja: 5 sati</i> <i>Samostalni rad: 133 sata</i>
Obaveze studenata: Studenti su obavezni da prisustvuju predavanjima i vježbama. Pored toga, studenti su obavezni da urade seminarski rad koji, ustvari, predstavlja izradu marketing plana, plana odnosa s javnošću ili plana istraživanja tržišta. Dakle, seminarski radovi obuhvataju tri odvojene tematske cjeline koje studenti rade u parovima, a za cilj ima da obuhvate najznačajnije praktične aspekte ove oblasti kako bi studenti bilo svojim radom bilo slušanjem kolega sagledali aplikativnu stranu predmeta. Ujedno studenti aktivno učestvuju u kreativnim radionicama, rješavanju slučajeva iz prakse, simulacijama i diskusijama na vježbama, te izrađuju domaće zadaće. Polaganje kolokvijuma je preduslov za pristupanje završnom ispitu.	
Literatura: 1. Radovan Klincov. 2010. <i>Marketing i odnosi s javnošću</i>. Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije. 2. Tihi B., Čičić M., Brkić N. 2012. redaktori, <i>Marketing</i>. Sarajevo: Ekonomski fakultet. 3. Boris Tihi, Biljana Rađenović Kozić. 2017. <i>Istraživanje marketinga</i>. Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije. 4. Filipović V., Kostić Stanković M.. 2008. <i>Odnosi s javnošću</i>. Beograd: Fakultet organizacionih nauka. 5. Philip Kotler, Kevin L. Keller. 2014. <i>Upravljanje marketingom</i>. Zagreb: Mate.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv	MAKROEKONOMIJA					
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ECTS	Fond časova (P+A+L)		
	Obavezan	V	8,0	60	30	
Šifra predmeta	EK108					
Školska godina od koje se program realizuje			2009/2010 i 2011/2012			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski, Prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: Osnovni cilj izučavanja predmeta je upoznavanje studenata sa osnovnim zakonitostima makroekonomije i makroekonomskog odnosa po kojima funkcionišu savremene privrede. Izučavanje ekonomskih agregata, nacionalnog dohotka, funkcija štednje i potrošnje, investicija, spoljne trgovine, platno-bilansnih odnosa, raspodele. Poseban deo izučavanja odnosi se na monetarnu i fiskalnu ekonomiju, ekonomski rast i nestabilnost, nezaposlenost, inflaciju, međunarodna dugovovanja i MMF. Istražuju se osnovne zakonitosti u funkcionisanju savremenih privreda.						
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Kvalifikacije koje označavaju završetak prvog ciklusa dodeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumevanje u polju studije problematike makroekonomije, koja se nadograđaju na opšte srednje obrazovanje iz predmeta finansije, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz dotičnog predmeta uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studija koje se nominuje kao oblast poslovnih i finansijskih studije. Studenti svoje stečeno znanje i razumevanje problematike mogu primenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i poseduju sposobnosti koja se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rešavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici iz oblasti makroekonomije. Studenti su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti u struci i naučno-istraživačkom radu sa stanovišta kompetencija i veština stečenih u okviru kvalifikacija prvog ciklusa poslovnih i finansijskih studija.						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof. dr Valentina Duvnjak						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja, video prezentacija						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Ekonomija, mikroekonomija i makroekonomija.					
2	Društvena proizvodnja, javni sektor i proširena reprodukcija					
3	Privreda i opšte karakteristike tržišne ekonomije					
4	Osnovni mehanizmi, mere i instrumenti funkcionisanja privrede.					
5	Ekonomija tranzicije.					
6	Teorija i politika dohodaka					
7	Inflacija i nezaposlenost					
8	Upravljanje ekonomskim i finansijskim tokovima savremenih privreda					
9	Privredni ciklusi i uloga države					

10	<i>Državni intervencionizam, monetarna i fiskalna politika</i>
11	<i>Međunarodni makromenadžment</i>
12	<i>Platni bilans, devizni kurs i privredni razvoj)</i>
13	<i>Novi svjetski poredak</i>
14	<i>Nastanak i razvoj nove ekonomije i informatičkog društva.</i>
15	<i>Ekonomska i finansijska globalizacija savremenog sveta</i>
	<i>Seminarski rad</i>
	<i>Kolokvijum</i>
	<i>Test</i>
Opterećenje studenata po predmetu: <i>4+2 nedeljni fond časova</i>	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267 Nedjeljno opterećenje: 10,667 sata	U semestru: <i>Ukupno opterećenje za predmet:240 sati</i> <i>Aktivna nastava: 4 x15=90 sati predavanja i vježbi</i> <i>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</i> <i>Završna provjera znanja: 5 sati</i> <i>Samostalni rad:133 sati</i>
Obaveze studenata: <i>Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, izrada kolokvijuma, pisanje referata za okrugle stolove, analiza slučajeva i projektni zadaci</i>	
Literatura: 1. Kristijan Ristić, Žarko Ristić i dr Slobodan Komazec. 2015/16. <i>Makroekonomija</i> . Beograd: Etostil. 2. Oliver Blanchard. 2011. <i>Makroekonomija</i> . Zagreb: Mate.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: <i>Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova</i>	
Posebna napomena za predmet: <i>Ovaj predmet inkorporira trideset inkorporiranih i selekcioniranih tema za izradu završnog rada.</i>	

Pun naziv		MONETARNA EKONOMIJA I BANKARSKI MENADŽMENT				
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)		
	Obavezni	VI	7,0	30	30	
Šifra predmeta	AC642					
Školska godina od koje se program realizuje			2009/10 i 2011/2012			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, Prvi ciklus, Poslovne i finansijske studije						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: <i>U ovoj disciplini studenti treba da steknu znanja iz područja monetarne ekonomije i bankarstva, a posebno fenomene novca i kredita, emisije novca, deficitarno finansiranje, vođenje monetarne politike i instrumenti ove politike. Posebno se izučavaju fenomeni promene vrednosti novca, tipa inflacije i deflacije, odnosno devalvacije, ali i odnose kamata, profitne, poreske, inflatorne stope i deviznog kursa. Poseban deo se odnosi na osnovne probleme iz funkcionisanja međunarodnih banaka, bez čega je teško pratiti monetarnu, javnu i međunarodnu ekonomiju i poslovanje privrednih i drugih subjekata, uključujući i monetarnu globalizaciju, MMF i Svetsku banku.</i>						
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: <i>Kvalifikacije koje označavaju završetak prvog ciklusa dodeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumevanje u polju studije problematike monetarne ekonomije i bankarskog menadžmenta, koja se nadograđaju na opšte srednje obrazovanje iz predmeta finansije, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz dotičnog predmeta uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studija koje se nominuje kao oblast poslovnih i finansijskih studije. Studenti svoje stečeno znanje i razumevanje problematike mogu primenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i poseduju sposobnosti koja se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rešavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici iz oblasti monetarne ekonomije i bankarskog menadžmenta. Studenti su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti u struci i naučno-istraživačkom radu sa stanovišta kompetencija i veština stečenih u okviru kvalifikacija prvog ciklusa poslovnih i finansijskih studija.</i>						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof. dr Dijana Grahovac						
Metod nastave i savladavanje gradiva: <i>Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja, video prezentaciju.</i>						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Uvod u monetarnu ekonomiju; Novac i njegov istorijski razvoj					
2	Savremeni novčani sistem; Monetarni agregati					
3	Teorije inflacije i mehanizam inflacije; Delovanje i efekti inflacije; Deflacija i deflaciona politika; Mere kontrole inflacije i ekonomske stabilizacije					

4	Monetarna politika; Instrumenti monetarne politike; Monetarna politika centralne banke;
5	Finansijske institucije; Finansijska tržišta
6	Multiplikacija depozita i kredita – stvaranje novca u bankarskom sistemu; Kreditni sistem i kreditni poslovi; Kamata i kamatna politika – delovanje kamata; Monetarno-kreditna politika; Monetarna politika i monetarni menadžment; Instrumenti monetarne politike
7	Monetarni sistem BiH Međunarodni monetarni sistem; Devizni kurs – vrste, formiranje i delovanje; Devalvacija i revalvacija valuta
8	Platni bilans i tokovi novca i kapitala; Međunarodni monetarni fond MMF; Svjetska banka i druge finansijske institucije; Evropski monetarni sistem EURO
9	Bankarski menadžment i marketing
10	Menadžment aktive i pasive banke; Likvidnost banaka, faktori i upravljanje likvidnim potencijalom
11	Upravljanje bankarskim rizicima; Kontrola i supervizija banaka
12	Kreditiranje stanovništva (potrošački i hipotekarni krediti); Kreditiranje privrede (korporativno i razvojno)
13	Transformacija savremenog bankarskog sistema; Elektronsko bankarstvo; Međunarodno bankarstvo
14	Devizni menadžment poslovnih banaka i međunarodni bankarski menadžment
15	Bankarski menadžment MMF-a i Svjetske banke . Monetarna i bankarska globalizacija
	Seminarski rad
	Kolokvijum
	Test
Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedeljni fond časova	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,233 Nedjeljno opterećenje: 9,32 sata	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet:210 sati Aktivna nastava: 4 x15=60 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad:133 sati
Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, polaganje kolokvijuma, izrada analiza slučajeva , obrada esejskih pitanja, referati za studentske okrugle stolove.	
Literatura: 1. Hadžić M, Barjaktarović L, Monetarna ekonomija, Singidunum, 2015. 2. Hadžić M, Barjaktarović L, Monetarno-kreditni sistem, Singidunum, 2018. 3. Kristijan Ristić, Žarko Ristić i Slobodan Komazec. 2014. Monetarna ekonomija i bankarski menadžment. Beograd: Etnostil. 4. F. Miškin. 2010. Monetarna ekonomija, bankarstvo i finansijska tržišta. Beograd: Datastatus. 5. Peter S. Rose, Sylvia Conway Hudgins. 2013. Bankarski menadžment i finansijske usluge. McGraw-Hill.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv		UPRAVLJAČKO RAČUNOVODSTVO				
Skraćeni naziv		Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)	
		Obavezan	VI	8	60	30
Šifra predmeta		AC 621				
Školska godina od koje se program realizuje				2009/10, 2011/12		
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, I ciklus, Poslovne i finansijske studije, Računovodstvo i revizija						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje znanja iz oblasti upravljačkog računovodstva, posebno u privrednim finansijskim institucijama, ali i na svim drugim nivoima organizacije. Izučavanje teorije, organizacije, metodologije upravljačkog računovodstva na način koji odgovara promenama sa kojima će se sve više suočiti teorija i praksa. Izložiće se samo načelne i trajne osnove o upravljačkom računovodstvu.						
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Studenti će biti osposobljeni da razumeju informacione potrebe menadžera i na iste odgovore pripremom odgovarajućih informacija, da primenjuju tradicionalne i savremene upravljačke koncepte i tehnike, da upravljačke koncepte i tehnike koriste na područjima upravljanja troškovima, kupcima, prilikom formiranja prodajnih cena, planiranja i kontrole, donošenja poslovnih odluka i motivisanja.						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof. dr Zoran Babić						
Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez.						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Pojam, značaj i sadržaj upravljačkog računovodstva					
2	Elementi upravljačkog računovodstva					
3	Računovodstveno planiranje					
4	Troškovno računovodstvo i troškovi					
5	Tradicionalni sistemi obračuna troškova					
6	Savremeni sistemi obračuna troškova					
7	Pojam i zadaci kalkulacija					
8	Vrste i metode kalkulacija					
9	Kalkulacije u pojedinačnoj i serijskoj proizvodnji					
10	Kalkulacije u masovnoj proizvodnji					
11	Sistemi obračuna troškova					
12	Sistemi obračuna troškova po stvarnim troškovima					
13	Sistemi obračuna troškova po standardnim troškovima					
14	Izveštavanje i utvrđivanje poslovnog rezultata					
15	Prelomna tačka i sistem finansiranja					
	Seminarski rad					
	Kolokvijum					
	Test					
Opterećenje studenata po predmetu: : 4+2 nedeljni fond časova						
Nedjeljno:		U semestru:				
Kreditni koeficijent		Ukupno opterećenje za predmet:210 sati				
0,233		Aktivna nastava: 4 x15=60 sati predavanja i vježbi				
Nedjeljno opterećenje:		Kontinualna provjera znanja: 12 sati				
9,32 sata		Završna provjera znanja: 5 sati				

	Samostalni rad:133 sati
Obaveze studenata: <i>Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisustvo kolokvijuma,</i>	
Literatura: 1. Zoran Babić. 2022. <i>Upravljačko računovodstvo</i>. Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije. 2. Gajić, Predrag. 2017. <i>Upravljačko računovodstvo</i>. Banja Luka: Ekonomski fakultet. 3. Slavko Vukša, Ivan Milojević, Zoran Babić. 2011. <i>Računovodstvo</i>. Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije. 4. Stevanović N., Malinić D., Milićević, V. 2003. <i>Upravljačko računovodstvo</i>. Beograd: Ekonomski fakultet.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: <i>Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova</i>	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv		ANALIZA BILANSA I MENADŽMENT POSLOVNJA				
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)		
	obavezni	VI	8,0	60	30	
Šifra predmeta	AC622					
Školska godina od koje se program realizuje			2009/10, 2011/12			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, I ciklus, Poslovne i finansijske studije Računovodstvo i revizija						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta:						
Upoznavanje studenata sa teorijskim i praktičnim znanjima i vještinama u oblasti Analize bilansa i menadžmenta poslovanja, sa inputima praktične i stručne prakse. Praktično ovladavanje nastavnim gradivom studijskog programa jeste ciljna funkcija predmetnog sadržaja sa implementirajućim znanjima aplikativnog softvera integralnog utvrđenog kvaliteta i kvantiteta analiziranog objekta u cilju da pruži informacije o njegovom bonitetu ili trendu razvoja. Savladavanjem ovog predmeta studenti stiču sposobnost poslovanja, analitičkog mišljenja, samostalnost rasuđivanja i rešavanja konkretnih problema.						
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Student će biti osposobljen da: sagleda potrebu sačinjavanja različitih bilansa u zavisnosti od poslovnog subjekta, primenjuje analitičke postupke na različite vrste bilansa, tumači dobijene rezultate i na pravilan način ih interpretira menadžmentu u zavisnosti od potreba.						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof. dr Zoran Babić						
Metod nastave i savladavanje gradiva:						
Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metoda i metoda vježbanja. Nastavni modaliteti inkorporiraju: analizu slučaja, projektne zadatke, referate okruglih stolova, esejska pitanja, pismene vježbe, domaće radove, tekstove, mentorski rad i video prezentacije.						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Pojam i zadaci analize kao naučne metode					
2	Uloga analize u poslovanju					
3	Bilansi, pojam, vrste, zadaci i uloga u poslovanju					
4	Metodologija analize bilansa					
5	Operativne metode analize					
6	Strategijske metode analize					
7	Računovodstveno bilansni sistem					
8	Analitički principi bilansiranja					
9	Analiza osnovnih sredstava					
10	Analiza obrtnih sredstava					
11	Osnovni finansijski izvještaji i njihova priprema za analizu					
12	Komparativni finansijski izvještaji i uporedna analiza					
13	Agregatni finansijski izvještaji i procesna analiza					
14	Analitički pokazatelji finansijskog kapaciteta privrednog subjekta					
15	Računovodstvena i oporeziva dobit					
	Seminarski rad					
	Kolokvijum					
	Test					

Opterećenje studenata po predmetu: : 4+2 nedeljni fond časova	
Nedjeljno: Kreditni koeficijent 0,267 Nedjeljno opterećenje: 10,667 sata	U semestru: Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati Aktivna nastava: 6 x 15 = 90 sati predavanja i vježbi Kontinualna provjera znanja: 12 sati Završna provjera znanja: 5 sati Samostalni rad: 133 sati
Obaveze studenata: prisustvo na nastavi, praktična nastava, kolokvij, seminarski	
Literatura: 1. Knežević, Snežana i Mitrović, Aleksandra i Vujić, Milan i Grgur, Aleksandar. 2019. <i>Analiza finansijskih izvještaja</i>. Beograd: FON. 2. Slavko Vukša, Ivan Milojević. 2007. <i>Analiza bilansa</i>. Beograd: Univerzitet „Braća Karić”.	
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova	
Posebna napomena za predmet:	

Pun naziv		ANALIZA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA				
Skraćeni naziv	Status	Semestar	ESPB	Fond časova (P+A+L)		
	obavezni	VI	7,0	30	30	
Šifra predmeta	AC623					
Školska godina od koje se program realizuje			2009/10, 2011/12			
Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, I ciklus, Poslovne i finansijske studije; Računovodstvo i revizija						
Uslovljenost drugim predmetima: Nema						
Ciljevi izučavanja predmeta:						
Naučno osposobljavanje studenata za apliciranje praktičnih znanja i vještina u oblasti analiza finansijskih izvještaja, koja inkorporira praktičnu nastavu i stručnu praksu. Cilj ovog predmeta je da studentima pruži informacije o finansijskom položaju, uspešnosti i promenama u finansijskom položaju privrednih društava, koje su korisne širokom krugu korisnika za donošenje ekonomskih odluka.						
Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Osposobiti studenta: za analiziranje finansijskih izveštaja sačinjenih u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, nacionalnim standardima i aktuelnim zakonskim propisima; da ovlada vještinom tj. upotrebom tradicionalnih i savremenih instrumenata analize finansijskih izveštaja i da vrši finansijsku analizu pomoću računara uz primenu softvera.						
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof. dr Vedrana Vuković Perduv						
Metod nastave i savladavanje gradiva:						
Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metoda i metoda vježbanja. Nastavni modaliteti inkorporiraju: analizu slučaja, projektne zadatke, referate okruglih stolova, esejska pitanja, pismene vježbe, domaće radove, tekstove, mentorski rad i video prezentacije.						
Sadržaj predmeta po sedmicama:						
1	Mesto analize bilansa u okviru poslovnog računovodstva					
2	Finansijski izveštaji i cilj analize finansijskih izvještaja					
3	Kvalitativna obeležja finansijskih izveštaja					
4	Tradicionalne metode i tehnike analize bilansa					
5	Nacela urednog bilansiranja, zadaci i uslovljenost nacela					
6	Savremene metode i instrumenti analize bilansa					
7	Analiza finansijskih izvještaja primenom softvera					
8	Bilansiranja u skladu sa Međunarodnim standardima;					
9	Stvaranje pretpostavki finansijske analize					
10	Primena horizontalne, vertikalne i racio analize					
11	Primena neto obrtnog fonda u finansijskoj analizi					
12	Analiza kapitala poslovnog subjekta					
13	Analiza imovine iskazane u finansijskim izveštajima					
14	Metode analize rashoda i prihoda u finansijskim izveštajima					
15	Pripremanje izveštaja o obavljenoj analizi finansijskih izveštaja					
	Seminarski rad					
	Kolokvijum					
	Test					
Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedjeljni fond časova						
Nedjeljno:		U semestru:				
Kreditni koeficijent		Ukupno opterećenje za predmet:210 sati				
0,233		Aktivna nastava: 4 x15=60 sati predavanja i vježbi				
Nedjeljno opterećenje:		Kontinualna provjera znanja: 12 sati				
9,32 sata		Završna provjera znanja: 5 sati				
		Samostalni rad:133 sati				
Obaveze studenata: prisustvo na nastavi, praktična nastava, kolokvij, seminarski						

Literatura:

1. Zoran Babić. 2022. *Finansijsko računovodstvo*. Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije.
2. Knežević, Snežana i Mitrović, Aleksandra i Vujić, Milan i Grgur, Aleksandar. 2019. *Analiza finansijskih izvještaja*. Beograd: FON.
3. Stojilković M, Krstić J. 2000. *Finansijska analiza*. Niš: Ekonomski fakultet.
4. Slavko Vukša, Ivan Milojević. 2007. *Analiza bilansa*. Beograd: Univerzitet „Braća Karić”.

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova

Posebna napomena za predmet:

MATRICA ISHODA UČENJA¹

1. Sposobni za usvajanje, analizu i sintezu osnovnih teorijskih znanja iz ekonomske oblasti.
2. Sposobni za implementaciju u praksi stečenih teorijskih znanja.
3. Sposobni za zapošljavanje, nastavak obrazovanja i sticanje vještina relevantnih za profesionalni razvoj.
4. Sposobni razvoju znanja i šireg društvenog istraživanja.
5. Sposobni za kritički osvrt, procjene i primjene naučnih saznanja u svrhu primjene novih naučno-analitičkih metoda za rješavanje postojećih problema na mikro i makro nivou, kao i izradu stručnih i naučnih publikacija.
6. Sposobni za timski rada koji doprinosi stručnom i odgovornom ponašanju u radnom okruženju u privredi.

Određivanje ECTS bodova utvrđeno je Pravilnikom o ECTS bodovima, šifriranju i silabusima, imajući u vidu značaj matrice ishoda učenja za svaki pojedinačni predmet čiji je ishod učenja opisan u silabusima.

¹ Matrica se uobziruje prilikom utvrđivanja značajnosti predmeta za svaku studijsku grupu, uz napomenu da je Pravilnikom o ECTS bodovima, šifriranju i silabusima utvrđen način dodjeljivanja bodova. Matrica: (1-4)- manji značaj; (5-6)- veći značaj.

Studijska grupa: Bankarstvo i berzansko poslovanje Naziv predmeta:	ECTS	IU 1	IU 2	IU 3	IU 4	IU 5	IU 6
Mikroekonomija	8	x	x	x	x	x	x
Monetarne i javne finansije	8	x	x	x	x	x	x
Poslovna informatika	7	x	x	x			x
Poslovna matematika	7	x	x	x			x
Ekonomija korporativnih preduzeća	8	x	x	x	x	x	x
Računovodstvo	8	x	x	x	x	x	x
Poslovna statistika	7	x	x	x			x
Poslovni strani jezik i	7	x	x	x			x
Poslovno pravo	7	x	x	x			x
Međunarodna ekonomija i finansije	8	x	x	x	x	x	x
Tržište novca i kapitala	8	x	x	x	x	x	x
Osnove menadžmenata i preduzetništva (izborni)	7	x	x	x			x
Menadžment informacionih sistema	7	x	x	x			x
Upravljanje poslovnim finansijama	8	x	x	x	x	x	x
Menadžment ljudskih resursa	7	x	x	x			x
Upravljanje kvalitetom (izborni)	8	x	x	x	x	x	x
Globalni finansijski menadžment	7	x	x	x			x
Operativni stratezijski menadžment	8	x	x	x	x	x	x
Marketing	7	x	x	x			x
Makroekonomija	8	x	x	x	x	x	x
Monetarna ekonomija i bankarski menadžment	7	x	x	x			x
Poreski i carinski sistem i politika	8	x	x	x	x	x	x
Međunarodne javne finansije i budžetska politika EU	7	x	x	x			x
Utvrđivanje i naplata javnih prihoda	8	x	x	x	x	x	x

Studijska grupa: Porezi, carine i budžet Naziv predmeta:	ECTS	IU 1	IU 2	IU 3	IU 4	IU 5	IU 6
Mikroekonomija	8	x	x	x	x	x	x
Monetarne i javne finansije	8	x	x	x	x	x	x
Poslovna informatika	7	x	x	x			x
Poslovna matematika	7	x	x	x			x
Ekonomija korporativnih preduzeća	8	x	x	x	x	x	x
Računovodstvo	8	x	x	x	x	x	x
Poslovna statistika	7	x	x	x			x
Poslovni strani jezik i	7	x	x	x			x
Poslovno pravo	7	x	x	x			x
Međunarodna ekonomija i finansije	8	x	x	x	x	x	x
Tržište novca i kapitala	8	x	x	x	x	x	x
Osnove menadžmenata i preduzetništva (izborni)	7	x	x	x			x
Menadžment informacionih sistema	7	x	x	x			x
Upravljanje poslovnim finansijama	8	x	x	x	x	x	x
Menadžment ljudskih resursa	7	x	x	x			x
Upravljanje kvalitetom (izborni)	8	x	x	x	x	x	x
Globalni finansijski menadžment	7	x	x	x			x
Operativni strateški menadžment	8	x	x	x	x	x	x
Marketing	7	x	x	x			x
Makroekonomija	8	x	x	x	x	x	x
Monetarna ekonomija i bankarski menadžment	7	x	x	x			x
Poreski i carinski sistem i politika	8	x	x	x	x	x	x
Međunarodne javne finansije i budžetska politika EU	7	x	x	x			x
Utvrđivanje i naplata javnih prihoda	8	x	x	x	x	x	x

Studijska grupa: Računovodstvo i revizija Naziv predmeta:	ECTS	IU 1	IU 2	IU 3	IU 4	IU 5	IU 6
Mikroekonomija	8	x	x	x	x	x	x
Monetarne i javne finansije	8	x	x	x	x	x	x
Poslovna informatika	7	x	x	x			x
Poslovna matematika	7	x	x	x			x
Ekonomija korporativnih preduzeća	8	x	x	x	x	x	x
Računovodstvo	8	x	x	x	x	x	x
Poslovna statistika	7	x	x	x			x
Poslovni strani jezik I	7	x	x	x			x
Poslovno pravo	7	x	x	x			x
Međunarodna ekonomija i finansije	8	x	x	x	x	x	x
Tržište novca i kapitala	8	x	x	x	x	x	x
Upravljanje kvalitetom (izborni)	8	x	x	x	x	x	x
Osnove menadžmenata i preduzetništva (izborni)	7	x	x	x			x
Menadžment informacionih sistema	7	x	x	x			x
Upravljanje poslovnim finansijama	8	x	x	x	x	x	x
Menadžment ljudskih resursa	7	x	x	x			x
Globalni finansijski menadžment	7	x	x	x			x
Operativni stratezijski menadžment	8	x	x	x	x	x	x
Marketing	7	x	x	x			x
Makroekonomija	8	x	x	x	x	x	x
Monetarna ekonomija i bankarski menadžment	7	x	x	x			x
Upravljačko računovodstvo	8	x	x	x	x	x	x
Analiza bilansa i menadžment poslovanja	8	x	x	x	x	x	x
Analiza finansijskih tržišta	7	x	x	x			x

Dekan:

Prof. dr Valentina Duvnjak

